

Obec Baška

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Časť Sociálno-ekonomická analýza

OBSAH:

1	EKONOMICKÉ A SOCIÁLNE VÝCHODISKÁ	5
1.1	Sociálno-ekonomická analýza	5
1.1.1	Poloha a prírodné podmienky	5
1.1.2	História obce.....	6
1.1.3	Územnosprávne členenie a základná charakteristika obce	8
1.1.4	Geografická poloha	8
1.1.5	Klimatické podmienky	10
1.1.5.1	Vzduch, vietor	10
1.2	Prírodné podmienky a pôda	12
1.2.1	Lesy	12
1.2.2	Fauna a flóra	14
1.2.3	Geológia a nerastné bohatstvo	16
1.2.4	Odpadové hospodárstvo	16
1.2.4.1	Voda	17
1.2.5	Chránené oblasti.....	17
1.2.5.1	NATURA 2000.....	17
1.2.5.2	Chránené územia prírody Slovenskej republiky	18
1.2.5.3	Územný systém ekologickej stability (ÚSES).....	20
1.2.5.4	Nitrátová smernica.....	20
1.2.6	Hluk.....	21
1.3	Ľudské zdroje	21
1.3.1	Obyvateľstvo.....	21
1.3.1.1	Demografia.....	21
1.3.1.2	Národnostná štruktúra a náboženská štruktúra.....	22
1.3.1.3	Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	23
1.3.2	Vzdelávanie a štruktúra školských zariadení.....	24
1.3.3	Ekonomické zdroje	24
1.3.3.1	Ekonomická základňa	24
1.3.3.2	Trh práce a zamestnanosť.....	25
1.3.3.3	Podnikateľská sféra	27
1.3.3.4	Nezamestnanosť	31
1.3.3.5	Cestovný ruch.....	33
1.4	Materiálne a fyzické zdroje.....	35
1.4.1	Zariadenia občianskej vybavenosti.....	35
1.4.2	Rozvoj bývania	36
1.4.3	Sociálne služby.....	37

1.4.4	Zdravotníctvo	38
1.4.5	Inštitúcie pôsobiace v obci	38
1.4.6	Šport a rekreácia	39
1.4.7	Kultúra	39
1.5	Technická infraštruktúra	39
1.5.1	Dopravná infraštruktúra – širšie dopravné vzťahy	40
1.5.1.1	Cestná doprava	40
1.5.1.2	Železničná doprava	42
1.5.1.3	Letecká doprava	43
1.5.1.4	Košický integrovaný dopravný systém	44
1.5.1.5	Vnútoraná dopravná infraštruktúra	44
1.5.1.6	Zásobovanie pitnou vodou	45
1.5.2	Kanalizácie a ČOV	45
	Kvalita pitnej vody	45
	Spotreba vody	46
1.5.3	Plyn	46
1.5.3.1	Energetická sieť	47
1.5.4	Tepelné hospodárstvo	47
1.5.5	Telekomunikácie	48
1.5.6	Rozhlas a televízia	48
1.5.7	Internet	49
2	ZDROJE	50
2.1	Literatúra	50
2.2	Zdroje informácií	50
1	ÚVOD	55
1.1	Charakteristika programu	55
1.2	Výklad pojmov	56
2	EKONOMICKÉ A SOCIÁLNE VÝCHODISKÁ	61
2.1	Sociálno-ekonomická analýza	61
2.2	Analýza realizovaných opatrení	61
2.3	Analýza SWOT	63
2.4	Vízia obce	67
2.5	Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja	67
3	ROZVOJOVÁ STRATÉGIA	69
3.1	Strategické a špecifické ciele	70
	Popis špecifických cieľov	72

Špecifické ciele a ich priority	75
Popis opatrení a zoznam indikatívnych aktivít	75
Akčný plán	78
3.1.1 Súlad rozvojových osí a priorít so strategickými rozvojovými dokumentmi.....	82
3.1.1.1 Národný strategický referenčný rámec SR na roky 2007-2013	82
3.1.1.2 Rozvojový plán Slovensko - Východ	89
3.1.1.3 Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja	90
4 IMPLEMENTAČNÁ STRATÉGIA	97
4.1 Finančný plán	97
4.1.1 Rozdelenie financií na programové obdobie	97
4.1.2 Rozdelenie financií na priority a opatrenia	98
4.2 Zabezpečenie realizácie	98
4.2.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	99
4.2.2 Harmonogram realizácie	99
5 VYPRACOVANIE	101
5.1 Poďakovanie	102

1 Ekonomické a sociálne východiská

Pri príprave programového dokumentu regionálneho rozvoja je prvým krokom analýza ekonomických a sociálnych východísk. Jej výsledky predstavujú nevyhnutný predpoklad pre zavedenie stratégie regionálneho rozvoja.

Na úrovni obcí sa proces analýzy vecne delí na 4 fázy. Výstupom týchto fáz je: sociálno-ekonomická analýza, analýza realizovaných opatrení, analýza SWOT a identifikácia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.

Tento dokument je členený do týchto hlavných častí:

- 1.1 Sociálno-ekonomická analýza;
- 1.2 Prírodné podmienky a pôda;
- 1.3 Ľudské zdroje;
- 1.4 Materiálne a fyzické zdroje;
- 1.5 Technická infraštruktúra.

1.1 Sociálno-ekonomická analýza

1.1.1 Poloha a prírodné podmienky

Obec Baška leží v západnej časti Košickej kotliny a na východnom chrbte Slovenského Rudohoria. Chotár na plochom chrbte pahorkatiny medzi Myslavským potokom a potokom Ida tvoria prvohorné horniny. V chotári sú hnedé lesné pôdy. Najbližšie okolie obce je odlesnené, inde prevláda dubový les. Slovenské Rudohorie má hlboko rozčlenený hornatý povrch s drobnými skalnatými zrubmi a hlboko vrezanými dolinami. Tvoria ho prvohorné pieskovce, kremence, bridlice, zlepenice, pásy kremenných porfýrov, gemeridná žula a v malej miere aj diabázy. Najvyššie časti Slovenského Rudohoria ako aj ostatnej obruby kotliny patria do mierne chladnej klimateckej oblasti, stredne vysoká a nižšia časť Slovenského Rudohoria patria do mierne teplej vrchovinej oblasti. V hornatej časti je hnedá lesná pôda kyslá nenasýtená, prevažne štrkovitá, menej kamenitá, hlinitá až ílovo-hlinitá. Vo vyššej polohe na štrkových formáciách a vo vyšších častiach náplavových kužeľov vznikli ilimerizované pôdy, hlinité a ílovo-hlinité. Priemerné ročné teploty sú v rozmedzí 5° - 7° C, priemerný ročný úhrn zrážok stúpa od 700 do 950 mm.

Stred obce Baška leží na kóte 350 m nad morom, v celom chotári je to v rozmedzí 280 - 436 m nad morom. V diaľkových pohľadoch z prístupových ciest sa uplatňujú ako dominantna veža kostola a trvalé porasty - stromy, v symbióze s reliéfom - siluetou okolitých pahorkov. Neobjavujú sa tu výrazné rušivé prvky .

Časť chotára obce Baška je odlesnená, na jeho okrajoch sú plochy lesa na svahoch Slovenského Rudohoria. Na nížine sa vyskytuje jarabica a prepelica obyčajná, v pahorkatine je to bažant, v Slovenskom Rudohorí žije jeleň, muflón, bažant, jariabok a vzácna chránená zver - medveď, orol, sokol, prepelica, sova a volavka. Katastrálne územie obce Baška patrí do mierne teplej vrchovinej oblasti, s chladnou zimou.

1.1.2 História obce

Prvá písomná zmienka o obci sa zachovala z roku 1247. Obec sa v tomto dokumente spomína ako „Bosk“, majetok Poušu z rodu Abovcov, vznikla však skôr. Založili ju štyri nemecké a štyri slovenské rodiny. Svedčia o tom pôvodné priezviská prvých obyvateľov obce (Németh), aj názvy lokalít v obci (napr. „Bangord“).

V roku 1322 Bašku vlastnili zemania Dominik a Ján, synovia Matúša, syna Poušu z Bašky. K vlastníctvu došli spomínaní majitelia Bašky pravdepodobne v časoch feudálnej anarchie, keď vymrel rod Arpádovcov.

V roku 1427 obec patrila Frankovi zo Šemše a mala 10 port (Porta je termín pre bránu, ktorá viedla na cestu, s tým, že za bránou sa nachádzala usadlosť, čiže kompletný hospodársky dvor s viacerými domami a účelovými budovami.). V roku 1447 sa stala majetkom mesta Košice, ktoré Bašku odkúpilo do svojho feudálneho vlastníctva od pôvodného majiteľa, miestneho zemana a kapitána Spišského hradu Petra. Podľa myslavskej suplikácie z roku 1580 sa tak Baška stala súčasťou drevársko-banského podnikateľského zázemia Košíc.

Vzhľadom k relatívne nepriaznivým terénnym podmienkam bola Baška v stredoveku osídlená len slabšie. V roku 1559 tu žilo 16 rodín, v roku 1715 mala 2 domácnosti, v roku 1828 mala 27 domov a 198 obyvateľov, v roku 1869 tu žilo 188 obyvateľov. Neskôr sa ich počet pohyboval medzi 200 až 300. V súčasnosti má obec 315 obyvateľov.

Názov obce sa postupne vyvíjal:

- 1322 - Bosk (pri os. mene)
- 1326 - Bozky (pri os. mene)
- 1328 – Bosk
- 1330 – Bosk
- 1335 - poss. Bosk
- 1347 - Bosk, Bosky (pri os. mene)
- 1377 - villa Bosk
- 1399 - Bosk, poss. Bosk
- 1426 – Bask
- 1427 – Baask
- 1248 - poss. Bask
- 1466 - poss. Bosk
- 1553 – Basko
- 1580 - (v nemecky písanej listine) Bosko
- 1773 - maďarsky Baska
- 1808 - slovensky Basska, maďarsky Baska
- 1906 - slovensky Baška

Historik Branislav Varsik sa domnieva, že názov obce je odvodený od slovenského osobného mena Božk, Božek, alebo Božka. Ďalšie - neskôr vznikajúce - modifikácie mena obce sú dané tým, že v Baške sa nezachovala kontinuita pôvodného slovenského obyvateľstva a viaceré

uvádzané tvary sú pomaďarčením pôvodného názvu. Dedinu určitý čas obývali aj nemeckí prisťahovalci, avšak nie je jasné, či sa tak stalo až po odkúpení Bašky mestom Košice, alebo ešte predtým. Z tých čias sa zachoval chotárny názov „Bangort“, čo pochádza z nemeckého slova Baumgarten, takže sa dá predpokladať, že tam Nemci pestovali ovocie. V 16. storočí nastáva opäť nárast slovenského obyvateľstva Bašky a lexikón z roku 1773 udáva, že sa v obci hovorí prevažne slovensky.

Potok, ktorý tečie od Bašky sa v roku 1330 pri opise chotára obce Gord uvádza ako Boskypatak, Boskopothok. V listine z roku 1377 sa však potok uvádza ako Kysmisla, čiže Malá Myslava. V súčasnosti sa na konci dediny nachádzajú drobné potôčiky – najväčší prameň z nich sa volá „Žľabok“. Tradovalo sa, že sú liečivé.

Pôvodné príbytky v dedine boli postavené z hlíny a strechy mali slamené. Približne pred 150 rokmi vypukol v dedine požiar. Jeho plamene zničili takmer celú dedinu – vtom čase asi 50 domov.

Za 1. ČSR bola Baška podhorskou poľnohospodárskou dedinou. V rokoch 1938 – 1945 bola pripojená k Maďarsku. Po 2. svetovej vojne bola v obci zavedená elektrina a miestny rozhlas. V roku 1958 bolo založené jednotné roľnícke družstvo, v roku 1960 štátny majetok. Časť obyvateľstva sa zamestnala v priemyselných podnikoch v blízkych Košiciach. Baška sa začala rozrastať okolo roku 1970. Nové stavebné pozemky vznikli v častiach „Na lúkach“, „Bangord“ a „Krečice“. Počet obyvateľov postupne rastie. V 90. rokoch 20. storočia bol postavený Dom smútku a ihrisko v dolnej časti dediny, dedina bola plne plynofikovaná. Začalo sa s výstavbou verejnej kanalizácie a vodovodu.

Zamestnanie obyvateľov Bašky bolo v rozhodujúcej miere ovplyvnené prírodným prostredím, v ktorom sa obec nachádza. Obyvatelia sa živili prevažne poľnohospodárstvom a vďaka okolitým dubovým lesom aj lesným hospodárstvom. O význame lesného hospodárstva v živote obyvateľov svedčí aj pôvodne zachovaná pečať Bašky z roku 1839. Okrúhla pečať s maďarským kruhopisom: „Baska hellysége petséttye“ sa stala východiskom pre návrh súčasného erbu obce.

Na území obce a v jej katastri sa nenachádzajú významnejšie archeologické náleziská.

Výhodná poloha obce v bezprostrednej blízkosti mesta Košice (3 km) a výhodné prostredie – cez obec neprechádza výpadovka, je tu tichý a pokojný život vidieckeho charakteru zvyšuje v posledných rokoch atraktivitu obce a záujem o výstavbu rodinných domov v katastrálnom území obce. V najbližších rokoch sa počíta s intenzívnejšou stavebnou činnosťou a nárastom počtu obyvateľov.

Symbyly obce Baška

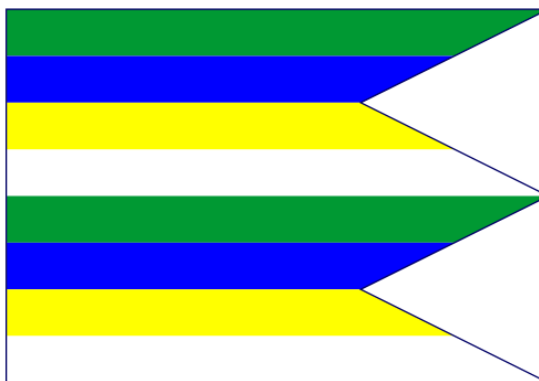
Od roku 2004 je obec Baška oprávnená používať symbyly obce, ktoré tvorí erb obce Baška a zástava obce Baška.

Obec Baška, orgány samosprávy obce a jej úrady, právnické osoby založené alebo zriadené obcou sú oprávnené používať erb obce Baška.

Súčasný erb obce Baška bol odvodený z pôvodne zachovanej pečate Bašky z roku 1839. Pečať je okrúhla s maďarským kruhopisom: „Baska hellysége petséttye“.

Erb obce Baška tvorí pol okrúhly modrý štít v päte so zelenou pažiťou, z ktorej vyrastá zlatý (žltý) strom, po jeho stranách dva heraldicky doprava bežiacie strieborné (biele) diviaky so zlatou (žltou) zbrojou (kly, kopýtka).

Zástava obce Baška je rozdelená do 8 vodorovných farebne rozlíšených pruhov rovnakej šírky, ktoré rozdeľujú zástavu na dve identické vodorovné polovice. Farebné rozlíšenie je nasledovné – smerom zhora nadol sú to farby zelená, modrá, žltá, biela a druhá polovica je opäť v rovnakej farebnej postupnosti – zelená, modrá, žltá a biela.

1.1.3 Územnosprávne členenie a základná charakteristika obce

Na základe zákona NR SR č. 221/1996 Zb. o územno-správnom usporiadaní SR sa Slovenská republika člení nasledovne:

Jednotka	Počet	Územný celok
NUTS I	1	Slovensko
NUTS II	4	Bratislavský kraj Západné Slovensko Stredné Slovensko Východné Slovensko
NUTS III	8	kraje Slovenska
NUTS IV	79	okresy Slovenska
NUTS V	2 883	obce Slovenska

Tab. 1 Územno-správne členenie SR

1.1.4 Geografická poloha

Obec Baška nachádzajúca sa v blízkosti krajského mesta Košice (3 km) patrí pod okres Košice – okolie, ktorý obklopuje mesto Košice zo všetkých strán. Zoskupuje 113 obcí, z toho 2 zo štatútom mesta.

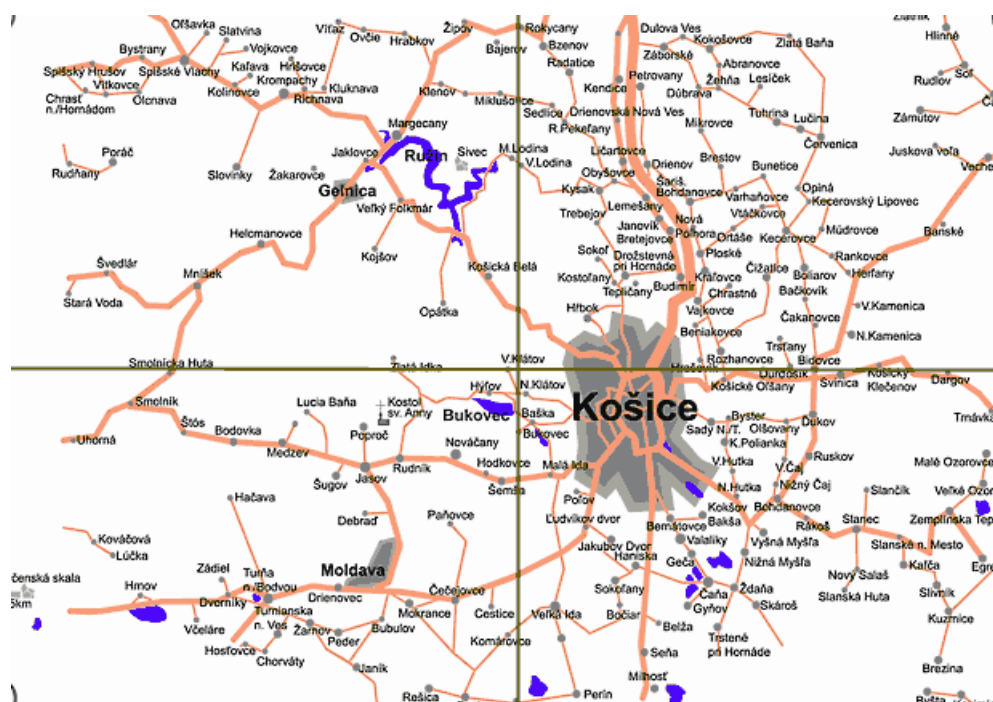
Obr. 1 – Rozdelenie podľa krajov

Okres Košice – okolie, ktorý je rozlohou najväčším okresom Košického samosprávneho kraja zaberá 1 533,4 km², čo predstavuje 22,7 %-ný podiel na rozlohe kraja. Susedí s deviatimi okresmi Košického a Prešovského kraja, na juhu hraničí s Maďarskom. Počtom obyvateľov je druhým najväčším okresom kraja. Podiel obyvateľstva na úhrne kraja predstavuje 14,1 % a na úhrne SR 2,0 %. Na 1 km² tu žije priemerne 70,3 obyvateľov. V štruktúre obyvateľstva je tu bohatšie zastúpené obyvateľstvo maďarskej a rómskej národnosti. Okres má prevažne poľnohospodársky charakter. Priemyselné podniky rozvíjajú svoju výrobu najmä v juhozápadnej časti okresu, predovšetkým na báze miestnych surovín a tradičného remesla. Okres predstavuje prímestskú zónu s rekreačno-relaxačnými aktivitami pre krajské sídlo Košice. Je zároveň jeho hospodárskym zázemím so zdrojmi pitnej vody a dôležitými tepnami rozvodov plynu, ropovodu, trati a vedenia medzinárodnej energetickej sústavy.

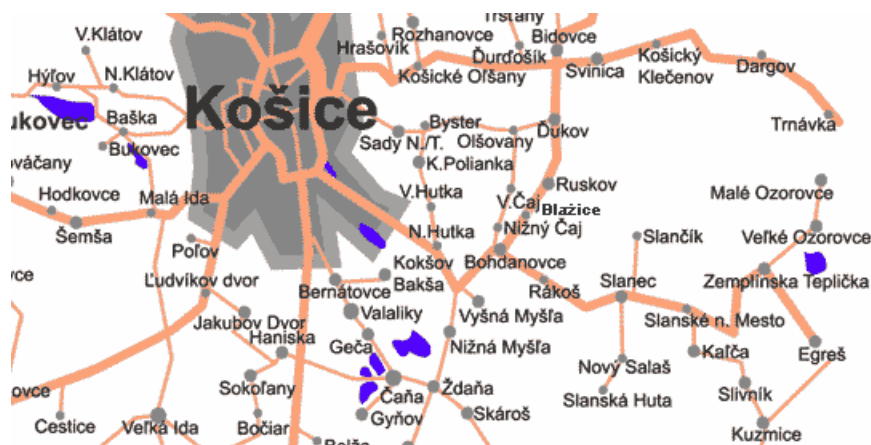
Obec Baška zaberá z územia Košického samosprávneho kraja 449,7781 ha. V rámci obcí okresu Košice – okolie jej patrí prvenstvo s pozoruhodne najvyšším podielom obyvateľstva v produktívnom veku.

Leží v západnej časti Košickej kotliny na východnom chrbte Slovenského Rudohoria, v pahorkatine medzi Myslavským potokom a potokom Ida. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 350 m. Katastrálne územie obce sa nachádza v nadmorskej výške 280 – 436 m.

Obec Baška spolu s okolitými obcami (17 obcí) založili región Rudohorie, v rámci ktorého aktívne presadzujú zásady regionálnej politiky v celej oblasti regiónu.

Obr. 2 Košice – okolie 1

Obr. 3 Košice - okolie 2

Ako vidieť z hore uvedených máp obec Baška sa nachádza na západ od krajského mesta Košice. Patrí do okresu Košice – okolie. Katastrálne územie obce hraničí z východnej strany s katastrom mestskej časti Myslava, zo severnej strany s katastrom obce Nižný Klatov a z juhozápadnej strany s katastrami obcí Bukovec, Malá Ida a katastrom MČ Košice - Lorinčík.

1.1.5 Klimatické podmienky

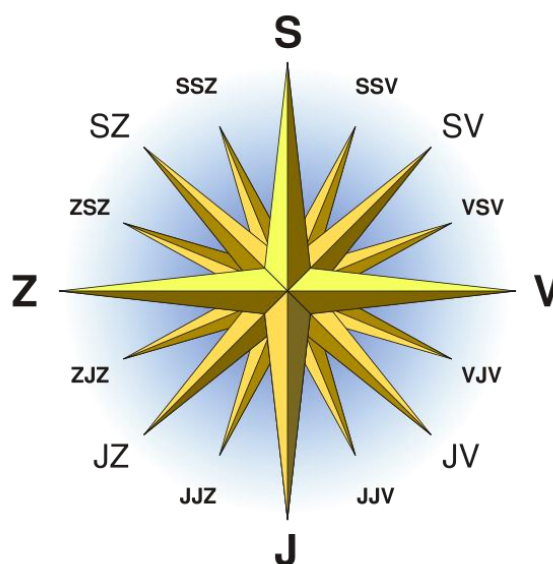
Klimatické podmienky sú ovplyvňované kontinuálnym charakterom podnebia. Klíma v regióne je teplá a mierne vlhká. Priemerná ročná teplota sa pohybuje v rozpätí od 7,7 do 10,5 °C, pričom v posledných rokoch badať mierne zvýšenie priemernej teploty, pri menšej zrážkovej činnosti a pri súčasnom nameraní väčšej sumy slnečného svitu za rok.

1.1.5.1 Vzduch, vietor

Za smer vetra považujeme ten *smer odkiaľ vietor fúka*. Vyjadrujeme ho v uhlových stupňoch, o ktoré sa odchyľuje smer vetra od severu. Niekedy vyjadrujeme smer vetra i svetovou stranou, z ktorej vietor fúka.

Veternú ružicu podrobnejšie rozoberá Graf 1, ktorý obsahuje smery vetra v stupňoch. Svetovú stranu sever reprezentuje 0°. Záporne orientovaným uhlom sa potom smer vetra odchyľuje po 10°. Teda, juh reprezentuje 180°, východ 90° a nakoniec západ 270°.

Najčastejšie v sledovanom období vietor fúka zo severoseverovýchodu (20°), a to až 70-krát za toto sledované obdobie (rok 2005). Druhou najväčšou hodnotou z hľadiska smeru vetra je 30°, kedy bolo 34-krát nameraný pohyb vzduchu týmto smerom.

Obr. 4 Veterná ružica

Obec Baška sa nachádza v blízkosti košickej aglomerácie, ktorá dlhodobo patrí medzi nadmerne znečistené oblasti.

Vývoj kvality ovzdušia má v poslednom desaťročí jednoznačne pozitívny trend. Znížili sa emisie prakticky vo všetkých ukazovateľoch, obmedzilo sa tiež používanie látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu a celkovo sa zlepšuje imisná situácia. Avšak, aj napriek týmto skutočnostiam kvalita ovzdušia nie je dobrá.

Na znečisťovaní ovzdušia v obci Baška má vplyv okrem energetiky aj hutnícky priemysel a spaľovňa odpadov.

Napriek bezprostrednej blízkosti obce s mestom Košice je kvalita ovzdušia oproti mestu podstatne vyššia. Veľkou výhodou je poloha obce, ktorá sa nachádza severne od súčasných najväčších znečisťovateľov ovzdušia. Prevažné severné prúdenie prispieva k zvýšenej kvalite ovzdušia v obci. Obec sa nenachádza v blízkosti podstatných dopravných komunikácií a znečistenie automobilovou dopravou je minimálne iba individuálnou automobilovou dopravou obyvateľov obce.

Keďže obec Baška svojou polohou spadá do košickej ohrozenej oblasti uvádzame (aspoň informatívne ako charakteristiku blízkeho okolia obce) nasledujúce informácie týkajúce sa vývoja znečisťujúcich látok v meste Košice a jeho okolí.

Znečistenie ovzdušia na území mesta Košice sleduje Slovenský hydrometeorologický ústav (SHMÚ) Bratislava, Regionálne stredisko Košice. Toto stredisko zabezpečuje práce, ktoré majú priamy vzťah ku kvalite ovzdušia v meste v troch oblastiach:

- monitorovanie kvality ovzdušia - Automatizovaný Monitorovací Systém imisií (AMS);
- evidencia zdrojov znečisťovania ovzdušia - systém NEIS (Národný Emisný Inventarizačný Systém);
- podpora regulačných opatrení - Smogový Varovný a Regulačný Systém (SVRS);

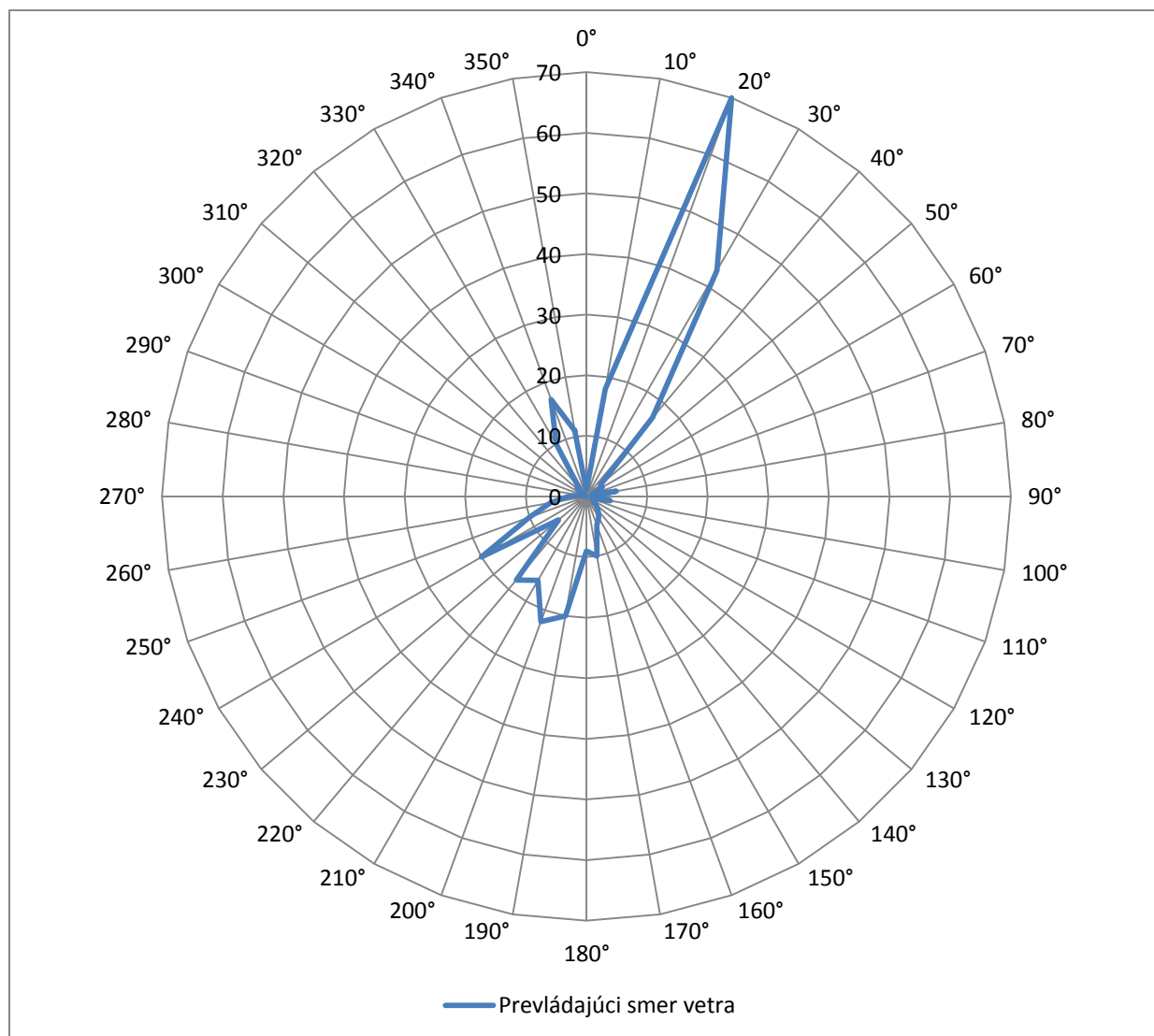
V rámci systému AMS SHMÚ RS Košice zabezpečuje monitorovanie kvality ovzdušia na území mesta pomocou monitorovacích staníc, pričom dve z nich sa nachádzajú na území MČ Košice – Staré Mesto, jedna sa nachádza na území MČ Košice – Sever a jedna v obci Veľká Ida.

Na týchto staniaciach je meraná v reálnom čase úroveň znečistenia ovzdušia oxidmi dusíka, oxidom siričitým, oxidom uhoľnatým a poletavým prachom (PM 10).

Systém NEIS zabezpečuje evidenciu zdrojov a dáva podklady pre analýzu vývoja znečisťovania ovzdušia, pre plánovanie rozvoja a zmeny štruktúry zdrojov a pre rozhodovacie procesy pri regulačných opatreniach v smogových situáciách.

Z monitorovaných škodlivín sa v košickej oblasti na vysokej úrovni znečistenia podieľajú predovšetkým oxidy dusíka. Podľa indexovej klasifikácie patria lokality v oblastiach monitorovacích staníc medzi stredne znečistené. Index znečistenia ovzdušia denný (IZOd) = 1,9 - 2,0.

Obec Baška má na zreteli fakt, že znečistenie ovzdušia má synergický efekt, prejavujúci sa zvýšením kyslosti prostredia so sprievodnými kyslými dažďami, poškodzovaním lesných porastov a kontamináciou pôdy. Taktiež dlhodobá expozícia nadmerne znečisteného ovzdušia môže mať za následok zdravotné problémy u obyvateľov, a to až u niekoľkých generácií populácie, žijúcich v postihnutých oblastiach.

Graf 1- Veterná ružica z Klimatickej stanice Košice - letisko namerané vo výške 230 m n. m. v roku 2005

1.2 Prírodné podmienky a pôda

1.2.1 Lesy

V katastri obce Baška prevažujú lesné pozemky zalesnené dubovým lesom.

Vlastníka lesného pozemku, resp. lesa, nemožno vždy stotožňovať s užívateľom (obhospodarovateľom) lesa, ktorý je nositeľom povinnosti pri hospodárení v lesoch dodržiavať príslušné ustanovenia legislatívnych predpisov. Ak vlastník les prenajme, alebo vloží ako účasť do nejakého podniku, obhospodarovanie so súvisiacimi povinnosťami preberá užívateľ. Užívateľ lesov je povinný riadiť sa ustanoveniami príslušných právnych predpisov.

Vlastníkmi lesných pozemkov nachádzajúcich sa v katastri obce Baška sú štát a Urbariát – lesné a pozemkové spoločenstvo Baška, ktorí zabezpečujú lesné hospodárstvo, starostlivosť o lesné pozemky a ich ochranu.

Lesné hospodárstvo týkajúce sa spracovania dreva nie je v katastri obce zastúpené.

Lesná vegetácia

Lesné porasty pokrývajú prevažnú časť územia, okrem východnej časti a intravilánu obce. Vytvárajú súvislé porasty II. lesnom vegetačnom stupni *bukovo-dubovom* prevažným zastúpením lesného typu - *buková dúbrava* – 70 %. Z ostatných lesných typov sú zastúpené extrémne kyslá *buková dúbrava* – 20 %, *buková dúbrava* – 8 %, *živná buková dúbrava* – 1 %, *jaseňová jelšina* – 1 %. Druhovité zloženie lesa pozostáva prevažne z listnatých drevín s prevahou duba a hraba. Hoci sú porasty prevažne výmladkového pôvodu tvoria významnú zložku, ktorá vytvára ekologickú stabilitu územia. Lesné porasty patria medzi hospodárske lesy a sú rozpracované s postupným vykonávaním ich obnovy. Lesné porasty sú mierne poškodené exhalátmi z VSŽ.

Vzhľadom na optimálne prírodné podmienky sú uvedené lesné porasty pomerne produkčné.

Orná pôda a trvalé kultúry

Orná pôda zaberá približne tretinu územia obce. Vytvára ucelené plochy v severovýchodnej, juhovýchodnej a západnej časti územia, ktoré sú reprezentované parcelami, bez drevinnej sprievodnej zelene. Ostatná sprievodná zeleň pozostáva z bylinnej zložky. Uvedená vegetácia na ornej pôde jednoznačne zmenená vplyvom intenzívnej poľnohospodárskej veľkovýroby. Jedná sa hlavne o aplikáciu priemyselných hnojív a herbicídov, ktoré čiastočne ochudobnili plevelnú vegetáciu, ale aj sprievodnú zeleň najmä v krovitej forme. Sprievodná zeleň poľnohospodárskych kultúr na teplejších stanovištiach je reprezentovaná nasledovnými druhmi: iskerník roľný (*Ranunculus arvensis*), veronica poľná (*Veronica agrostis*), hrachor hľuznatý (*Lathyrus tuberosus*), ostronôžka poľná (*Coneolita gegalys*) a rumanček pravý (*Matricaria chamomila*).

S prihliadnutím k tomu, že na ornej pôde je najviac hospodárskych zásahov, čo má na tamojšiu biotop najväčší dopad, a tým má orná pôda najnižšiu ekologickú hodnotu.

Trvalé trávne porasty

Trvalé trávne porasty sa na území obce nachádzajú najmä v severozápadnej časti katastrálneho územia. Nachádzajú sa na pôdach z nižšou úrodnosťou kde pôvodný horizont je plytký. Sú to poloprárodné – trávovito - bylinné porasty pravidelne obhospodarované environmentálne prijateľným spôsobom bez zmeny výraznejšieho druhového zloženia čo vedie k udržaniu ich vysokej biodiverzity, čiastočne zlepšujú ekologickú stabilitu.

Vodné plochy a toky

V obci sa nachádza málo vodných plôch. Predstavujú ekologický a krajinný prvok s brehovými porastmi ako aj s vlhkomilnými rastlinnými spoločenstvami. Hlavným vodným tokom je miestny vysychavý potok - Baštiansky potok. Uvedený vodný tok je znečistený prevažne dusíkatými látkami. V miestnej časti Maša je hlavným vodným tokom Myslavský potok, ktorý preteká v smere západ - východ.

Plochy bez vegetácie

Sú to plochy bez akejkoľvek vegetačného porastu, ako št. cesty a ostatné cesty, ako aj miestne komunikácie, zastavané plochy a nádvoria ako aj priestory výrobných prevádzok. Uvedené plochy, vzhľadom na nevhodnosť pre rozvoj biotypu majú z hľadiska ekologickej stability územia výrazne negatívny význam. Prírodné plochy bez vegetácie sa nevyskytujú.

Nelesná krovinná a drevinná vegetácia

Rozšírenie nelesnej krovinovej a drevinovej vegetácie (NKVD) je v riešenom území obmedzené. Z časti sa vyskytuje v okolí potokov, pod elektrickým vedením prechádzajúcim severovýchodnou časťou a v okolí intravilánu obce. Popri lesných biocenózach patria v riešenom katastri medzi najhodnotnejšie biocenózy brehovité porasty okolo vodného toku, ktorá vytvára takmer súvislý rad zelene pozostávajúcej z porastov rôznych druhov vŕb, ako vŕba biela (*Salix alba*), vŕba krehká (*Salix fragilis*), prípadne ich krížencami. Miestami sa vyskytuje jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*). V spodnej etáži sa nachádza baza čierna (*Sambucus nigra*), trnka (*Prunus spinosa*) a iné dreviny krovitého vzrastu. Podstatný ekologický význam majú aj ozelenené strže popri miestnych potokoch stekajúcich z Slovenského Rudohoria. Predstavujú pomerne husto

porastené úseky s bohatou krovinovou zeleňou v spodnej etáži pozostávajúcou najmä z trnky, bazy čiernej, ruže šípacej s hojným výskytom chmeľu divého (*Humulus lupulus*).

Uvedená nelesná vegetácia poskytuje prirodzené úkryty pre jestvujúcu poľnú zver, ako aj hniezdiská pre vtáctvo medzi rozľahlými parcelami ornej pôdy.

Prvky bez vegetácie

Sem patria plochy, kde absentuje vegetácia z dôvodu neprimeraných ľudských zásahov napr. priehony dobytky).

Sídelné a technické prvky (antropogénne prvky)

Priemyselné a dobývacie objekty - V posudzovanom území sa nenachádza.

Energovody a produktovody - V území sú vedené 22 kV elektrické vedenia, menšie vedenia sú lokálneho charakteru v obci.

Dopravné objekty a línie - Územím sú vedené štátne cesty III. triedy. Uvedené komunikácie majú nízku intenzitu automobilovej dopravy.

Poľnohospodárske objekty - na juhovýchodnom okraji intravilánu obce sa nachádza areál poľnohospodárskych objektov bývalého PD.

Lesohospodárske a vodohospodárske objekty - V posudzovanom území sa nenachádzajú.

Obytné a administratívne plochy - Všetky obytné a administratívne objekty sú sústredené na ploche intravilánu obce.

Sídelná vegetácia

Verejná zeleň v intraviláne má tradičný charakter. Zeleň tu pozostávajúce prevažne s nízkych introdukovaných ihličnatých drevín. Krajinársku a kultúrnu dominantu v Baške predstavuje rímskokatolícky kostol s okolitými starými stromami a s plochou parkovo čiastočne upravenou. Voľné priestory popri hlavných komunikáciách sú vhodne upravené a dosadené prevažne introdukovanými drevinami.

Zeleň s obmedzeným prístupom - je zeleň na miestnom cintoríne, kde sa nachádza prevažne vysoká zeleň. Zeleň predzáhradok a záhrad má taktiež v intraviláne všetkých riešených obce značný význam, nakoľko výrazne prispieva k estetizácii obcí ako aj celkovej ekologickej stability územia. Pozostáva prevažne z introdukovaných drevín a s výrazným zastúpením ihličnatých drevín. Zeleň nadmerných záhrad pozostáva z produkčných viacetážových kultúr, ktoré sa striedajú zo zeleninárskymi plochami.

Územná ochrana prírody

Dôležitým biologickým faktorom ovplyvňujúcim ekologické podmienky územia je nedostatok krovitej zelene, ktorá je tu zastúpená iba málo početnými druhmi ako vŕba krehká, baza čierna, ruža šípacá a trnka obyčajná.

1.2.2 Fauna a flóra

Charakter rastlín a bohatstvo jej druhov zodpovedá prírodným podmienkam a antropickým aktivitám na území obce. Výrazným faktorom vplývajúcim na charakter vegetácie v obci Baška je kontinentálny charakter podnebia.

Na mierne oglejených pôdach vo výške 300 – 400 m n. m. výnimočne až do výšky 600 m n. m. sa na území obce Baška a v jej okolí prevažujú subkontinentálne teplomilné dubiny, ktoré sa môžu miestami prelínať s dubohrabinou (zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, VEDA-SAV), ktorá je typická pre plochy podhorských pahorkatín až do výšky 600 m n. m. Hlavné dreviny sú: dub letný, dub zimný, miestami rastie borovica lesná (typické pre Hornádsku kotlinu), breza,

osika, agát, smrek obyčajný, smrekovec. Kroviny zastupuje krušina jelšová, lieska, hlohy, trnky, dráč obyčajný, vtáci zob obyčajný a ruža roľná. V podraze nájdeme okrem iných aj jahodu lesnú, konvalinku a veternicu. Rúbaniská lesov zarastá lipnica hájna, lipkavec jarný, jahoda obyčajná, žihľava dvojdomá, ostružina krovitá, pichliač obyčajný, baza, náprstník veľkokvetý a iné. Lúky a pasienky sú polosuché. Na lúkach rastie ovsík obyčajný, stoklas mäkký, lipnica lúčna, myší chvost obyčajný, skorocel kopijovitý, štiav kyslý, ďatelina lúčna, ďatelina plazivá, iskerník prudký, skorocel prostredný, šalvia lúčna a iné.

Darí sa tu ovocným stromom – jablkám, hruškám, slivkám, čerešňam, a orechom. Pestujú sa tu aj marhule a broskyne, ktoré si už vyžadujú zvýšenú starostlivosť.

Na súkromných pozemkoch a záhradách sa nachádzajú aj mnohé iné pre tento typ územia atypické druhy drevín a rastlínstva, ktoré spríjemňujú život obyvateľom a návštevníkom obce.

Na území obce Baška a v jej blízkom okolí sa vyskytujú rôzne živočíšne druhy. V oblasti lesa, na jeho okrajoch a v kroviskách sa vyskytuje (zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, VEDA-SAV) sviňa divá, mačka divá, plch obyčajný, rôzne druhy myší, krt obyčajný, srnec hôny, veverica obyčajná, zabieha sem i zajac poľný a hojná je aj liška obyčajná a jež obyčajný. Z plazov sa nachádza jašterica zelená, slepúch obyčajný (chránený druh), užovka obyčajná a zmijovec hladký. Nachádza sa tu aj rosníčka stromová a ropucha obyčajná. Vtáctvo reprezentuje dudok obyčajný, žlna zelená, drozd čierny, sýkorky, vrabce, bažant obyčajný, ďatle, kuvik obyčajný a hojná je aj sojka obyčajná, hrdlička poľná, kukučka obyčajná, netopiere, a celý rad ďalších, najmä stehlíkov a peníc. Na duboch žije chrúst obyčajný a roháč veľký, ďalej tu okrem iného žije kobylka dubová, zelená a spevavá. Z bezstavovcov sa vyskytujú včela medonosná, osa, sršeň, svetluška obyčajná, svetluška svätovánska, svrček poľný, cifruška červená, komáre a kliešte, ďalej mravec trávový, pásavka zemiaková, lienka sedembodkovaná a mnohé iné. Z motýľov mlynárik kapustný, bábočka bodliaková a iné. Zo slimákov je to najčastejšie slimák obyčajný a slimák poľný.

Sťahovavé vtáctvo zastupuje lastovička.

Z domácich zvierat prevládajú psy, mačky a hydina.

Na území obce Baška sa nenachádzajú verejné parky, alebo väčšie parkovo upravené plochy. Charakter osídlenia predstavuje rodinné domy so záhradami. Na súkromných pozemkoch starostlivosť o zeleň zabezpečujú samotní obyvatelia obce a majitelia pozemkov. Starostlivosť o verejné priestranstvá a plochy lemujúce komunikácie zabezpečuje obec. Správa zelene (výsadby, výruby drevín, úpravy plôch zelene) sa realizuje v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Podrobnejšie množstvo zelene v obci zachytávajú nasledujúce tabuľky:

Parkovo upravené plochy	Ha
Okolie kostola sv. Štefana	0,2

Plochy lemujúce komunikácie	Ha
Plochy lemujúce 5 km ciest v obci	0,3

Názov Projektu	Miesto realizácie projektu
Úprava okolia	OcÚ Baška
Úprava okolia	Amfiteáter v Baške
Revitalizácia okolia	Vstup do obce

1.2.3 Geológia a nerastné bohatstvo

Dobývací priestor - podľa listu - informácie Obvodného banského úradu v Košiciach číslo : 838/2004 zo dňa 12.05.2004, v katastrálnom území Baška sa nenachádzajú zistené vyhradené ložiská nerastov.

Surovinovou základňou pre obec Baška , ako aj pre celý Košický samosprávy kraj je oblasť Slovenského Rudohoria, kde sa nachádzajú pomerne veľké ložiská nerastných surovín.

Priamo na území obce Baška sa nenachádzajú žiadne zásoby nerastných surovín. Avšak ložiská v Slovenskom Rudohorí podnietili vznik a rozvoj baníctva, hutníctva, farebných kovov a strojárstva v celej tejto oblasti. Tento priemysel, mal od svojho vzniku nemalý vplyv aj na rozvoj, ekonomiku a kvalitu života v obci Baška.

V posledných rokoch je tento priemysel v útlme, čo sa podpísalo na viacerých ekonomických ukazovateľoch, ktoré nie sú v súčasnosti príliš priaznivé.

1.2.4 Odpadové hospodárstvo

Odpadové hospodárstvo v obci Baška, je v súlade s Programom odpadového hospodárstva SR, ktorý definoval integrovanú koncepciu odpadového hospodárstva. Táto koncepcia definuje, že je potrebné:

- znižovať obsah toxických látok v odpadoch,
- zhodnocovať odpad v čo najväčšej možnej miere,
- tepelne upravovať odpady, pokiaľ ich nebolo možné inak využiť, s cieľom získať energiu, znížiť objem a hmotnosť odpadov a znížiť obsah škodlivých látok v odpadoch,
- skladovať odpady v čo najmenšej možnej miere.

Veľmi dôležitým zákonom je tiež Zákon NR SR č. 223/2001, ktorý vymedzuje účel odpadového hospodárstva, a ktorý je už v súlade s predpismi EÚ.

V rámci regiónu Rudohorie, do ktorého obec Baška patrí je pripravovaný projekt triedenia odpadov s využitím podporných finančných prostriedkov Recyklačného fondu.

Pri realizácii projektu sa v obci Baška počíta s triedením a oddeleným ukladaním (balením do vriec) odpadu z hľadiska využiteľnosti na nasledujúce zložky:

- využiteľné zložky (papier, sklo, kovy a pod.),
- potenciálne využiteľné (plasty, pneumatiky a pod.),
- nevyužiteľné zložky (minerálny odpad, popol a pod.) a
- zvyškový odpad.

V obci Baška sa v súčasnosti začala realizovať 1.etapa triedeného zberu odpadov so spoločnosťou A.S.A. EKO, s.r.o., ktorá rozmiestnila v obci zberné kontajnery na sklo a fľaše PET. V ďalšej etape sa rozmiestnia kontajnery na kovy a papier.

Odvoz komunálneho odpadu v obci Baška zabezpečuje firma A.S.A. EKO, s.r.o.. Cieľom tejto spoločnosti je uplatňovať integrovaný systém zhodnocovania a zneškodňovania odpadov, tak aby boli uspokojené potreby a dodržiavané európske normy. Odpad je zneškodňovaný spaľovňou odpadov v Kokšov-Bakši.

Pre zlepšenie životného prostredia v obci Baška, sa plánuje v najbližších rokoch investovať predovšetkým do ďalšieho rozvoja separovaného zberu, vybudovania skládky odpadu a zberného dvora. Veľmi dôležité je zvýšiť záujem občanov zapojiť sa do separovaného zberu, preto spracovatelia projektu triedenia odpadov na území regiónu Rudohorie pripravujú kampaň šírenia osvetu v obciach regiónu, do ktorej budú zapojení aj obyvatelia obce Baška.

Deti a mládež z obce Baška navštevujúce školy v meste Košice sa zúčastňujú pravidelne organizovaných rôznych podujatí pre všetkých žiakov košických škôl (napríklad pri príležitosti Dňa Zeme, Dňa mesta Košice, modelových škôl a tiež Environmentálnej olympiády), ktoré majú za cieľ zvýšiť environmentálne povedomie mládeže.

1.2.4.1 Voda

Obec Baška nemá na svojom území rozsiahlejšie vodné plochy, žiadne väčšie vodné toky iba na konci dediny sa vyskytujú drobné potôčky, z ktorých iba najväčší je pomenovaný „Žľabok“.

Protipovodňová ochrana ako jeden z hlavných cieľov vodohospodárskej politiky SR na území obce Baška je aktuálna, pretože intravilánom obce tečie Baštiansky potok (*Zdroj: návrh územného plánu obce Baška*). V návrhu sa požaduje úprava toku v potrebnej dĺžke, ktorá zabezpečí ochranu intravilánu obce voči 100 ročným veľkým vodám.

Spodné vody na území obce Baška sa nachádzajú v hĺbke približne od 10 – 40 m miestami i viac. Hĺbka a výdatnosť vodných zdrojov je vzhľadom na charakter terénu a zloženie pôdných vrstiev závislá od polohy vodného zdroja. V čase sucha hladina podzemnej vody klesá a niektoré studne sú bez vody. S vyššou hĺbkou vodného zdroja stúpa aj kvalita vody.

Obyvatelia obce Baška majú pitnú vodu zabezpečenú z vlastných studní. Kvalita vody je priebežne kontrolovaná a podľa potreby chemicky upravovaná.

1.2.5 Chránené oblasti

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

1.2.5.1 NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok.

Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Obec Baška sa v tejto sústave zatiaľ nenachádza.

Základom pre vytvorenie sústavy NATURA 2000 sú dve právne normy EÚ:

- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch - Birds Directive);
- smernica Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch - Habitats Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území:

- osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: **chránené vtáčie územia**;
- osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: **územia európskeho významu** - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

Smernice kladú dôraz na to, aby výber území NATURA 2000 bol vykonávaný na základe vedeckých podkladov (komplexných údajov o rozšírení a stave populácií jednotlivých rastlinných a živočíšnych druhov, údajov o rozlohe a zachovalosti biotopov). Výsledná sústava by mala zahŕňať najhodnotnejšie územia bez ohľadu na vlastnícke vzťahy či súčasné hospodárske využívanie.

NATURA 2000 má zabezpečiť priaznivý stav populácií vybraných druhov živočíchov a rastlín a priaznivý stav biotopov, čo však vôbec nevylučuje hospodárske aktivity v územiach, pokiaľ tento priaznivý stav nenarušujú.

1.2.5.2 Chránené územia prírody Slovenskej republiky

Základným legislatívnym dokumentom ochrany prírody a krajiny Slovenskej republiky, účinným od 1. januára 2003, je zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 543/2003 z 25. júna 2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Tento zákon upravuje pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, ako aj práva a povinnosti právnických osôb a fyzických osôb pri ochrane prírody a krajiny s cieľom prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.

Jedným zo spôsobov dosiahnutia tohto cieľa je územná ochrana. Ňou sa podľa zákona rozumie ochrana prírody a krajiny na území Slovenskej republiky alebo jeho časti. Pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. Na území, kde sa prekrývajú viaceré chránené územia s rôznymi stupňami ochrany, vždy platí najvyšší z nich.

Prvý stupeň ochrany platí všeobecne na území Slovenskej republiky, ktorému sa neposkytuje územná ochrana podľa § 17 až 31, čiže na území mimo osobitne vyhlásených chránených území.

Za chránené územia možno vyhlásiť lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu, biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, významné krajinné prvky alebo územia medzinárodného významu.

Baška sa nenachádza v štátnom zozname osobitne chránených častí prírody.

Kategórie chránených území:

- **Veľkoplošné chránené územia (VCHÚ):**
 - **Chránená krajinná oblasť (CHKO)** – rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 1 000 ha, s rozptýlenými ekosystémami, významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability, s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so

špecifickými formami historického osídlenia. Na území CHKO platí 2. stupeň ochrany, ak nie je ustanovené inak.

- **Národný park (NP)** – rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 1 000 ha, prevažne s ekosystémami podstatne nezmenenými ľudskou činnosťou, alebo v prirodzenej krajinnej štruktúre, tvoriace nadregionálne biocentrá a najvýznamnejšie prírodné dedičstvo, v ktorom je ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti. Na území NP platí 3. stupeň ochrany, ak nie je ustanovené inak.
- **Maloplošné chránené územia (MCHÚ):**
 - **Chránený areál (CHA)** – lokalita, spravidla s výmerou do 1 000 ha, na ktorej sú biotopy európskeho alebo národného významu alebo ktorá je biotopom druhu európskeho alebo národného významu a kde priaznivý stav týchto biotopov závisí na obhospodarovaní človekom. Na území CHA platí 3., 4. alebo 5. stupeň ochrany.
 - **Prírodná rezervácia (PR) a národná prírodná rezervácia (NPR)** – lokalita, spravidla s výmerou do 1 000 ha, ktorá predstavuje pôvodné alebo ľudskou činnosťou málo pozmenené biotopy európskeho alebo národného významu alebo biotopy druhov európskeho alebo národného významu. Na území PR a NPR platí 4. alebo 5. stupeň ochrany.
 - **Prírodná pamiatka (PP) a národná prírodná pamiatka (NPP)** – bodový, líniový alebo iný maloplošný ekosystém, jeho zložky alebo prvky, spravidla s výmerou do 50 ha, ktoré majú vedecký, kultúrny, ekologický, estetický alebo krajinotvorný význam. Na území PP a NPP platí 4. alebo 5. stupeň ochrany.
 - **Chránený krajinný prvok (CHKP)** – významný krajinný prvok, ktorý plní funkciu biocentra, biokoridoru alebo interakčného prvku najmä miestneho alebo regionálneho významu. Na území CHPK platí 2., 3., 4. alebo 5. stupeň ochrany.

Chránené územie môže byť na základe stavu biotopov rozčlenené najviac na štyri zóny, ak je to potrebné na zabezpečenie jeho starostlivosti. **Význam rozdelenia chráneného územia na zóny spočíva v diferenciacii ochrany a jej prispôbení povahe prírodných hodnôt chráneného územia.** Zóny sa vymedzujú a odstupňujú tak, že piaty stupeň ochrany je určený v zóne A, štvrtý v zóne B, tretí v zóne C a druhý v zóne D.

Maloplošné chránené územia, ktoré sa stanú súčasťou vyhlásených zón CHKO alebo NP, sa vždy zrušia. Tým sa zjednodušuje a zjednocuje systém ochrany jednotlivých CHKO a NP.

Zvláštna pozornosť sa v Slovenskej republike a jej environmentálnom práve venuje ochrane jaskýň a prírodných vodopádov, ktoré sú podľa zákona o ochrane prírody a krajiny prírodnými pamiatkami.

- **Jaskyňa** – podľa zákona o ochrane prírody a krajiny človeku prístupný a prírodnými procesmi vytvorený dutý podzemný priestor v zemskej kôre, ktorého dĺžka alebo hĺbka presahuje 2 m a rozmery povrchového otvoru sú menšie ako jeho dĺžka alebo hĺbka.
- **Prírodný vodopád** – podľa zákona prírodný skalný útvar, cez ktorý vodný tok pôsobením prírodných síl bez zásahu človeka padá z výšky nad 3 m alebo preteká súvislým alebo kaskádovitým skalným zrázom strmým viac ako 75° a voda v koryte pretrváva celý rok.
- **Jedinečnú jaskyňu alebo prírodný vodopád, ktoré predstavujú súčasť najvýznamnejšieho prírodného dedičstva štátu,** môže Ministerstvo životného prostredia SR ustanoviť **za národnú prírodnú pamiatku (NPP)**. Pre jaskyne a prírodné vodopády a ich ochranné pásma platia **osobitné ochranné podmienky.**

1.2.5.3 Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Metodický pokyn MŽP SR 101/93-II., Zákon č. 287/1994 Z. z. definuje územný systém ekologickej stability nasledovne:

- ✓ ÚSES predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvárať predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj.
- ✓ Cieľom vymedzovania ÚSES ako celoplošného systému stability v krajine je:
 1. zachovanie a podpora rozvoja prirodzeného geofondu krajiny (biodiverzity);
 2. zachovanie a doplnenie stabilizujúcich prvkov v krajine a zabezpečenie ich priaznivého pôsobenia na okolité, ekologicky menej stabilné časti krajiny;
 3. podpora možnosti polyfunkčného využívania krajiny;
 4. zachovanie významných krajinných fenoménov.
- ✓ Medzi kľúčové prvky „kostry stability“ zaraďujeme :
 1. **biocentrum** – je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev;
 2. **biokoridor** – predstavuje priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky;
 3. **interakčný prvok** – tvorí určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov najmä močiar, porast, jazero prepojené na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

V zmysle príslušného regionálneho ÚSES sa v posudzovanom území nachádza **reálny regionálny biokoridor** prebiehajúci od regionálneho biocentra Suchý dub vnútornou stranou západnej katastrálnej hranice smerom na juh kde pokračuje vonkajšou stranou južnej katastrálnej hranice na východ cez Grófov les kde sa stáča na juh. Predstavuje priestory pre migráciu bioty, ktoré sú najmenej narušené hospodárskymi zásahmi. V strednej časti územia sa nachádza **regionálne biocentrum** Suchý dub, ktoré je s ostatnými prvkami regionálneho systému ekologickej stability spojené regionálnym biokoridorom.

1.2.5.4 Nitrátová smernica

Nitrátová smernica (Smernica 91/676/EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva, tiež aj Nitrátová direktíva) je súborom opatrení smerujúcich k zníženiu možností znečistenia vodných zdrojov (povrchové aj podzemné) dusičnanmi, ktoré môžu pochádzať z minerálnych hnojív, a z hospodárskych hnojív (maštalný hnoj, hnojovica, močovka) a to vtedy, keď sú aplikované v nadmerných dávkach a v nesprávnom čase, alebo keď sú zle uskladňované.

Zraniteľné oblasti boli na území SR vyčlenené Nariadením vlády SR zo dňa 26.6.2003. Podľa tohto nariadenia bolo 1546 obcí vyhlásených za územia zraniteľné z hľadiska ochrany vodných zdrojov. Poľnohospodárske subjekty hospodáriace v spomínaných územiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia.

V zraniteľných oblastiach sa na základe súboru pôdných, hydrologických, geografických a ekologických parametrov určili pre každý poľnohospodársky subjekt 3 kategórie obmedzení hospodárenia:

- **kategória A** - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia;
- **kategória B** - produkčné bloky so stredným stupňom obmedzenia hospodárenia;
- **kategória C** - produkčné bloky s najvyšším stupňom obmedzenia hospodárenia.

1.2.6 Hluk

Hlukové zaťaženie prostredia je dnes fenoménom, ktorý je sprievodným javom mnohých aktivít človeka. Hluk je veľmi vážnym a stále podceňovaným rizikom pre zdravie veľkého počtu ľudí. Z regionálneho hľadiska je najvýznamnejším zdrojom hluku doprava. V životnom prostredí príčinou nárastu hladín hluku je neustály nárast intenzity dopravy, zlý technický stav motorových vozidiel a nekvalitný povrch komunikácií.

Obyvatelia obce Baška nie sú vystavení zvýšeným účinkom hluku. Občasné hlukové zaťaženie predstavuje pomerne blízke a rozmáhajúce sa medzinárodné letisko Košice.

1.3 Ľudské zdroje

1.3.1 Obyvateľstvo

1.3.1.1 Demografia

Obec Baška z hľadiska počtu obyvateľov patrí do skupiny najčastejšieho sídelného typu obcí v Košickom samosprávnom kraji s počtom obyvateľov od 200 do 499 obyvateľov. Počet obyvateľov k 31.12.2006 spolu 332. Z toho bolo 160 žien, 172 mužov, 47 občanov v poproduktívnom veku a 37 detí do veku 15 rokov. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 450 ha a priemerná hustota osídlenia predstavovala 78 obyvateľov/ km². Hustota obyvateľstva je v obci takmer zhodná s priemerom okresu Košice – okolie.

Ukazovateľ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet obyvateľov k 31.12.	267	304	311	316	326	328	332	349
Celkový prírastok/úbytok	0	16	7	6	0	-1	0	17
Prirodzený prírastok/úbytok	-2	1	0	-2	3	-1	1	-1
Predproduktívni (0-14 rokov)	43	43	41	42	43	39	37	42
Produktívni (15-60m/54ž)	183	183	241	247	258	263	270	281
Poproduktívni (61m/55ž+)	41	41	29	27	25	26	25	26
Index starnutia	95,35	95,35	70,73	64,29	58,14	66,67	67,57	61,90
Index vitality	1,05	1,05	1,41	1,56	1,72	1,5	1,48	1,62

Tab. 2 Demografická štruktúra obce za posledných 8 rokov

1.3.1.2 Národnostná štruktúra a náboženská štruktúra

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001 a údajov, ktoré poskytla obec bolo národnostné a náboženské zloženie trvale žijúcich obyvateľov v obci Baška k 31. 12. 2007 nasledovné:

Národnosť	Počet	Percentuálny	Spolky, aktivity
Slovenská	311	98,73%	
Česká	1	0,32%	Český spolok na Slovensku (v meste
Rómska	-	-	
Maďarská	-	-	
Poľská	-	-	
Ukrajinská	-	-	
Ruská	-	-	
Nemecká	-	-	
Rusínska	3	0,95%	Rusínska obroda (v meste Košice)
Chorvátska	-	-	
Srbská	-	-	
Židovská	-	-	
Ostatné, nezistené	-	-	
Celkom	315	100,0 %	

Tab. 3 Národnostná štruktúra

Obyvatelia obce Baška hlásiaci sa k národnostným menšinám môžu spolupracovať a vyvíjať aktivity v blízkom meste Košice v rámci Klubu národnostných menšín. Klub pôsobí na Mäsiarskej ul. č. 35 a sú v ňom zastúpené aj menšiny nachádzajúce sa v obci Baška.

Český spolok na Slovensku

Je organizácia združujúca českú národnostnú menšinu v Slovenskej republike a jej priaznivcov. Pôsobí v desiatich regiónoch SR. V Košiciach a ich okolí združuje viac ako 500 členov. Bohatou činnosťou kultúrnou, spoločenskou a vzdelávacou sa usiluje o zachovanie a rozvíjanie národnostnej entity Čechov a Moravanov na Slovensku a v duchu vzájomnej tolerancie prispieva k dobrým vzťahom medzi všetkými národnostnými menšinami v Košiciach a v regióne východného Slovenska. Na pôde Českého spolku v Košiciach pôsobí spoločenský klub, detský a ženský spevácky zbor.

Rusínska obroda

Miestna organizácia Rusínskej obrody v Košiciach vyvíja kultúrno-osvetovú činnosť podľa finančných možností a to predstavenia divadla Alexandra Duchnoviča z Prešova, prednášky a besedy o dejinách karpatorusov, príležitostné aktivity a schôdze výboru a aktivistov. Jej aktivisti sa stretávajú zvyčajne mesačne a prejednávajú aktuálne otázky a úlohy v oblasti kultúrno-osvetovej. V posledných rokoch nastal útlm činnosti pre nedostatok finančných prostriedkov. Miestna organizácia Rusínskej obrody nemá vlastné priestory pre svoju činnosť.

Zväz Rusínov-Ukrajincov Slovenskej republiky

Mestská organizácia Zväzu Rusínov-Ukrajincov Slovenskej republiky (do roku 1990 Kultúrny zväz ukrajinských pracujúcich) v Košiciach ako národnostno-kultúrna organizácia sa vo svojej činnosti orientuje na rozvoj kultúry Rusínov-Ukrajincov. V súlade s uvedeným Mestská rada ZRUS pre svojich členov a ďalších obyvateľov mesta pripravuje programy rozličného žánru, ako napr. besedy, literárne večery, stretnutia s piesňou, podujatia zábavného charakteru, akcie pre deti a mládež, koncerty a vystúpenia súborov záujmovej umeleckej činnosti a pod. V rámci zväzu pracujú i súbory ZUČ - ochotnícky divadelný súbor DUMKA a Ukrajinský spevácky zbor KARPATY, ktoré úspešne reprezentujú organizáciu a mesto Košice na ústredných zväzových akciách, ako aj na

iných podujatiach celoslovenského charakteru. Mestská organizácia ZRUS v Košiciach má v súčasnom období 7 základných organizácií s takmer 500-člennou základňou.

Náboženské vyznanie	Počet	Percentuálny
Rímsko-katolícka cirkev	292	0,93%
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	2	0,63%
Gréckokatolícka cirkev	10	3,17%
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	-	-
Kresťanské zbory	-	-
Evanjelická cirkev metodistická	-	-
Cirkev adventistov siedmeho dňa	-	-
Právoslávna cirkev	-	-
Apoštolská cirkev	-	-
Reformovaná kresťanská cirkev	3	0,95%
Starokatolícka cirkev	-	-
Cirkev československá husitská	-	-
Bratská jednota baptistov	-	-
Židovské náboženské obce	-	-
Cirkev bratská	-	-
Ostatné	-	-
Bez vyznania	6	1,90%
Nezistená	2	0,63%
Celkom	315	100%

Tab. 4 Náboženská štruktúra

1.3.1.3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	Muži	Ženy	Spolu	Percentuálny počet
Základné vzdelanie	19	30	49	16,95%
Stredné vzdelanie	95	77	172	59,51%
Vysokoškolské vzdelanie	11	8	19	6,57%
Ostatní bez udania školského vzdelania	1	-	1	0,35%
Ostatní bez školského vzdelania	1	-	1	0,35%
Deti do 16 rokov	23	24	47	16,26%
Spolu obyvatelia	150	139	289	100%

Tab. 5 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Stredné vzdelanie	Počet	Percentuálny
Učňovské stredné vzdelanie (bez maturity)	40	23,25%
Stredné odborné vzdelanie (bez maturity)	30	17,44%
Úplné učňovské stredné vzdelanie (s maturitou)	14	8,14%
Úplné stredné odborné vzdelanie (s maturitou)	75	43,60%
Úplné stredné všeobecné vzdelanie	12	6,98%
Vyššie stredné vzdelanie	1	0,58%
Spolu stredné vzdelanie	172	100%

Tab. 6 Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého stredoškolského vzdelania

Vysokoškolské vzdelanie	Počet	Percentuálny
Bakalárske vzdelanie	-	-
Magisterské, inžinierske, doktorské vzdelanie	19	100%
Doktorandské vzdelanie	-	-
Spolu vysokoškolské vzdelanie	19	100%

Tab. 7 Štruktúra obyvateľov podľa dosiahnutého vysokoškolského vzdelania

Vysokoškolské vzdelanie podľa zamerania	Počet	Percentuálny
Univerzitné	6	31,58%
Technické	10	52,63%
Ekonomické	3	15,79%
Poľnohospodárske	-	-
Ostatné	-	-
Spolu vysokoškolské vzdelanie	19	100%

Tab. 8 Štruktúra obyvateľov podľa zamerania vysokoškolského vzdelania

1.3.2 Vzdelávanie a štruktúra školských zariadení

V obci Baška sa nenachádzajú školy a školské zariadenia. Deti a mládež navštevujú školy v meste Košice. Spádovou školou pre deti z obce Baška je Základná škola v MČ Košice - Myslava, do ktorej sú dopravované školským autobusom.

V obci Baška sa nenachádzajú žiadne vedecko-výskumné a vzdelávacie zariadenia. Obec Baška v budúcnosti nepočíta s rozvojom škôl a školských zariadení na území obce.

1.3.3 Ekonomické zdroje

1.3.3.1 Ekonomická základňa

Veľmi dôležitým ukazovateľom pri analýze trhu práce je miera ekonomickej aktivity obyvateľstva, ktorá odráža veľkosť a kvalitu pracovného kapitálu. Miera ekonomickej aktivity obyvateľstva je pomer súčtu zamestnaných a nezamestnaných k počtu obyvateľov. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo teda zahŕňa všetky osoby, či už zamestnané alebo nezamestnané, ale nezahŕňa tie nezamestnané osoby, ktoré si prácu nehľadajú.

Medzi ekonomicky aktívne obyvateľstvo patrí obyvateľstvo, ktoré vykonáva akúkoľvek platenú prácu, alebo túto prácu momentálne nevykonáva v dôsledku dočasnej práceneschopnosti, čerpania dovolenky, či pre iné okolnosti, akými sú štrajky. Do kategórie ekonomicky aktívneho obyvateľstva patria i nezamestnaní. Nezamestnané obyvateľstvo je charakterizované ako obyvateľstvo, ktoré nevykonáva žiadnu platenú prácu, no aktívne si ju hľadá. V podmienkach Slovenskej republiky to znamená, že sa musia pravidelne, každé dva týždne hlásiť na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Dobrovoľne nezamestnané obyvateľstvo, t. j. nevykonávajú žiadnu platenú prácu a ani nemajú žiaden záujem si ju nájsť, nepatrí medzi nezamestnané obyvateľstvo (z hľadiska štatistického vykazovania i z hľadiska ekonomických vied).

1.3.3.2 Trh práce a zamestnanosť

Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa spoločenskej skupiny a podľa veku a pohlavia:

Vek	Zamestnanecká práca za mzdu, plat, inú odmenu				Č PrD*	Podnikatelia		VvRP*	OaN*	Ekon. aktívni	
	ŠP*	SP*	P, D, Iorg.*	Iný Z*		Bez Z*	So Z			Spolu	Rob*
15-19	0	1	0	0	0	0	0	0	2	3	2
Muži	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Ženy	1	2	0	0	0	0	0	0	2	5	4
Spolu											
20-29	2	16	0	1	0	1	1	0	4	25	16
Muži	6	8	0	0	0	0	0	0	2	16	2
Ženy	8	24	0	1	0	1	1	0	6	41	18
Spolu											
30-39	6	6	0	0	0	6	1	0	1	20	13
Muži	10	3	0	1	0	4	0	0	0	18	10
Ženy	16	9	0	1	0	10	1	0	1	38	23
Spolu											
40-49	15	6	0	0	0	6	1	0	2	30	16
Muži	15	8	0	0	0	2	1	0	0	26	10
Ženy	30	14	0	0	0	8	2	0	2	56	26
Spolu											
50-54	4	3	0	0	0	2	0	0	0	9	7
Muži	2	2	0	0	0	1	0	0	1	6	4
Ženy	6	5	0	0	0	3	0	0	1	15	11
Spolu											
55-59	0	2	0	0	0	1	1	0	0	4	2
Muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ženy	0	2	0	0	0	1	1	0	0	4	2
Spolu											
60-64	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
spolu											
65+	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
muži	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
ženy	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
spolu											
Nezist.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ženy	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
spolu											
Úhrn	28	34	0	1	0	16	4	0	10	93	57
muži	35	22	0	1	0	7	1	0	3	69	29
ženy	63	56	0	2	0	23	5	0	13	162	86

Vek	Zamestnanecká práca za mzdu, plat, inú odmenu				Č PrD*	Podnikatelia		VvRP*	OaN*	Ekon. aktívni	
	ŠP*	SP*	P, D, Iorg.*	Iný Z*		Bez Z*	So Z			Spolu	Rob*
spolu	38,9	34,6	0	1,2	0	14,2	3,1	0	8	100	53,1
V %											
Produk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78,4	-
muži	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78,2	-
Ženy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78,3	-
Spolu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-
Poprod.	0	1	0	0	0	0	0	0	2	3	2
	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	2

Tab. 9 Trh práce a zamestnanosť

Kategória	Muži	Ženy	Spolu
Osoby ekonomicky aktívne	93	69	162
V % (z celkového počtu obyvateľov)	62	49,6	56,1
Spolu			
na materskej dovolenke	0	5	5
pracujúci dôchodcovia	2	2	4
vypomáhajúci v rodinnom podniku	0	0	0
nezamestnaní	16	6	22
Nepracujúci dôchodcovia	15	30	45
Ostatní nezávislí	3	1	4
Deti a žiaci ZŠ	25	25	50
Žiaci a študenti	13	12	25
V tom			
z učilíšť	3	0	3
zo stredných škôl	6	10	16
z vysokých škôl	4	2	6
Ostatní závislí, nezistení	1	2	3
Úhrn obyvateľov	150	139	289
Narodení v obci súčasného bydliska	107	80	187
V % (z celkového počtu obyvateľov)	71,3	57,6	64,7

Tab. 10 Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

Kategória	Muži	Ženy	Spolu	Dochádza do zamestnania
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	3	2	5	0
Lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	-	-	-	-
Rybolov, chov rýb	-	-	-	-
Ťažba nerastných surovín	-	-	-	-
Priemyselná výroba	25	8	33	30
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	1	3	4	3
Stavebníctvo	20	4	24	10
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových	7	11	18	12

Kategória	Muži	Ženy	Spolu	Dochádza do zamestnania
vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru				
Hotely a reštaurácie	4	3	7	7
Doprava, skladovanie a spoje	4	2	6	5
Peňažníctvo a poisťovníctvo	2	5	7	4
Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné služby, výskum a vývoj	3	3	6	5
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	6	5	11	7
Školstvo	1	9	10	8
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	3	9	12	11
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	2	4	6	5
Súkromné domácnosti s domácim personálom	-	-	-	-
Exteritoriálne organizácie a združenia	-	-	-	-
EA bez udania odvetví	12	1	13	1
Spolu	93	69	162	108

Tab. 11 Obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, odvetvia hospodárstva a dochádzky do zamestnania

Počet pracovníkov	Právnické osoby	Percentuálny podiel	Fyzické osoby	Percentuálny podiel
0-4	3	8,8	29	85,3
5-9	0	0	0	0
10-19	0	0	0	0
20-24	0	0	0	0
25- 49	0	0	1	2,9
50- 99	0	0	0	0
500- 999	1	2,9	0	0

Tab. 12 Kategorizácia organizácií podľa počtu zamestnancov

Z tabuľky vyplýva, že na území obce Baška sa v súčasnosti nachádza 30 fyzických osôb a 4 právnické osoby. Väčšina, až 32 organizácií má počet zamestnancov od 0 do 4. Najväčší zamestnávatelia, ktorí majú svoje sídlo na území Bašky zachytáva nasledujúca tabuľka:

Organizácie s najväčším počtom zamestnancov	
Firma	Počet pracovníkov
Jaroslava Nagyová	25 - 49
QALT s.r.o.	100 - 149

Tab. 13 Organizácie

1.3.3.3 Podnikateľská sféra

Rozdelenie firiem podľa právnej normy, podľa vlastníctva a podľa hlavnej kategórie OKEČ uvádzajú nasledujúce tabuľky:

Právna forma	Počet firiem
Podnikateľ fyzická osoba nezapísaný v Obchodnom registri	21
Podnikateľ fyzická osoba zapísaný v Obchodnom registri	-
Samostatne hospodáriaci roľník nezapísaný v Obchodnom registri	-
Slobodné povolanie-fyzická osoba podnikajúca na základe iného ako živnostenského zákona	-
Fyzická osoba – slobodné povolanie	-
Podnikateľ fyzická osoba nezapísaný v Obchodnom registri súčasne ako samostatne hosp. roľník	-
Podnikateľ fyzická osoba zapísaný v Obchodnom registri súčasne ako samostatne hosp. roľník	-
Podnikateľ fyzická osoba nezapísaný v Obchodnom registri súčasne ako osoba so slob. povolaním	-
Verejná obchodná spoločnosť	-
Spoločnosť s ručením obmedzeným	3
Spoločný podnik	-
Akciová spoločnosť	-
Komanditná spoločnosť	-
Družstvo	-
Príspevková organizácia	-
Spoločenstvá vlastníkov pozemkov, bytov a pod.	1
Štátny podnik	-
Zahraničná osoba právnickej osoby – organizačná zložka	-
Zahraničná osoba fyzickej osoby – organizačná zložka	-
Odštepny závod podniku zapisujúci sa v Obchodnom registri	-

Tab. 14 Firmy podľa právnej formy

Druh vlastníctva	Počet firiem
Vlastníctvo územnej samosprávy	-
Medzinárodné s prevažujúcim verejným sektorom	-
Súkromné tuzemské	25
Družstevné	-
Štátne	-
Obecné	-
Vlastníctvo združení, politických strán a cirkví	-
Zahraničné	-
Medzinárodné s prevažujúcim súkromným sektorom	-
Spolu	25

Tab. 15 Firmy podľa vlastníctva

Kód	Sekcia/divízia	Počet subjektov
A	Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	
01	Pestovanie plodín a chov zvierat, poľovníctvo a služby s tým súvisiace	-
02	Lesníctvo a ťažba dreva	1

Kód	Sekcia/divízia	Počet subjektov
03	Rybolov a akvakultúra	
B	Ťažba a dobývanie	-
05	Ťažba uhlia a lignitu	
06	Ťažba ropy a zemného plynu	-
07	Dobývanie kovových rúd	-
08	Iná ťažba a dobývanie	-
09	Pomocné činnosti pri ťažbe	-
C	Priemyselná výroba	-
10	Výroba potravín	-
11	Výroba nápojov	-
12	Výroba tabakových výrobkov	
13	Výroba textilu	-
14	Výroba odevov	-
15	Výroba kože a kožených výrobkov	-
16	Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva a korku okrem nábytku	-
17	Výroba papiera a papierových výrobkov	-
18	Tlač a reprodukcia záznamových médií	1
19	Výroba koksu a rafinovaných ropných produktov	-
20	Výroba chemikálií a chemických produktov	-
21	Výroba základných farmaceutických výrobkov a farmaceutických prípravkov	-
22	Výroba výrobkov z gumy a plastu	3
23	Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov	-
24	Výroba a spracovanie kovov	-
25	Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	-
26	Výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov	-
27	Výroba elektrických zariadení	-
28	Výroba strojov a zariadení i. n.	-
29	Výroba motorových vozidiel, návesov a príviesov	-
30	Výroba ostatných dopravných prostriedkov	-
31	Výroba nábytku	-
32	Iná výroba	-
33	Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	-
D	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	-
35	Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	-
E	Dodávka vody	3
36	Zber, úprava a dodávka vody	-
37	Čistenie a odvod odpadových vôd	-
38	Zber, spracúvanie a likvidácia odpadov	-
39	Ozdravovacie činnosti a ostatné činnosti nakladania s odpadom	-
F	Stavebníctvo	-
41	Výstavba budov	-
42	Inžinierske stavby	-
43	Špecializované stavebné práce	-
G	Veľkoobchod a maloobchod	-
45	Veľkoobchod a maloobchod a oprava motorových vozidiel a motocyklov	-
46	Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	-

Kód	Sekcia/divízia	Počet subjektov
47	Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	3
H	Doprava a skladovanie	-
49	Pozemná doprava a doprava potrubím	
50	Vodná doprava	-
51	Letecká doprava	-
52	Skladové a pomocné činnosti v doprave	
53	Poštové služby a služby kuriérov	4
I	Ubytovacie a stravovacie služby	
55	Ubytovanie	-
56	Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	-
J	Informácie a komunikácia	5
58	Nakladateľské činnosti	
59	Výroba filmov, videozáznamov a televíznych programov, príprava a zverejňovanie zvukových nahrávok	-
60	Činnosti pre rozhlasové a televízne vysielanie	
61	Telekomunikácie	-
62	Počítačové programovanie, poradenstvo a súvisiace služby	-
63	Informačné služby	-
K	Finančné a poisťovacie činnosti	-
64	Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	-
65	Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	
66	Pomocné činnosti finančných služieb a poistenia	-
L	Činnosti v oblasti nehnuteľností	-
68	Činnosti v oblasti nehnuteľností	-
M	Odborné, vedecké a technické činnosti	
69	Právne a účtovnícke činnosti	-
70	Vedenie firiem	1
71	Architektonické a inžinierske činnosti	1
72	Vedecký výskum a vývoj	-
73	Reklama a prieskum trhu	3
74	Ostatné odborné, vedecké a technické činnosti	
75	Veterinárne činnosti	-
N	Administratívne a podporné služby	
77	Prenájom a lízing	-
78	Sprostredkovanie práce	
79	Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	-
80	Bezpečnostné a pátracie služby	
81	Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	-
82	Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	-
O	Verejná správa a obrana	-
84	Verejná správa a obrana	-
P	Vzdelávanie	
85	Vzdelávanie	-
Q	Zdravotníctvo a sociálna pomoc	-

Kód	Sekcia/divízia	Počet subjektov
86	Zdravotníctvo	-
87	Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	
88	Sociálna práca bez ubytovania	-
R	Umenie, zábava a rekreácia	25
90	Tvorivé, umelecké a zábavné činnosti	
91	Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	-
92	Činnosti herní a stávkových kancelárií	1
93	Športové, zábavné a rekreačné činnosti	
S	Ostatné činnosti	-
94	Činnosti členských organizácií	
95	Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	-
96	Ostatné osobné služby	-
T	Činnosti domácností ako zamestnávateľov	-
97	Činnosti domácností ako zamestnávateľov domáceho personálu	-
98	Nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie	-
U	Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	-
99	Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení	-

Tab. 16 Právnické osoby podľa hlavnej kategórie ŠKEČ

Druh	Počet
Predajne potravín. tovaru	1
Predajne zmiešan. tovaru	0
Predajne nepotravin. tovaru	0
Obchodné domy a nákupné strediská	0
Pohostinstvá	1
Zastúpenia bánk	0
Zastúpenia poisťovní	0

Tab. 17 Vybrané služby

1.3.3.4 Nezamestnanosť

Vývoj nezamestnanosti za Baška					
Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Muži	18	15	10	8	8
Ženy	4	6	5	3	4
Spolu – počet nezamestnaných	22	21	15	11	12

Tab. 18 Vývoj počtu evidovaných nezamestnaných

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
0 – Bez vzdelania	0	0	0	0	0
1 – Základné vzdelanie	1	1	2	1	2
2 – SOU vyučený	10	8	5	4	5
3 – SOU bez maturity	0	0	0	0	0
4 – SOU s maturitou	4	7	2	5	2
5 – Gymnázium	2	0	1	0	0
6 – SOŠ	5	5	5	1	1
7 – vyššie stredné vzdelanie	0	0	0	0	0
8 – VŠ	0	0	0	0	2
9 – vedecká výchova	0	0	0	0	0
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	22	21	15	11	12

Tab. 19 Štruktúra nezamestnaných podľa stupňa dosiahnutého vzdelania

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Do 19 rokov	2	1	0	0	0
20-29 rokov	3	4	4	5	5
30-39 rokov	4	4	4	2	1
40-49 rokov	6	7	2	3	4
50-54 rokov	6	3	3	1	2
55-60 rokov	1	2	2	0	0
nad 60 rokov	0	0	0	0	0
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	22	21	15	11	12

Tab. 20 Štruktúra nezamestnaných podľa veku

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Hl. tr. 0 - Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	0	0	0	0	0
Hl. tr. 1 – Zákonodarcovia, vedúci a riadiaci pracovníci	0	0	0	0	0
Hl. tr. 2 – Vedeckí a odborní duševní pracovníci	0	0	0	0	0
Hl. tr. 3 – Technickí, zdravotníckí a pedagogickí pracovníci	0	0	0	0	0
Hl. tr. 4 – Nižší administratívni pracovníci	2	2	2	1	1
Hl. tr. 5 – Prevádzkoví pracovníci v službách a obchode	4	4	2	3	3
Hl. tr. 6 – Kvalifikovaní robotníci v poľn., lesníctve, spracovatelia, opravári	0	0	0	0	0
Hl. tr. 7 – Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári	4	5	1	0	0
Hl. tr. 8 – Obsluha strojov a zariadení	1	1	1	0	0
Hl. tr. 9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	0	0	0	0	0
Hl. tr. A – Osoby bez pracovného zaradenia	11	9	9	7	8
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	22	21	15	11	12

Tab. 21 Štruktúra nezamestnaných podľa kvalifikácie posledného zamestnania (KZAM PZ)

Rok	2004	2005	2006	2007	2008
Do 12 mesiacov	12	11	8	8	10
13-24 mesiacov	3	3	2	0	0
Nad 24 mesiacov	7	7	5	3	2
Spolu – počet evidovaných nezamestnaných	22	21	15	11	12

Tab. 22 Štruktúra nezamestnaných podľa dĺžky evidencie

1.3.3.5 Cestovný ruch

Rozvoj cestovného ruchu je jednou z priorít hospodárskej politiky Slovenskej republiky. Podľa Národného programu rozvoja cestovného ruchu v Slovenskej republike: „Cestovný ruch predstavuje odvetvie, ktoré má prierezový charakter a na jeho realizácii sa priamo podieľa celý rad ďalších odvetví (doprava, kultúra, stavebníctvo, zdravotníctvo, priemyselné odvetvia, poľnohospodárstvo,...). Je to odvetvie sektoru služieb, ktoré v ekonomikách vyspelých krajín už predstavujú výrazne nadpolovičný až dvojtretinový podiel. Aj v rámci služieb, ktoré ako celok vykazujú vysokú dynamiku, sa radí cestovný ruch k tým rýchle rastúcim. Prognózy Svetovej organizácie cestovného ruchu (WTO), Svetovej rady cestovného ruchu (WTTC), odborných inštitúcií i expertov sa vzácné zhodujú na jeho ďalšom dynamickom raste v celosvetovom rozsahu. Priemerný medzi ročný rast cestovného ruchu vo svetovom meradle sa prognózuje tempom 2,5 - 2,8%. Je to v súlade s rastom voľného času, dôchodkov, rozvojom dopravy, rastom vzdelanostnej úrovne i zmenami životného štýlu“.

Cestovný ruch je významným činiteľom ekonomického rastu, faktora platobnej bilancie štátu, zamestnanosti a regionálneho rozvoja, s pozitívnym vplyvom na kultúrny a sociálny život spoločnosti. Aktívne saldo nášho cestovného ruchu vylepšuje platobnú bilanciu SR a prispieva k tvorbe jeho devízových rezerv. Významný je aj vplyv cestovného ruchu na vývoj zamestnanosti, pričom veľkú časť zamestnancov predstavuje relatívne málo kvalifikovaná pracovná sila. Práve tá, ktorá tvorí podstatnú časť nezamestnaných. Okrem pracovných miest v zariadeniach cestovného ruchu, vyvoláva tvorbu pracovných miest aj v dodávateľských odvetviach.

Obec Baška patrí do okresu Košice – okolie, kde základné štatistické údaje sú nasledovné:

Ukazovateľ	Ubytovacie zariadenia spolu	Z toho hotely, motely, penzióny
Počet ubytovacích zariadení	30	17
Izieb	997	582
Lôžok	2 087	1 266
Návštevníci spolu v tom	120 191	65 401
Domáci	80 570	36 900
Zahraničný	39 621	28 501
Počet prenocovaní spolu, v tom návštevníkov:	203 385	109 352
Domácich	123 430	52 141
Zahraničných	79 955	57 211
Priemerný počet prenocovaní		
1 návštevníka spolu	1,7	1,7
Domáceho návštevníka	1,5	1,4
Zahraničného návštevníka	2,0	2,0
Čisté využitie kapacity	28,7	27,5

Tab. 23 Prehľad cestovného ruchu

Krajina trvalého pobytu zahraničných návštevníkov	Počet návštevníkov	Štruktúra v %
Spolu	39 621	100
Bulharsko		
Česká republika	313	0,8
Francúzsko	12 559	31,7
Grécko	1 006	2,5
Holandsko	100	0,3
Chorvátsko	619	1,6
Juhoslávia	234	0,6
Maďarsko	206	0,5
Nemecko	3 115	7,9
Poľsko	2 695	6,8
Rakúsko	4 500	11,4
Rumunsko	1 641	4,1
Rusko	542	1,4
Ukrajina	432	1,1
Kanada	1 641	4,1
USA	314	0,8
Japonsko	2 342	5,9
Austrália a Oceánia	449	1,1
Ostatné štáty	244	0,6

Tab. 24 Zahraničné návštevy Košíc podľa krajiny pôvodu

Na území obce Baška sa nenachádzajú žiadne zariadenia cestovného ruchu. V rámci okresu Košice – okolie, do ktorého ako sme už spomínali patrí aj obec Baška, sú nasledovné ubytovacie zariadenia:

Ukazovateľ	Počet
Ubytovacie zariadenia spolu	26
v tom	
Hotely, motely, penzióny	11
Turistické ubytovne	1
Ostatné zariadenia	14
Lôžka spolu	1 152
v tom	
Hotely, motely, penzióny	639

Tab. 25 Ubytovacie zariadenia v okrese Košice - okolie

Zariadenie	Počet zariadení	Počet lôžok
Hotely, motely, botely *****, ***	2	53
Hotely, motely a botely ***, *	5	314
Penzióny	5	116
Turistické ubytovne	7	230
Chatové osady	8	412
Kempingy	3	90

Tab. 26 Ubytovacie zariadenia

Na základe tejto podrobnej štatistiky, môžeme konštatovať, že návštevnosť predovšetkým zahraničných turistov je veľmi nízka. Ubytovacích zariadení je tiež pomerne málo a značný deficit je ostatných zariadení cestovného ruchu.

Cestovný ruch je silne ovplyvňovaný územnými podmienkami nezávislými od územno-správneho usporiadania SR.

Obec Baška sa nachádza len niekoľko kilometrov od mesta Košice a tiež od vodnej nádrže Bukovec, v tichom krásnom prostredí. Je tu teda výrazný potenciál pre takzvaný zdravotný cestovný ruch (relax, fitness, skrášľovanie, kondícia). Cieľovou skupinou, by teda boli predovšetkým obyvatelia obce, mesta Košice, obyvatelia okolitých obcí, obchodní cestujúci, ale aj turisti.

Zdravotný cestovný ruch je v súčasnosti považovaný za najviac rastúci v celosvetovom rozsahu. Podľa Národného programu rozvoja cestovného ruchu v SR je tiež považovaný, na základe zhodnotenia ponukovej stránky územia a jeho vybavenosti a posúdenia dlhodobých vývojových tendencií dopytu v cestovnom ruchu, za nosnú formu cestovného ruchu SR. To znamená, že je predovšetkým významný z hľadiska podielu a veľkosti na našom cestovnom ruchu ako celku a na jeho ekonomických prínosoch.

Doplňkovou formou cestovného ruchu, by v obci mal byť cykloturizmus. Obec sa nachádza v blízkosti vodnej nádrže Bukovec, ktorá v letných mesiacoch plní úlohu jedného z výletných miest obyvateľov mesta Košice a jeho okolia. Obec Baška sa nachádza na ceste medzi mestom Košice a spomínanou vodnou nádržou a preto aj ich prepojenie cyklistickou trasou cez obec Baška by mohlo prispieť k rozvoju cestovného ruchu v obci a služieb s ním spojených.

1.4 Materiálne a fyzické zdroje

1.4.1 Zariadenia občianskej vybavenosti

V súčasnej dobe je občianska vybavenosť rozložená najmä v centrálnej časti okolo Obecného úradu (obchody, kluby). Ďalšie sústredenie občianskej vybavenosti je okolo miestnych ciest (kostol, fara, obchod, dom smútku).

Miestna knižnica potrebuje v najbližšom období obnovenie inventáru pretože nábytok je pomerne starý a tiež sa chystá rozšírenie ponuky kníh pre občanov.

Občianska vybavenosť je vybudovaná v relatívne dostatočnom rozsahu. Nepostačujúce resp. nevyhovujúce zariadenia sú novo navrhované alebo objekty sú navrhované na rekonštrukciu a modernizáciu. V súčasnej dobe je nutná rekonštrukcia exteriéru budovy Kultúrneho domu, výmena odkvapov a rekonštrukcia fasády. Obecný úrad je navrhovaný do rekonštrukcie pôvodnej budovy úradu. V nadväznosti na pozemok, kde sa nachádza neštandardné ihrisko, je navrhovaný kultúrno-športový areál (amfiteáter, ihriská, zeleň) s využitím terénnych daností. Na pozemku terajšieho katolíckeho cintorína sa nachádza objekt Domu smútku.

Obec plánuje rekonštrukciu Domu smútku a Zvonice, pretože v posledných rokoch zaznamenala rapidný nárast obyvateľstva, a rekonštrukciu Kostola k 200-tému výročiu postavenia Kostola, ktoré bude oslavovať v roku 2011.

Prípadné ďalšie podnikateľské aktivity občanov je možné rozvíjať v rámci jestvujúcej resp. navrhovanej zástavby.

Vo všetkých prípadoch je nutné mať majetkoprávne vysporiadanie pozemkov a súhlas ich vlastníkov a správcov.

Názov	Terajší stav	Navrhovaný stav
Obečný úrad	1 pracovník	3 pracovné miesta
Kultúrny dom	80 sedadiel	150 sedadiel
Knižnica	310 knižničných jedn.	700 knižničných jedn.
Kaderníctvo-holičstvo	1 pracovník	2 pracovné miesta
Hotelovo-rekreač. zar.		20 postelí, 80 stoličiek, 9 prac. miest
Motorest		150 stoličiek, 9 prac. miest
Obchod	16 m ² , 1 zamestnanec	20m ² , 1 prac. miesto
Poľnohosp. dvor		10 prac. miest
ČOV		2 prac. miesta

Tab. 27 Kapacity občianskej vybavenosti

Prevádzky, kde dochádza k zvýšeniu pracovných miest rozširujú sortiment služieb, svoje priestorové kapacity. Obečný úrad bude zabezpečovať, pri stálom rozširovaní kompetencií, ďalšie úlohy.

1.4.2 Rozvoj bývania

V obci je plánovaná individuálna bytová výstavba a v tejto súvislosti je potrebná príslušná príprava územia. V najbližšom období bude vybudovaných 42 rodinných domov, ktoré sú plánované na základe požiadaviek obyvateľstva a územného plánu.

	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu
Budovy počet	110	0	1	111
obývané budovy	90	0	0	90
neobývané budovy	20	0	1	21
bytové jednotky – počet	110	0	1	111
obývané byty	90	0	0	90
neobývané byty	20	0	1	21
Priemerná obytná plocha na 1 byt v m ²	93,2	-	-	93,2
Priemerný počet miestností na 1 byt	4,71	-	-	4,71
Priemerný počet osôb na 1 byt	3,21	-	-	3,21
Priemerný vek domov	29	-	-	29

Tab. 28 Bytový fond podľa druhu budovy

	Počet bytov	Percentuálny počet
1-izbové byty	-	-
2-izbové byty	1	1,1
3-izbové byty	16	17,8
4-izbové byty	23	25,6
5- a viacizbové byty	50	55,6
Spolu	90	100%

Tab. 29 Bytový fond podľa počtu obytných miestností

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu	Percentuálny počet
do 1899	1	0	0	1	1,1
1900-1919	1	0	0	1	1,1
1920-1945	6	0	0	6	6,7
1946-1970	26	0	0	26	28,9
1971-1980	17	0	0	17	18,9
1981-1990	23	0	0	23	25,6
1991-2001	16	0	0	16	17,8
Spolu	90	0	0	90	100%

Tab. 30 Bytový fond podľa veku budovy (počet bytov)

	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu	Percentuálny podiel
I. kategória	66	0	0	66	73,3
II. kategória	22	0	0	22	24,4
III. kategória	1	0	0	1	1,1
IV. kategória	1	0	0	1	1,1
Spolu	90	0	0	90	100%

Tab. 31 Bytový fond podľa kategorizácie bytov (počet bytov)

	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Spolu	Percentuálny podiel
Štát	-	-	-	-	-
Bytové družstvo	-	-	-	-	-
Obce	-	-	-	-	-
Fyzické osoby	90	0	0	90	100%
Právnické osoby	-	-	-	-	-
Ostatné	-	-	-	-	-
Spolu	90	0	0	90	100%

Tab. 32 Bytový fond podľa vlastníctva (počet budov)

1.4.3 Sociálne služby

Rozvoj sociálnych služieb v obci Baška je podmienený blízkosťou mesta Košice, veľkosťou obce, počtom jej obyvateľov a ich aktuálnymi potrebami.

V minulosti a ani v súčasnosti sa v obci nevyvíjali aktivity sociálnych služieb. Obyvatelia obce využívajú bohaté možnosti blízkeho mesta Košice. So zvýšeným rastom počtu obyvateľov v obci možno predpokladať aj zvýšený záujem o poskytovanie rôznych foriem sociálnych služieb na území obce Baška.

Obec bude v budúcnosti podporovať rozvoj rôznych služieb sociálnej starostlivosti v závislosti od aktuálnych potrieb a požiadaviek obyvateľov obce. V záujme potrieb obyvateľov bude podporovať aj pôsobenie rôznych nezávislých subjektov poskytujúcich sociálne služby obyvateľom obce.

Sociálne aktivity v obci sa budú zameriavať prednostne na nasledovné cieľové skupiny občanov:

- starší občania a zdravotne postihnutí občania v obci Baška,
- mladé rodiny, mládež a deti,
- sociálne slabé rodiny, disfunkčné rodiny a neprispôsobiví občania.

Zvýšený počet obyvateľov v obci má aj svoje negatíva, medzi ktoré patrí vandalizmus a narastajúca kriminalita. V záujme znižovania kriminality v obci, má obec v pláne inštalovať kamerový systém, prípadne vytvoriť susedské hliadky.

1.4.4 Zdravotníctvo

Na území obci Baška sa nenachádzajú žiadne zariadenia zdravotnej starostlivosti. Obyvatelia obce dochádzajú za zdravotnou starostlivosťou do blízkeho mesta Košice. Obec Baška spadá pod zdravotnícke zariadenie Poliklinika Staré Mesto popr. iné podľa individuálneho výberu obyvateľov.

Keďže obyvatelia obce využívajú zdravotnú starostlivosť v zdravotníckych zariadeniach nachádzajúcich sa v meste Košice aj oni sú účastníkmi projektu Svetovej zdravotníckej organizácie WHO „Zdravé mestá“. Z toho dôvodu uvádzame stručnú charakteristiku spomínaného projektu.

Projekt WHO "Zdravé mestá"

Viac než 300 miest a mestečiek po celej Európe sa zapojilo do iniciatívy Svetovej zdravotníckej organizácie WHO EURO pod názvom: "Zdravie pre všetkých". Projekt, ktorý získal podporu národných vlád sa usiluje nájsť nové cesty zlepšenia zdravia najmä pre obyvateľov miest.

Do druhej fázy uskutočňovania projektu v Európe sa prihlásilo a bolo vybratých 35 miest: Dublin, Liverpool, Camden, Eindhoven, Frankfurt, Drážďany, Ženeva, Amnadora, Horsens, Glasgow, Rotterdam, Rennes, Nancy, Viedeň, Mechelen, Liège, Padova, Kodaň, Sansnes, Gothenburg, Bologna, Turku, Kaunas, Toruň, Poznaň, Bialistok, Lodž, Šumperk, Győr, Pécs, Maribor, Brno Jeruzalem a Petrohrad. Ako jediné mesto na Slovensku boli do medzinárodnej siete vybraté Košice, ktoré sú účastníkom projektu od roku 1995.

Profil zdravia mesta Košice

Všetky mestá medzinárodnej siete "Zdravých miest" Svetovej zdravotníckej organizácie súhlasili s vypracovaním Profilu zdravia.

Profil zdravia mesta obsahuje kvantitatívny a kvalitatívny popis zdravia občanov a faktorov, ktoré ovplyvňujú ich zdravie. Popisuje problémy a navrhuje oblasti pre zlepšenie. Poskytuje živý a súčasne vedecky podložený súhrn podkladov o zdraví mesta a môže vyvolať záujem verejnosti. Pre správu mesta poskytuje možnosť určenia cieľov do budúcnosti a sledovať proces ich realizácie.

Profil zdravia mesta nie je jednorázový dokument, ale dynamický pohľad na zdravie občanov mesta, ktorý by sa mal obnovovať v jeden až dvojročných intervaloch ako významný nástroj zdravotnej stratégie mesta. Profil je základným podkladom na vypracovanie Plánu zdravia mesta. Ten bude slúžiť ako "cestovný poriadok" pre akcie na ozdravenie životného prostredia, bude podnecovať k zmenám v životnom štýle, viesť ku skvalitneniu zdravotného povedomia všetkých obyvateľov a následne k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľov mesta Košíc a jeho okolia.

1.4.5 Inštitúcie pôsobiace v obci

V obci Baška má sídlo Obecný úrad Baška, ktorý predstavuje verejnú inštitúciu, ktorá zabezpečuje výkon štátnej správy v jeho pôsobnosti.

Verejné inštitúcie	
Názov	Adresa
Obecný úrad Baška	OcÚ Baška, 044 20, okres Košice - okolie

Tab. 33 Inštitúcie

Budova obecného úradu v obci Baška je v súčasnej dobe rekonštruovaná a až do ukončenia všetkých prác bude obecný úrad sídliť v náhradných priestoroch v budove po bývalej Materskej škole.

1.4.6 Šport a rekreácia

V obci Baška sú možnosti na športovanie obmedzené. Obyvatelia obce v prevažnej miere využívajú široké možnosti športových zariadení v blízkom meste Košice a jeho okolí.

V obci sa nenachádzajú žiadne športové zariadenia, združenia, ani športové organizácie a kluby.

V budúcnosti obec plánuje výstavbu viacfunkčného športového areálu pre obyvateľov obce spojeného s detským ihriskom a prírodným amfiteátrom. Obec chce podporovať rozvoj športových návykov a vytvoriť futbalový a hokejový tím.

Obecný úrad v mesiaci jún organizuje športové podujatie pre deti a mládež v obci pod názvom „Deň detí“.

1.4.7 Kultúra

Kultúrna história v obci má hlboké korene a bohatú tradíciu. Obyvatelia obce sa vždy veľmi živo zaujímali o kultúru. O kultúrny život v obci sa starali dedinskí učitelia (p. Bednárík, p. Turčan a p. Pástorová), ktorí boli zároveň dedinskými poradcami i „lekármi“. Pod ich vedením miestni obyvatelia nacvičovali estrády a divadelné hry a chodievali hrať predstavenia (spravidla na veľké sviatky – Veľká noc, odpustová slávnosť sv. Štefana, Vianoce) aj do okolitých dedín. Vystúpenia mávali veľký úspech. Baštianski ochotníci nacvičili známe slovenské divadelné hry „Kubo“, „Ženský zákon“, „Bačova žena“, „Kozie mlieko“, „Hájnikova žena“, „Kamenný chodníček“, aj rozprávku „Radúz a Mahuliena“. Divadlo hrali starší Bašťania, deti aj mládež.

Zaujímavou kultúrnou udalosťou bol projekt „Svadba“, v rámci ktorého všetci obyvatelia Bašky sprevádzali mladuchu a ženícha po celej dedine.

V 70. rokoch 20. storočia sa v budove školy premietali filmy.

V súčasnosti sa celá dedina každoročne stretáva na juniálesoch organizovaných obecným úradom oživených kultúrnym programom miestnych detí a žiakov. Kultúrna úroveň obyvateľov z roka na rok rastie a obec Baška bude aj naďalej podporovať tento trend.

1.5 Technická infraštruktúra

Podrobnejšie informácie o kapacitách jednotlivých sietí technickej infraštruktúry, napojenia obyvateľstva na jednotlivé siete, o nenapojených územiach, o stave zariadení, zdrojoch a vývojových trendoch v jednotlivých oblastiach technickej infraštruktúry budú podrobne rozpracované v textovej časti pripravovaného územného plánu obce Baška a následne budú môcť byť zahrnuté aj do programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

Podľa návrhu územného plánu obce Baška je v oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry potrebné chrániť koridory pre nadradené líniové stavby vodovodov vodárenských sústav a to privody s napojením na skupinový vodovod Košice v trasách z Bukovca do Nižného Klatova, Bašky a Hýľova. Rovnako je potrebné chrániť koridory a územia pre výstavbu zariadení zabezpečujúcich zásobovanie elektrickou energiou, a to pre vedenie 2 x 400 kV Lemešany - Moldava nad Bodvou.

1.5.1 Dopravná infraštruktúra – širšie dopravné vzťahy

1.5.1.1 Cestná doprava

Z hľadiska siete ciest európskeho významu Krajské mesto – Košice leží na dvoch hlavných prietahoch ciest nadnárodného charakteru. Je to v prvom rade prietah v smere západ – východ t.j. z Čiech a Rakúska v smere na východ na Ukrajinu a ďalej do ďalších štátov bývalého Sovietskeho zväzu. Druhý dôležitý prietah je v smere sever – juh t.j. z Poľska a pobaltských štátov v smere na Maďarsko a ďalej na Balkán.

Širšie dopravné nadväznosti - súčasný stav :

Obec Baška je na cestnú sieť napojená prostredníctvom cesty III/050192 Myslava (okrajová časť mesta Košice) – Bukovec, ktorá tvorí severnú hranicu intravilánu obce, spĺňa tiež funkciu zbernej miestnej komunikácie.

Miestne komunikácie sa napájajú na cestu III/050192 v severovýchodnej a severozápadnej časti obce. Z cesty III/050192 je sprístupnená záhradkárska osada a dva rodinné domy. Zokruhovaná miestna komunikácia funkčnej triedy C 2 sprístupňuje centrum obce a kostol. Z nej sa napájajú miestne obslužné prístupové komunikácie funkčnej triedy C 3.

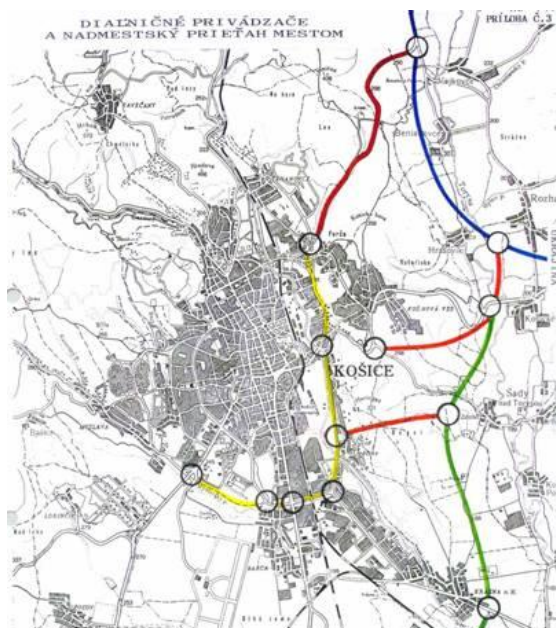
V obci nie sú vybudované parkoviská a chodníky, pešia doprava sa realizuje po krajniciach, resp. miestnych komunikáciách.

V chatovej oblasti katastra obce Baška cesta III/050193 Myslava – Nižný Klátov plní funkciu zbernej obslužnej komunikácie funkčnej triedy B 3 a vyhovuje kategórii MZ 8,0/50. Z nej sa v strednej časti a na konci katastra južne napájajú obslužné prístupové komunikácie funkčnej triedy C 3, kategórie MOK 4/30, obsluhujúce chatovú zástavbu situovanú pod lesom.

Obr. 5 – Križovatka významných európskych ciest

Krajské mesto Košice teda leží na križovatke významných európskych ciest E 50 v trase cesty Žilina – Prešov – Košice – Michalovce – hranica s Ukrajinou a E 71 v trase cesty Košice – Seňa – hranica s Maďarskom. Obidva tieto cestné ťahy sú súčasťou severojužného rýchlostného ťahu s pripojením na E – 371 Prešov – Svidník – Poľská republika.

Obr. 6 - Diaľnica

Diaľnica je vybudovaná iba v úseku Prešov – Košice. Nadregionálny aj medzinárodný význam má i cesta E 571 v trase cesty I/50 Košice – Bratislava – hranica s Rakúskom resp. Českou republikou.

Na rýchlostné komunikácie nadväzujú komunikácie základnej cestnej siete – cesty II: triedy v smeroch na :

- Slanské mesto – Trebišov
- Spišská Nová Ves – Vysoké Tatry
- Jasov – Medzev

Najvýznamnejšou rozvojovou osou v regióne je severojužný koridor Prešov – Košice, ktorý je súčasťou významnej obchodnej cesty zo stredoveku (tzv. Jantárová cesta), ktorá viedla z Balkánu na sever Európy. Vzájomná blízkosť dvoch významných centier osídlenia Košíc a Prešova umožňuje intenzívny tok ekonomického i spoločenského života a svojím zázemím vytvára priestorovú sídelnú štruktúru nadregionálneho významu.

V meste a v jeho okolí prebiehajú aj v súčasnej dobe práce na budovaní diaľničnej siete. V realizácii je diaľničný privádzač „Košice“ na úseku od diaľnice Budimír až po smer na Rožňavu.

V rámci tzv. druhého južného diaľničného ťahu Bratislava – Zvolen – Košice sa predpokladá v najbližšej dobe prestavať cestu I. triedy č. 50 v úseku Rožňava – Moldava nad Bodvou – Košice na výkonnú 4-prúdovú komunikáciu rýchlostného charakteru a jej prepojenie na dopravný systém Košíc.

Mesto v súčasnej dobe podniká všetky kroky, aby sa Košice napojili na diaľničnú sieť západoeurópskych štátov. Veľmi perspektívne v tomto smere je diaľničné prepojenie Košíc s maďarským mestom Miskolc (cca 70 km), ku ktorému je už vybudovaná diaľnica z Budapešti.

Obce Štós, Jasov a mesto Medzev sa nachádzajú na trase cesty II. Triedy č. 548, , ktorá vyúsťuje do cesty taktiež II. triedy č. 550. V Moldave nad Bodvou sa napája táto cesta II. triedy na

cestu I. triedy č. 50 a zároveň na cestu E 571 nadregionálneho a medzinárodného významu. Obce Rudník, Nováčany, Šemša, Malá Ida ležia pozdĺž cesty II. triedy č. 548 a napájajú sa na cestu I. triedy č. 50 za obcou Malá Ida.

1.5.1.2 Železničná doprava

Železničnú sieť tvoria trate troch rozchodov (normálny, široký a úzky rozchod). Základné železničné ťahy:

Hlavný ťah Čierna n/T. – Košice – Žilina – Bratislava je zaradený do európskej železničnej siete a trať je elektrifikovaná. Trať južného ťahu Košice – Zvolen – Bratislava je čiastočne elektrifikovaná. Tieto trate sú využívané pre medzinárodnú i vnútroštátnu, osobnú i nákladnú dopravu.

Obec nie je napojená na železničnú trať. Najbližšia železničná stanica je vo vzdialenosti 10 km v Košiciach.

Obr. 7 – Železničné trate

Trate dôležitých pohraničných prechodov:

Severojiužné spojenie z Poľska do Maďarska v trase štátna hranica Poľska – Plaveč – Kysak – Košice – Čaňa – štátna hranica Maďarska je elektrifikovaný na cca 60 %. Širokorozchodná trať Ukrajina – Maťovce – areál U.S. Steel Košice je elektrifikovaná a slúži na prepravu surovín a tovarov z Ukrajiny priamo do hutníckeho areálu, bez nutnosti prekládky na náš železničný systém.

Osobná stanica Košice má 13 dopravných koľají, ktoré slúžia pre osobnú dopravu, prepravu spešnin a pre nákladnú dopravu. Medzinárodné osobné vlaky premávajú do Maďarska – Miskolc, Budapešť; Poľska – Krakov, Waršava; Bulharska; Rumunska a Čiech – Praha, Cheb odkiaľ je možné spojenie do Spolkovej republiky Nemecko. Košicami denne prechádza 46 tranzitných nákladných vlakov. Železničná doprava z Košíc je významným článkom aj pre kombinovanú prepravu nákladov na medzinárodnú vodnú dopravu (smer Gdynia, Gdansk, Štetín, Rijeka, Koper).

1.5.1.3 Letecká doprava

Medzinárodné letisko Košice je druhé najväčšie letisko na Slovensku. Poloha letiska je asi 6 km južne od centra mesta Košice. Letisko vzniklo v roku 1952 ako letisko vtedajších Československých aerolínii a bolo riadené vtedajšou vládou. V roku 1994 prevzala kontrolu nad letiskami Bratislava, Košice, Piešťany, Poprad-Tatry a Sliač Slovenská správa letísk so sídlom v Bratislave, ktorá i v súčasnosti dohliada na činnosť jednotlivých letísk na Slovensku.

V súčasnosti je letisko schopné obslužiť od malých „bussines“ lietadiel po Boeing 767 a Airbus 300. V roku 1992 bola kompletne zrekonštruovaná vzletová a pristávacia dráha, ktorej konečná dĺžka dosahuje 3100 metrov. Pristávacie a vzletové manévry lietadiel sú kontrolované novým monitorovacím a kontrolným zariadením. Rozvoj letiska Košice z hľadiska maximálnych možností jeho budúceho rozvoja je vypracovaný v Štúdií územného rozvoja letiska Košice (1995). Štúdiá slúži ako podklad pre rozvoj letiska a skvalitňovanie poskytovaných služieb. Súčasný terminál, jeho verejná vstupná hala, odletová a príletová hala a reštauračná časť sú kapacitne nevyhovujúce. Vo výstavbe je nový terminál, ktorý je dimenzovaný pre maximálne 700 tisíc cestujúcich za rok.

Obr. 8 – Letisko Košice

V súčasnosti je možné odletieť z letiska Košice takmer do celého sveta, vďaka dopravcom, ktorí zabezpečujú denné spojenie Košíc s Viedňou, Prahou a Bratislavou. Letisko Košice poskytuje dopravcom handlingové služby od roku 1994. Ide predovšetkým o dopravcov s pravidelnými časmi odletov a príletov, ale taktiež i pre všeobecné letectvo a charterové lety. Pravidelnými leteckými spoločnosťami operujúcimi z a do Košíc sú České aerolínie, Tyrolean Airways, SkyEurope Airlines, Slovenské aerolínie. Počas letnej sezóny sú to predovšetkým spoločnosti ATE, Spanair, Tunis Air, Onur Air, Air Slovakia, Hemus Air.

Obr. 9 Letecké t

V cieľovej etape rozvoja letiska sa uvažuje s rozšírením prevádzky mestskej hromadnej dopravy električkovou dopravou.

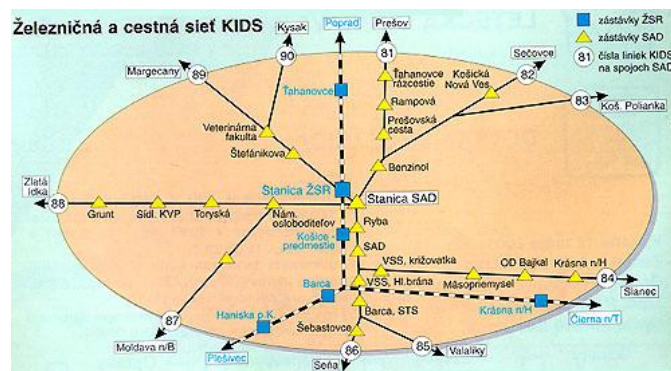
1.5.1.4 Košický integrovaný dopravný systém

KIDS – Košický integrovaný dopravný systém je systém dopravy, pri ktorom môžu cestujúci pri preprave na vymedzenom území cestovať ktorýmkoľvek z dopravcov na osobitný časový cestovný lístok MHD.

Časové cestovné lístky MHD/KIDS sú nasledovne farebné označené:

- Pre kombináciu MHD-ŽSR- modrým a zeleným pruhom
- Pre kombináciu MHD-SAD- žltým a zeleným pruhom
- Pre kombináciu MHD-ŽSR-SAD- modrým, žltým a zeleným pruhom.

Pri preprave KIDS platia prepravné podmienky toho prepravcu, ktorého dopravný prostriedok je v danej chvíli používaný. Cena časového cestovného lístka je zložená z ceny cestovného na MHD + príplatok KIDS.

Obr. 10 – Železničná a cestná sieť KIDS

1.5.1.5 Vnútoraná dopravná infraštruktúra

Obec Baška je na sieť liniek SAD napojená jednou prímestskou linkou, ktorá zabezpečuje 24 spojov za deň, z toho sú 4 školské.

Rekreačná časť katastra obce Baška je na sieť liniek SAD napojená dvomi prímestskými linkami, ktoré zabezpečujú 18 spojov za deň, z toho sú 4 školské.

Miestne komunikácie sa napájajú na cestu III/050192 Myslava – Nižný Klátov v severovýchodnej a severozápadnej časti obce.

Miestna komunikácia funkčnej triedy C 2, kategórie MOK 5,5/30 sprístupňuje centrum obce a kostol. Z nej sa napájajú miestne obslužné prístupové komunikácie funkčnej triedy C 3 rôznych základných a odvodených kategórií (MOK 4 – 6,5/30).

Pre nedostatočne široký uličný priestor sa nemôžu v celej dĺžke miestnych komunikácií zriadiť odvodňovacie cestné priekopy. Reliéfom terénu a funkčným systémom odvodňovacích kanálov je dažďová voda zvádzaná z krytu komunikácií.

Križovania miestnych komunikácií sú z časti opatrené zvislým dopravným značením.

V obci nie sú vybudované parkoviská a chodníky, pešia doprava sa realizuje po krajniciach, resp. miestnych komunikáciách.

V chatovej oblasti Maša v k.ú. obce Baška cesta III/050193 Myslava – Nižný Klátov plní funkciu zbernej obslužnej komunikácie funkčnej triedy B 3 a vyhovuje kategórii MZ 8,5/50. Z nej

sa v strednej časti a na konci katastra južne napájajú obslužné prístupové komunikácie funkčnej triedy C 3, kategórie MOK 4/30, obsluhujúce chatovú zástavbu situovanú pod lesom.

1.5.1.6 Zásobovanie pitnou vodou

Obyvatelia obce Baška majú pitnú vodu zabezpečenú z vlastných studní. Kvalita vody je priebežne kontrolovaná a podľa potreby chemicky upravovaná.

Spodné vody na území obce Baška sa nachádzajú v hĺbke približne od 10 – 40 m miestami i viac. Hĺbka a výdatnosť vodných zdrojov je vzhľadom na charakter terénu a zloženie pôdných vrstiev závislá od polohy vodného zdroja. V čase sucha hladina podzemnej vody klesá a niektoré studne sú bez vody. S vyššou hĺbkou vodného zdroja stúpa aj kvalita vody.

V roku 2004 sa začala výstavba vodovodnej siete, ktorá bude centrálne zásobovať obyvateľstvo pitnou vodou. Zdroj pitnej vody bude povrchový z vodárenskej nádrže Bukovec. Voda bude v úpravni vody upravená a z čerpacej stanice dopravená do obecného vodojemu, ktorý sa nachádza na kopci za záhradkárskou lokalitou Borovica. Predpokladaný termín ukončenia je rok 2006. Je nutné tento vodovod čo najskôr dokončiť a skolaudovať.

Trasu potrubia rozvodnej siete v obci rad 1, 2 - PVC, DN 80 dl.365 m a DN 100 dl. 3109 m je odporúčané navrhnuť prevažne vo verejných zelených pásmach pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej cesty, prípadne v ich krajnici.

Na území obce Baška sa bude nachádzať približne 5 409 m vodovodnej siete a predpokladané percento napojenia obyvateľstva na centrálnu vodovodnú sieť bude predstavovať 90 %.

Prevádzkovateľom vodovodnej siete bude Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., OZ Košice.

1.5.2 Kanalizácie a ČOV

Obec nemá vybudovanú kanalizačnú sieť a ČOV. Splašky z nehnuteľností sú odvádzané do žump a suchých záchodov, ktoré vo väčšine prípadov nie sú dostatočne izolované, takže dochádza k znečisťovaniu podzemných vôd. Nové nehnuteľnosti majú žumpy, ktorých obsah sa vyváža. Verejné objekty sú odkanalizované do septikov. Podľa výsledkov májového sčítania ľudí, domov a bytov z roku 2001 je prevažná väčšina domov v obci vybavená vlastným septikom (žumpou).

Podľa návrhu územného plánu obce Baška treba riešiť výstavbu celoobecnej kanalizácie so samostatnou ČOV, situovanou v južnej časti obce s vyústením do Baštianskeho potoka v súlade s technickým riešením Zadania stavby splaškovej kanalizácie a ČOV obce Baška a priľahlej rekreačnej oblasti spracovateľa Proaqua, Košice gravitačnou v kombinácii s tlakovou kanalizáciou do mechanicko-biologickej ČOV.

Na území obce Baška sa bude nachádzať cca 4 836 m kanalizačnej siete. Po dobudovaní kanalizácie a vodovodu bude nutná následná rekonštrukcia ciest a chodníkov.

Kvalita pitnej vody

Sledovanie kvality pitnej vody vykonáva laboratórium pitných vôd Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s. Košice. Vo vzorkách pitných vôd sa vykonáva fyzikálno-chemický, mikrobiologický a biologický rozbor.

Spotreba vody

V súčasnosti je zaznamenávaný pokračujúci všeobecný trend poklesu spotreby vody a odberu vody zo strany odberateľov z dôvodu úsporných opatrení. Ekonomická situácia donútila mnohých užívateľov prehodnotiť svoj prístup k spotrebe vody a začať ju racionálne využívať.

1.5.3 Plyn

Podľa výsledkov májového sčítania ľuďí, domov a bytov z roku 2001 obyvatelia a domy v obci Baška odoberajú plyn zo siete na 92,2%. Z celkového počtu trvale obývaných bytov (90) je počet bytov s plynom zo siete 83.

Podľa návrhu územného plánu obce Baška je obec plynofikovaná od roku 1996. Napojených je cca 111 odberateľov, prevažná časť MO - obyvateľstvo. Veľkoodber nie je žiadny. Celková ročná spotreba v roku 2002 bola cca 390 tis.m³/rok. Dodávka plynu je zabezpečovaná z jestvujúceho STL plynovodu Košice - Malá Ida, D 160. Baška je napojená na stredotlakový plynovod pri obci, zo smeru od obce Bukovec, na D 160 - 0,3 Mpa. Miestna sieť je vytvorená kombináciou STL a NTL plynovodov. Regulačná stanica sa v obci nenachádza.

Obec Baška a celá SR má zabezpečené dodávky zemného plynu cez spoločnosť SPP a.s., ktorá zabezpečuje nákup, distribúciu, prepravu a predaj zemného plynu v SR. Slovenský dopravný systém medzinárodnej prepravy zemného plynu je prepojený s hlavnými európskymi dopravnými systémami a poskytuje spoľahlivú službu významným plynárenským spoločnostiam. Slovensko má plynofikovaných 70 % z celkového počtu obcí, čím sa zaraďuje medzi najviac plynofikované krajiny v Európe. SPP a.s. dodáva zemný plyn viac ako 1 300 000 odberateľom (zdroj: internetová stránka www.spp.sk).

SPP a.s. musí takmer všetok zemný plyn dovážať zo zahraničia. Je to preto, že naša krajina nemá veľké zásoby zemného plynu. Náleziská, v ktorých sa zemný plyn určený pre Slovenskú republiku ťaží, sú od našej republiky vzdialené viac ako 4 000 kilometrov. Zemný plyn sa k jednotlivým krajinám prepravuje sieťou medzinárodných plynovodov umožňujúcich potrubnú prepravu. Ich dĺžka neustále rastie. Prevádzkové tlaky dosahujú u najnovších plynovodov až 100 barov (10 MPa) a priemery plynovodov často presahujú 1 m.

Zo systému diaľkovej prepravy sa zemný plyn cez odovzdávacie stanice dostáva do systému vnútroštátnej prepravy. Súčasťou odovzdávacích staníc sú i regulačné stanice, ktorými sa znižuje tlak plynu na hodnoty, pod ktorými sú v jednotlivých krajinách vnútroštátne plynovodné systémy prevádzkované. Vnútroštátnym systémom je zemný plyn dopravovaný k jednotlivým priamym odberateľom alebo do jednotlivých plynofikovaných miest a obcí. Priami odberatelia sú tí, ktorí odoberajú zemný plyn priamo z vysokotlakovej siete.

Systémom vysokotlakových plynovodov je zemný plyn dopravovaný do jednotlivých plynofikovaných obcí. Tu sa najprv v regulačných staniciach znižuje tlak plynu. Rozvody po obciach môžu byť buď nízkotlakové (tlak plynu je vyhovujúci na prevádzku plynových spotrebičov a nemusí sa preto ďalej upravovať) alebo stredotlakové. V prípade stredotlakových rozvodov majú jednotlivé objekty vlastné regulátory, ktorými sa upravuje tlak plynu na hodnotu nutnú na bezproblémovú prevádzku spotrebičov. Výhodou stredotlakových rozvodov je najmä väčšia kapacita sietí.

1.5.3.1 Energetická sieť

Energetická sieť v obci Baška bola zrealizovaná v roku 1957.

Podľa návrhu územného plánu obce Baška je dodávka elektrickej energie pre riešené územie zabezpečovaná z jestvujúcej vzdušnej 22 kV prípojky z VN č. 283 z ES Košice - Juh, s možnosťou napájania aj z ES Západ.

Na uvedenú linku je pripojených 3 ks 22/0,4 kV transformovní, zásobujúce súčasnú bytovú, priemyselnú a poľnohospodársku zástavbu. Spolu: 360 kVA (z toho pre obec využiteľných 360 kVA). V chatovej osade Maša je osadený jeden transformátor o výkone 250 kVA.

Najväčším odberateľom je obyvateľstvo, využívajúce energiu pre svetlo a domáce spotrebiče. Sieť pri súčasnom odbere pracuje spoľahlivo a dodáva potrebný príkon bez väčších úbytkov napätia.

Návrh riešenia zásobovania elektrickou energiou je potrebné riešiť podľa zásad pre navrhovanie distribučných sietí VN „Pravidlá pre elektrizačnú sústavu č.2/82" a dodatkov z r. 1990.

Výstavbu nových transformovní a VN vedení vymedziť ako verejnoprospešné stavby v záväznej časti územného plánu.

Verejné osvetlenie tvoria výbojkové svietidlá upevnené na výložníkoch a stĺpoch sekundárnej siete a vyhovuje aj pre výhľadové obdobie. Výmena verejného osvetlenie obecných komunikácií v obci je čiastočne realizovaná v roku 2004 a dokončená bude v roku 2005.

Obec Baška je zásobovaná elektrickou energiou, ktorú zabezpečujú Východoslovenské energetické závody, š.p. Košice, ktoré pôsobia na domácom trhu ako dominantný distribútor elektrickej energie. Obec plánuje využívanie alternatívnych zdrojov energie, konkrétne solárnych článkov, ktoré budú nainštalované na budove Obecného úradu a Kultúrneho domu. Táto energia by mohla byť využitá na zabezpečenie verejného osvetlenia.

Spoločnosť nevlastní žiadne výrobné zdroje elektriny a všetku distribuovanú elektrinu nakupuje. Najväčším dodávateľom sú Slovenské elektrárne, a. s., zároveň sa však vykupuje elektrina od malých vodných, veterných a tepelných elektrární a časť sa dováža z Ukrajiny, resp. prebytky zo závodných elektrární a teplární.

1.5.4 Tepelné hospodárstvo

Podľa výsledkov májového sčítania ľudí, domov a bytov z roku 2001 využívajú byty v obci Baška v prevažnej miere lokálne ústredné kúrenie prevažne na plyn.

Podľa návrhu územného plánu obce Baška sa obci nenachádza žiadny centrálny tepelný zdroj. Zdrojom tepla v obci sú lokálne tepelné zariadenia na báze spaľovania plyných palív a v malej miere elektrickej energie. Centrálna zásobovanie teplom na báze plyných palív je len vo väčších zariadeniach občianskej vybavenosti. Výhľadovo sa súčasný spôsob prípravy tepla a teplej úžitkovej vody zachová.

Celkovú spotrebu tepla pre ÚK a prípravu TÚV do roku 2015 stanoviť pre vonkajšiu tepelnú oblasť – 18 °C s tepelným príkonom 10,7 kW (t)/ b.j. pre rodinné domy. Pre vybavenosť uvažovať s potrebou 20 % z potrieb pre byty všeobecne.

Po vstupe SR do EU sa otvárajú možnosti využívania obnoviteľných zdrojov energií s využitím slnečnej, veternej, vodnej, geotermálnej energie a využívania biomasy.

1.5.5 Telekomunikácie

Obyvatelia obce Baška môžu využívať služby rôznych telekomunikačných spoločností. Územie obce je pokryté ako fixnými tak aj mobilnými operátormi pôsobiacimi na Slovenskom telekomunikačnom trhu.

Hlasové služby poskytuje jeden fixný operátor a dvaja mobilný operátori. Služby na prenos dát poskytujú viaceré spoločnosti.

Väčší rozvoj a záujem poskytovateľov v tomto segmente je možné očakávať po liberalizácii trhu telekomunikačných služieb.

Podľa návrhu územného plánu obce Baška je obec súčasťou Regionálneho centra sieťovej infraštruktúry Košice. Telefónni účastníci obce sú pripojení na digitálnu ústredňu Myslava. Spôsob pripojenia telefónnych účastníkov zatiaľ správca neplánuje zmeniť. V blízkej budúcnosti sa bude telekomunikačná sieť rozširovať aby pokryla aj novo navrhovanú oblasť IBV.

Miestne rozvody sú tvorené prevažne vzdušným vedením do všetkých ulíc na drevených podperných stĺpoch. Perspektívne sa bude uvažovať s ich rozšírením na káblové rozvody, ktoré budú uložené v zemi. Miestnu sieť je potrebné rozšíriť na navrhnutú telefonizáciu, t.j. 1 – 1,5 páru na byt a pri nebytových stanicach podľa požiadaviek zákazníkov. Pre možnosť budúceho umiestnenia ústredne v obci je potrebné vyčleniť „plochu technického vybavenia" s výmerou cca 30 m² vedľa cesty medzi OcÚ a cintorínom. Bude potrebné zakresliť aj trasy miestnych telefónnych káblov v lokalitách určených pre novú bytovú výstavbu, podnikateľskú činnosť, a pod.

1.5.6 Rozhlas a televízia

Obec Baška aj napriek bezprostrednej blízkosti k mestu Košice má obmedzené možnosti prijímu televízneho a rozhlasového signálu čo je spôsobené polohou obce, ktorá sa nachádza v pahorkatine obmedzujúcej dostatočné pokrytie signálmi z vysielačov pokrývajúcich mesto Košice.

Územie mesta Košice je pokryté rozhlasovým a televíznym signálom z nasledovných vysielačov:

Zoznam televíznych vysielačov pre mesto Košice				
Kanál	Mesto	Vyžarovaný výkon ERP (kW)	Pol.	Stanica
6	Košice – Dubník	100	V	STV 1
21	Košice – Šibená hora	0,5	H	STV 2
25	Košice – Dubník	353	H	STV 2
27	Košice – mesto	1	H	JOJ
50	Košice	0,6	H	Channel
52	Košice – Šibená hora	0,15	H	STV 1
59	Košice – Dubník	408	H	Markíza

Tab. 34 Televízne vysielače

Rozhlasové vysielače					
MHz	Pol	Mesto	Umiestnenie	[ERP]	Rozhlasová stanica
87.70	H	Košice	Dubník 874	63.00	Rádio Fun
88.10	H	Košice	Marovka 720	0.25	Rádio Twist

94.40	H	Košice	Heringeš 330	0.25	Rádio Lumen
95.20	C	Košice	Bankov 389	0.50	Rádio Expres
96.60	H	Košice	Dubník 874	80.00	S1-Slovensko
98.60	H	Košice	Dubník 874	50.00	Rádio Východ B1
100.30	H	Košice	Dubník 874	34.00	S3-Rock FM
101.30	H	Košice	Šibená hora 238	0.05	S2-Rádio Devín
102.00	H	Košice	mesto 244 (Nemocnica)	1.00	Rádio Okey Top
102.90	H	Košice	Šibená hora 238	0.07	Rádio Fun
103.20	H	Košice	Šibená hora 238	0.08	BBC / Regina KE
104.50	H	Košice	mesto 244 (Nemocnica)	0.12	Rádio Kiks
106.20	H	Košice	Makovica	20.00	Rádio Expres

Tab. 35 Rozhlasové vysieláče

V obci Baška je postavený 11V vykryvač pre televíznu stanicu STV 1.

Obyvatelia obce Baška môžu využívať aj služby spoločností, ktoré poskytujú prístup k televíznym a rozhlasovým staniciam prostredníctvom satelitných služieb.

Bežný občan obce tak môže mať prístup k rôznym televíznym a rozhlasovým staniciam.

Podľa návrhu územného plánu obce Baška je miestny rozhlas v obci s centrárou na Obecnom úrade prevedený vzdušne na konzolách. Z hľadiska funkčnosti v súčasnosti vyhovuje. V miestach novo navrhovanej zástavby je potrebné navrhnuť ďalšie reproduktory.

1.5.7 Internet

Obec Baška prevádzkuje vlastnú oficiálnu WEB stránku.

Pripojenie na internet v obci Baška je možné prostredníctvom telekomunikačných operátorov pevných a mobilných sietí poskytujúcich svoje služby na území obce. Obec by chcela vybudovať ešte jeden vykryvač, pretože kopcovitý terén neumožňuje kvalitné pripojenie do siete pre všetkých obyvateľov.

Pripojenie občanov obce a samosprávy na internet je potrebné čo najskôr rozvíjať v súlade s cieľmi rozvíjania "Politiky informatizácie spoločnosti". Je to vládou SR schválený dokument, ktorý stanovuje prioritné oblasti informatizácie SR.

2 Zdroje

2.1 Literatúra

1. Peter Süle, Peter Süle ml. *Encyklopédia miest a obcí Slovenska*. Lučenec : PS-Line, 2005.
2. SR, Štatistický úrad. *Okresy Košického kraja*. Košice : Štatistický úrad - Krajská správa v Košiciach, 2002.
3. Juraj Šlosárik a kol. *Poproč*. s.l. : Gemer - Malohont, 1990.
4. **Obvodný banský úrad v Košiciach**. Hlavný banský úrad v Banskej Štiavnici. *Hlavný banský úrad v Banskej Štiavnici*. [Online] [Dátum: 23. február 2009.] http://www.hbu.sk/dokumenty/chrane_loziskove_uzemia/obu-kosice-chronene-loziskove-uzemia.xls.
5. Krajinná štruktúra a ÚSES ÚPN VÚC Územné plánovanie | Košický samosprávny kraj | VÚC Košice. *Košický samosprávny kraj*. [Online] [Dátum: 23. február 2009.] <http://www.kosice-region.sk/KSKWeb/Cinnosti/UzemnePlanovanie/2006216134049123.htm>.
6. Natura 2000 - Sústava chránených území členských krajín EÚ. *Natura 2000 - Sústava chránených území členských krajín EÚ*. [Online] [Dátum: 23. február 2009.] http://www.sopsr.sk/natura/dokumenty/vtacie_uzemia_zoznam/zoznam.doc.
7. Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR. *Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR*. [Online] [Dátum: 23. február 2009.] <http://uzemia.enviroportal.sk/about>.

2.2 Zdroje informácií

Informácie v častiach 1.3.1 Obyvateľstvo a 1.3.2 Vzdelávanie a štruktúra školských zariadení poskytl Krajská správa Štatistického úradu SR. Informácie použité v časti 1.3.3 Ekonomické zdroje poskytol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach. Informácie obsiahnuté v časti 1.4 Materiálne a fyzické zdroje boli prebrané zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001.

Všetky práva, predovšetkým autorské právo tohto dokumentu sú chránené autorským zákonom. Všetky práva sú vyhradené, najmä právo na kopírovanie, distribúciu a preklad. Žiadna časť nesmie byť akoukoľvek formou (tlačou, fotokópiou, elektronickým alebo iným spôsobom) bez predchádzajúceho písomného súhlasu organizácie EuroKONZULT Slovakia, n. o. reprodukována alebo s použitím elektronického off-line systémov ukladaná do pamäti, spracovaná či šírená.

Obec Baška

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Časť rozvojová stratégia

Všetky práva, predovšetkým autorské právo tohto dokumentu sú chránené autorským zákonom. Všetky práva sú vyhradené, najmä právo na kopírovanie, distribúciu a preklad. Žiadna časť nesmie byť akoukoľvek formou (tlačou, fotokópiou, elektronickým alebo iným spôsobom) bez predchádzajúceho písomného súhlasu organizácie EuroKONZULT Slovakia, n. o. reprodukována alebo s použitím elektronického off-line systémov ukladaná do pamäti, spracovaná či šírená.

OBSAH:

1	ÚVOD.....	55
1.1	Charakteristika programu	55
1.2	Výklad pojmov	56
2	EKONOMICKÉ A SOCIÁLNE VÝCHODISKÁ	61
2.1	Sociálno-ekonomická analýza	61
2.2	Analýza realizovaných opatrení	61
2.3	Analýza SWOT	63
2.4	Vízia obce	67
2.5	Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja.....	67
3	ROZVOJOVÁ STRATÉGIA	69
3.1	Strategické a špecifické ciele.....	70
3.2	Popis špecifických cieľov.....	72
3.3	Špecifické ciele a ich priority.....	75
3.4	Popis opatrení a zoznam indikatívnych aktivít.....	75
3.5	Akčný plán	78
3.5.1	Súlad rozvojových osí a priorít so strategickými rozvojovými dokumentmi.....	82
	Národný strategický referenčný rámec SR na roky 2007-2013.....	82
	Rozvojový plán Slovensko - Východ	89
	Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja	90
4	IMPLEMENTAČNÁ STRATÉGIA	97
4.1	Finančný plán	97
4.1.1	Rozdelenie financií na programové obdobie	97
4.1.2	Rozdelenie financií na priority a opatrenia	98
4.2	Zabezpečenie realizácie	98
4.2.1	Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	99
4.2.2	Harmonogram realizácie	99
5	VYPRACOVANIE	101
5.1	PodĎakovanie	102

1 Úvod

Vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej „PHSR“) vyplýva zo zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Hlavnými cieľmi tejto podpory je

- odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v PHSR VÚC, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Schválenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie (ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis) je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie finančného príspevku zo štátneho rozpočtu a zdrojov Európskej únie (ďalej „EÚ“).

Vypracovanie PHSR obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

1.1 Charakteristika programu

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja všeobecne (podľa zákona č. 539/2008 Z.z) pozostáva z analyticko-strategickej a programovej časti.

Analyticko-strategická časť obsahuje najmä:

- súhrnnú geografickú, kultúrno-historickú a sociálno-ekonomickú charakteristiku obce a charakteristiku stavu vybavenosti a obsluhy územia obce,
- hodnotenie a analýzu hospodárskej situácie, sociálnej situácie, environmentálnej situácie a situácie v oblasti kultúry a vybavenosti a obsluhy územia obce,
- analýzu väzieb strategických dokumentov v oblasti regionálneho rozvoja s územím obce,
- určenie rozvojového potenciálu a limitov rozvoja územia obce, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- stratégiu rozvoja obce, pri zohľadnení jej vnútorných špecifik, ktorá určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce,
- analýzu finančných potrieb a možností financovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Programová časť obsahuje najmä:

- zoznam opatrení a aktivít pre zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- inštitucionálne zabezpečenie a organizačné zabezpečenie realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,

- finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov,
- časový harmonogram realizácie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

PHSR obce Baška sa skladá sa z nasledovných častí:

- Úvod – charakterizuje samotný PHSR v súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, popisuje jednotlivé časti PHSR, základné pojmy a základné dokumenty podpory regionálneho rozvoja pre obdobie 2007 – 2013.
- Ekonomické a sociálne východiská – jedná sa o prvý krok prípravy strategického rozvojového dokumentu. Jej výsledky predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie rozvojovej stratégie. Skladá sa zo sociálno-ekonomickej analýzy, analýzy realizovaných opatrení, analýz SWOT a identifikácii kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.
- Sociálno-ekonomická analýza – popisuje a charakterizuje hlavné sociálno-ekonomické súvislosti vývoja a zameriava sa predovšetkým na rozvojový potenciál a ľudské zdroje (prírodné zdroje a ľudské zdroje), ekonomické zdroje a materiálne a fyzické zdroje (občianska vybavenosť a vzdelávanie). Z dôvodu jej rozsiahlosti je spracovaná ako samostatný dokument.
- Analýza realizovaných opatrení – popisuje reálne skúsenosti pri implementácii predchádzajúcich programov rozvoja. Vyhodnocuje doterajšiu efektívnosť a účinnosť podpory, kritické faktory a identifikuje opatrenia na zvýšenie efektívnosti realizácie procesov strategického plánovania predovšetkým v procese monitorovania a hodnotenia.
- SWOT analýza – analyzujú sa silné a slabé stránky súčasného stavu, pričom sa jedná o vnútorné prostredie a tiež sú analyzované príležitosti a ohrozenia budúceho rozvoja z hľadiska vonkajšieho prostredia
- Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja – je dané nevyhnutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adresnosti rozvojového dokumentu. Vychádza z analýz SWOT a spresňuje smerovanie podpory prostredníctvom stanovenia rozvojového potenciálu a limitov rozvoja dotknutého územia.
- Stratégia rozvoja – určuje programovú štruktúru pre dané programovacie obdobie. Programovú štruktúru tvoria ciele a priority, ktoré nadväzujú na všetky typy programových dokumentov a opatrenia a aktivity, ktoré sú koherentné (neprekrývajú sa).
- Finančný plán – popisujú ho finančné tabuľky, ktoré vyjadrujú rozdelenie financií podľa programovacieho obdobia a podľa priorít a opatrení.
- Zabezpečenie realizácie – popisuje inštitucionálne a organizačné zabezpečenie, opatrenia na realizáciu programu a taktiež princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia. Súčasťou je aj harmonogram realizácie činností v časovej osi horizontu programu.

1.2 Výklad pojmov

Európska únia – je politické a ekonomické zoskupenie 27 demokratických štátov s 475 mil. obyvateľov, ktoré sa dobrovoľne spojili do tohto zoskupenia na dosiahnutie spoločných cieľov a jednoty v Európe pomocou jednotnej zahraničnej a vnútornej politiky. Európska únia však nie je dnes konečnou formou integrácie a bude sa ďalej rozširovať, tak ako sa budú vytvárať podmienky pre toto rozširovanie v samotnej EÚ, ako aj v štátoch, ktoré budú do EÚ vstupovať.

Cieľ Konvergenčia – jeden z troch cieľov kohéznej politiky EÚ na programové obdobie 2007-2013 financovaný z KF, ERDF a ESF. Cieľ Konvergenčia financovaný z ERDF a ESF sa sústreďuje na regióny NUTS 2, ktorých hrubý domáci produkt na obyvateľa v parite kúpnej sily (HDP/obyv. v PKS), vypočítaný na základe disponibilných údajov za tri posledné roky pred prijatím nariadenia, nedosiahne 75 % priemeru rozšírenej EÚ – čo je v prípade SR celé jej územie s výnimkou bratislavského kraja. Cieľ Konvergenčia financovaný z KF pokryje členské štáty, ktorých hrubý národný dôchodok (HND) v parite kúpnej sily, vypočítaný na základe disponibilných údajov za tri posledné roky pred prijatím nariadenia, nedosiahne 90 % priemeru EÚ, a ktoré majú konvergenčný program – tieto kritériá SR spĺňa. Tento cieľ je zameraný na urýchlenie štrukturálnej konvergencie oprávnených regiónov a koncentruje sa na skvalitnenie podmienok rastu a zamestnanosti vďaka investíciám do fyzických a ľudských zdrojov; inovácií a spoločnosti založenej na vedomostiach; adaptabilnosti na hospodárske a sociálne zmeny; ochranu životného prostredia; administratívnu efektívnosť (článok 3 všeobecného nariadenia).

Cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť – jeden z troch cieľov kohéznej politiky EÚ na programové obdobie 2007-2013 financovaný z ERDF a ESF. Oblasti oprávnené na financovanie zo štrukturálnych fondov v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť, sú tie oblasti, na ktoré sa nevzťahuje cieľ konvergenčia (článok 6 všeobecného nariadenia) – čo je v prípade Slovenska Bratislavský kraj. Tento cieľ je s výnimkou najmenej rozvinutých regiónov zameraný na posilnenie konkurencieschopnosti a príťažlivosti regiónov, ako aj zamestnanosti predvídaním hospodárskych a sociálnych zmien vrátane zmien spojených s otvorením trhu prostredníctvom inovácie a podpory znalostnej spoločnosti, podnikania, ochrany a zlepšovania životného prostredia a zlepšovania dostupnosti, prispôsobivosti pracovníkov a podnikov, ako aj rozvojom trhov práce na princípe sociálnej inklúzie (článok 3 všeobecného nariadenia).

Cieľ Európska územná spolupráca – jeden z troch cieľov kohéznej politiky EÚ na programové obdobie 2007-2013 financovaný z ERDF. Tento cieľ je zameraný na posilnenie cezhraničnej spolupráce prostredníctvom spoločných miestnych a regionálnych iniciatív, posilnenie nadnárodnej spolupráce prostredníctvom činností prispievajúcich k integrovanému územnému rozvoju napĺňajúcemu priority Spoločenstva a posilnenie medziregionálnej spolupráce a výmeny skúseností na príslušnej územnej úrovni (článok 3 všeobecného nariadenia). Cieľ Európska územná spolupráca je v prípade cezhraničnej spolupráce oprávnený pre pohraničné regióny NUTS 3 – vo všeobecnosti do 150 km; v prípade nadnárodnej spolupráce – nadnárodné oblasti (zoznam bude stanovený EK neskôr) v prípade medziregionálnej spolupráce a výmeny skúseností – územie celého Európskeho spoločenstva.

Disparity – sú hlavné prekážky, bariéry, ktoré je nutné prekonať, aby bol dosiahnutý cieľ stratégie. Sú výsledkom syntézy identifikovaných slabých stránok a ohrození, uvedených v SWOT analýze.

Efektívnosť – pomer medzi finančným vstupom a dosiahnutým výstupom, výsledkom, a/alebo dopadom.

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorý prispieva k financovaniu pomoci na posilnenie ekonomickej a sociálnej súdržnosti odstraňovaním regionálnych rozdielov cestou podpory rozvoja a štrukturálneho prispôsobenia sa regionálnych ekonomík. Zahŕňa aj adaptáciu upadajúcich priemyselných regiónov a zaostávajúcich regiónov a podporu cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce (článok 2 nariadenia o ERDF)

Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) - tento fond bol vytvorený v septembri 2005 a začal fungovať od začiatku roku 2007, keď nahradil Usmerňovaciu sekciu Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu, a zabezpečí financovanie

opatrení na rozvoj vidieka. Z tohto fondu sa poskytuje jednotný finančný príspevok Európskej únie na programy rozvoja vidieka.

Európsky sociálny fond (ESF) – finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ prispievajúci k napĺňaniu priorít EÚ ako posilňovanie ekonomickej a sociálnej súdržnosti zlepšovaním podmienok pre zamestnanosť a tvorbu pracovných príležitostí, podporou vyššej úrovne zamestnanosti a väčšieho počtu a lepších pracovných miest. A to cestou podpory politik členských krajín s cieľom dosiahnuť plnú zamestnanosť, kvalitu a produktivitu práce, propagovať sociálne začleňovanie (inklúziu), vrátane prístupu znevýhodnených ľudí k práci, a znižovať národné, regionálne a miestne rozdiely (článok 2 nariadenia o ERDF).

Faktory rozvoja – predstavujú hlavné impulzy, ktorých využitie, vedie k zmierňovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce, alebo budúce impulzy.

Inovačné póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia (krajské mestá, mestá sídiel okresných a obvodných úradov) a časťou území ťažísk osídlenia prvej a druhej úrovne (súčasťou týchto ťažísk sú okrem vyššie spomínaných centier osídlenia aj niektoré centrá, ktoré sú označované ako kohézne póly rastu) v súlade s Koncepciou územného rozvoja SR.

Kohézne póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia kohézneho významu v príslušnom území. Plnia niektoré funkcie vyššieho významu aj pre priľahlé obce. Sú v nich sústredené rozhodujúce zariadenia lokálneho významu. Sú to predovšetkým centrá, ktoré plnia už v súčasnosti niektoré funkcie vyššieho významu aj pre priľahlé obce, a ktoré spĺňajú dobré lokalizačné faktory s dostupnosťou priľahlých obcí.

Kohézny fond – finančný nástroj kohéznej politiky EÚ na účely posilnenia hospodárskej a sociálnej súdržnosti Spoločenstva v záujme podpory trvalo udržateľného rozvoja (čl. 1 nariadenia o KF). Oprávnené na financovanie z KF sú tie členské štáty, ktorých HND na obyvateľa v PPS vypočítané na základe údajov Spoločenstva za posledné tri dostupné roky je nižší ako 90 % priemeru Spoločenstva (čl. 5 všeobecného nariadenia).

Marginalizované rómske komunity – koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Národný strategický referenčný rámec – v zmysle legislatívy (nariadení) Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, Národný strategický referenčný rámec. Tento dokument predstavuje referenčný nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007-2013 v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre intervencie fondov na európskej úrovni. Zabezpečuje, že pomoc z fondov bude využitá v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva. Taktiež určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a Národným programom reforiem na druhej strane. Návrh všeobecného nariadenia Rady, čl. 25, ods. 3 dáva členskému štátu na výber, či začleniť cieľ Európska územná spolupráca do NSRR. NSRR musí povinne obsahovať iba cieľ konvergencia a cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

NATURA 2000 – je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a jej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Operačný program – dokument predložený členským štátom a prijatý Komisiou, ktorý určuje stratégiu rozvoja pomocou jednotného súboru priorít, na dosiahnutie ktorých sa bude žiadať

pomoc z niektorého fondu alebo v prípade cieľa konvergencia z Kohézneho fondu a ERDF (článok 2 všeobecného nariadenia).

Pamäťové a fondové inštitúcie – inštitúcie zaoberajúce sa uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním spoločenského poznania, poznatkov o kultúrnom dedičstve, umení a kultúre, jedinečných informácií a predmetov odbornej a laickej verejnosti. Medzi pamäťové a fondové inštitúcie patria archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská pre ochranu pamiatkového fondu, špecializované ústavy, špecializované odborné pracoviská v oblasti kultúry, vysoké školy, Slovenská akadémia vied, organizácie pre správu a ochranu autorských práv a organizácie na ochranu duševného a priemyselného vlastníctva.

Póly rastu – sú charakteristické prítomnosťou expandujúcich odvetví umiestnených v urbanizovanej oblasti, vyvolávajúce zmeny v ekonomických aktivitách lokalizovaných v zóne svojho vplyvu, ktoré sa prejavujú vo vyššej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti daného územia v porovnaní s ostatnými územiami v regióne. Najvýznamnejšie (najväčšie) póly rastu determinujú vývoj výkonnosti a konkurencieschopnosti okrem úrovne regiónu aj na úrovni celého národného hospodárstva.

Princípy regionálnej politiky – základných princípov je päť a sú definované nasledovne:

Partnerstvo – všetci partneri (vláda, regionálne aj miestne subjekty, podniky, zástupcovia univerzít, nevládne organizácie atď.) sa majú aktívne podieľať na plánovaní a realizácii investícií ako aj na všetkých ostatných projektoch.

Subsidiarita – rozhodovanie bude prebiehať na najnižšej praktickej úrovni. Národné rozvojové dokumenty sú schvaľované Komisiou v Bruseli, ale koncipované a spravované sú národnými a regionálnymi orgánmi členskej krajiny.

Programovanie – všetky projekty musia zapadať do ucelenej niekoľkoročnej stratégie. EÚ kladie dôraz na komplexné posúdenie a riešenie problémových regiónov. A z toho dôvodu sú pre jednotlivé regióny spracovávané operačné programy, ktoré vyhodnocujú silné a slabé stránky regiónov a navrhujú spôsob riešenia problematických oblastí.

Doplňkovosť – peniaze fondov sú pridávané ku štátnemu rozpočtu, ale nenahradzujú ho. Štátne výdaje musia zostať na rovnakej úrovni ako predtým. Očakáva sa štátny príspevok na každý projekt. Na projekty, ktoré patria do kategórie Cieľa Konvergencia bude Európska únia prispievať maximálne 75 % z ich ceny.

Koncentrácia – fondy sa budú sústreďovať do najproblémovjších regiónov a na realizáciu najdôležitejších opatrení. Cieľom rozhodne nie je realizácia malých projektov, ktoré nemôžu zaistiť požadovaný rozvojový efekt.

Prioritná os – jedna z priorít stratégie v operačnom programe, ktorá sa skladá zo skupiny navzájom súvisiacich operácií s konkrétnymi, merateľnými cieľmi. Prioritná os operačného programu sa rovná jednej konkrétnej strategickej/špecifickej priorite stratégie Národného strategického referenčného rámca SR na roky 2007-2013

Regionálne členenie – Európska únia bola systematicky rozdelená na štatistické oblastné jednotky NUTS. Existuje celkom päť úrovní NUTS. V prípade Slovenskej republiky je toto delenie nasledovné:

- NUTS I – Slovenská republika,
- NUTS II – Región Bratislava, Región Západ, Región Stred, Región Východ (Košický a Prešovský kraj);
- NUTS III – kraje,
- NUTS IV – okresy,
- NUTS V – sídla.

Riadiaci orgán - jeden alebo viac vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov či subjektov menovaných členskými štátmi pre účely riadenia podpory zo štrukturálnych fondov. Stanovuje sa riadiaci orgán pre každý operačný program a iniciatívy ES.

Sprostredkovateľský orgán – každý orgán alebo verejnoprávny orgán alebo súkromný subjekt, ktorý koná pod vedením riadiaceho (sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom) alebo certifikačného orgánu (sprostredkovateľský orgán pod certifikačným orgánom) alebo ktorý vykonáva povinnosti v mene takéhoto orgánu vo vzťahu k príjemcom vykonávajúcim operácie.

Štrukturálne fondy EÚ – sú nástroje regionálnej politiky, prostredníctvom ktorých plynú finančné prostriedky, vyčlenené v rámci regionálnej politiky, do členských štátov. Napomáhajú riešiť dlhodobé problémy. Používajú sa v úzkej spolupráci členských štátov a regionálnych orgánov k podpore hospodárskeho vývoja tak, aby zmenšili rozdiely medzi regiónmi a sociálnymi skupinami. Štrukturálne fondy sú štyri (Európsky fond regionálneho rozvoja – ERDF, Európsky sociálny fond – ESF, Kohézny fond – KF). Európsky poľnohospodársky podporný a záručný fond – EAGGF, Finančný nástroj pre riadenie rybolovu – FIG) boli vyňaté zo ŠF.

Trvalo udržateľný rozvoj – taký rozvoj, ktorý umožňuje uspokojovanie potrieb súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie ich potrieb. TUR zahŕňa zložky: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu.

Ciele Programu – popisujú stav, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Vyjadrujú určitý zámer ako riešiť problémy a smerovanie rozvojových aktivít (nie však aktivity samotné).

Priorita Programu – jeden z hlavných zámerov stratégie prijatej do tohto programu.

Opatrenia Programu – prostriedok, pomocou ktorého sa v priebehu niekoľkých rokov realizuje priorita definovaná v programovacom dokumente.

Aktivita programu – konkrétne činnosti, postupy a projekty, ktorými sa realizuje rozvojová stratégia.

2 Ekonomické a sociálne východiská

Pri príprave programového dokumentu regionálneho rozvoja je prvým krokom analýza ekonomických a sociálnych východísk. Jej výsledky predstavujú nevyhnutný predpoklad pre zadefinovanie stratégie regionálneho rozvoja obce.

Na úrovni obce sa proces analýzy vecne delí na 4 fázy. Výstupom týchto fáz je: sociálno-ekonomická analýza, analýza realizovaných opatrení, analýza SWOT a identifikácia kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja.

2.1 Sociálno-ekonomická analýza

Analýza ekonomického a sociálneho prostredia je spracovaná v súlade s metodikou MVRR SR ako samostatná časť a jej súčasťou je:

- úvod (vymedzenie územia, základná charakteristika regiónu)
- prírodné zdroje a podmienky (geológia, odpady, pôda, lesy, voda, chránené oblasti)
- kultúrne a historické zdroje (historické zdroje a pamiatky, kultúrne zdroje)
- ľudské, spoločenské zdroje a inštitúcie (demografické charakteristiky, vierovyznanie, národnostné a etnické skupiny a ich vzájomné postavenie, stupeň a druh vzdelania, školstvo, poradenstvo a vzdelávanie dospelých, úroveň informatizácie – prístup verejnosti, verejné inštitúcie, postoje, názory, potreby a problémy obyvateľov)
- materiálne zdroje (bývanie a bytový fond, technická infraštruktúra, komunikačná infraštruktúra, infraštruktúra voľného času, spoločenské zariadenia)
- ekonomické využitie zdrojov (ekonomické sektory, ich zastúpenie, odvetvia v sektoroch, podnikateľská sféra – primárny sektor, prvovýroba, sekundárny sektor, spracovanie a terciálny sektor – služby, významnejšie zdroje zamestnania mimo regiónu, zamestnanosť, bankový a iný finančný sektor, služby pre podnikateľov)

2.2 Analýza realizovaných opatrení

Predmetom analýzy na úrovni obce sú reálne skúsenosti pri implementovaní programov na podporu rozvoja obce.

Zameriava sa hlavne na vyhodnotenie existujúcej stratégie (jej relevantnosť, jej doplnenie popr. úprava), efektívnosť a účinnosť realizovanej podpory, vyhodnotenie kritických faktorov ovplyvňujúcich efektívnosť a účinnosť pri implementácii programu a identifikáciu opatrení na zvýšenie efektívnosti jeho realizácie s dôrazom na monitorovanie a hodnotenie.

Rozvojová stratégia obce Baška bola tvorená priebežne podľa aktuálnych potrieb obyvateľov a možností obce. Ucelená stratégia na dlhšie obdobie bola spracovaná v roku 2004 pre skrátené programovacie obdobie 2004 – 2006. V roku 2008 v súlade s novým programovacím obdobím 2007 – 2013 a novými národnými a regionálnymi rozvojovými dokumentmi bola pôvodná verzia PHSR aktualizovaná. PHSR obce bude možné v budúcnosti ďalej aktualizovať a priebežne dopĺňať po zohľadnení aktuálnych zmien, skutočností, potrieb obyvateľov, ujasnení ďalších spôsobov financovania a nových možností financovania z národných zdrojov a fondov EÚ.

Na základe predchádzajúceho rozvojového dokumentu mala obec naplánované zrealizovať do roku 2008 nasledovné kľúčové aktivity:

- Vybudovanie vodovodnej siete
- Vybudovanie kanalizačnej siete a ČOV
- Rekonštrukcia chodníkov a ciest
- Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia
- Separovanie komunálneho odpadu
- Spracovanie územnoplánovacej dokumentácie podľa možnosti v digitálnej podobe
- Výstavba viacúčelového športového ihriska
- Obnova futbalového ihriska
- Rekonštrukcia obecného úradu
- Rekonštrukcia objektu MŠ na kultúrno-spoločenské centrum
- Výstavba prírodného amfiteátra v obci
- Úprava a zušľacht'ovanie verejných priestranstiev v obci

Nasledujúca tabuľka uvádza stručný prehľad posledných realizovaných projektov:

Prehľad zrealizovaných projektov v obci Baška			
Projekt/aktivita	Rok	Suma v tis. Sk	Zdroj financovania
Čiastočná výstavba kanalizácie a vodovodu	2004	7 000	VVS KE a.s.
Rekonštrukcia budovy obecného úradu	2003- 2006		Obec + sponzori + MF SR
Rekonštrukcia objektu MŠ - vytvorenie klubu mládeže a klubu dôchodcov	2004	1500	Obec + MF
Vybudovanie amfiteátra	2004	1500	Obec + MF
Separovanie odpadu	2005	0	Súkromná spoločnosť
Úprava vstupu do obce	2005	150	Obec + POD
Vypracovanie UPD obce	2004	300	Obec + fondy EU
Rekonštrukcia obecných ciest	2005	5700	Obec + fondy EU
Komunitná sociálna práca v obci	2007	0	Nezisková organizácia
Spolu		15450	Obec + dotácie + sponzori

Prehľad zrealizovaných projektov (zdroj: obec)

Obec Baška má bohaté skúsenosti s realizáciou rôznych druhov investičných a neinvestičných projektov. Prostredníctvom projektov sa jej podarilo úplne naplniť 4 kľúčové aktivity a čiastočne riešiť 5 naplánovaných kľúčových aktivít. 3 aktivity sa nepodarilo naplniť. Finančné zabezpečenie realizácie projektov bolo predovšetkým z vlastných zdrojov obce, ale keďže sa jedná o malú obec nevyhnutné bolo využívať aj doplnkové zdroje a dotácie z rôznych národných programov a tiež fondov EÚ. Okrem toho obec využívala aj súkromné zdroje a príspevky sponzorov čo svedčí o dobrej vzájomnej spolupráci a dobrých vzťahoch verejného a súkromného sektora v tejto obci.

Administratívne kapacity obec zabezpečuje čiastočne využitím vlastných zdrojov a spoluprácou s externými poradcami a konzultantmi. V budúcnosti obec predpokladá naďalej rozvíjať spoluprácu s externými poradenskými organizáciami pri príprave, realizácii, monitoringu a hodnotení jednotlivých realizovaných projektov a celého Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Baška.

Na základe uvedených skutočností môžeme skonštatovať, že obec Baška veľmi dobre naplnila realizáciu naplánovaných kľúčových aktivít a využila takmer všetky dostupné možnosti financovania. Obec tak prispela k naplneniu cieľov predchádzajúceho PHSR. Určité nedostatky boli v súvislosti so zabezpečením priebežného monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR čo bude potrebné v najbližšom období skvalitniť.

2.3 Analýza SWOT

SWOT analýzy boli spracované pre štyri základné oblasti. Silné a slabé stránky obce Baška boli hodnotené z pohľadu tzv. „vnútorného prostredia“, ktoré dokáže obec určitým spôsobom ovplyvniť. Príležitosti a ohrozenia boli hodnotené prevažne z pohľadu tzv. „vonkajšieho prostredia“, ktoré obec nedokáže vzhľadom na svoju právomoc sama ovplyvniť.

SWOT ANALÝZA PRÍRODNÉ ZDROJE	
Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> - vhodná klíma pre život ľudí; - dobrá dostupnosť územia; - vidiecky charakter osídlenia; - pozitívny prístup samosprávy; - prírodný potenciál; - vysoké zastúpenie zelene; - vysoké zastúpenie lesných porastov; - minimálne zaťaženie hlukom ; - pomerne kvalitné životné prostredie v obci; - dostatok individuálnych vodných zdrojov; - nízka prašnosť; - nízke riziko povodňových záplav 	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> - znížená kvalita spodných vôd; - poloha v košickej ohrozenej oblasti; - zanedbaný stav verejnej zelene; - slabo rozvinuté separovanie odpadov; - nedostatočná motivácia občanov triediť odpad; - blízkosť veľkomesta a priemyselných podnikov zaťažujúcich životné prostredie širokého okolia; - nízka účinnosť odvodňovacích rigolov; - nedokončená kanalizácia a vodovod
Príležitosti <ul style="list-style-type: none"> - pozitívny prístup obyvateľstva k zachovaniu prírodného dedičstva pre nasledujúce generácie; - propagácia ochrany životného prostredia; - výrazné obmedzenie používania látok poškodzujúcich ozónovú vrstvu; - existencia legislatívneho zabezpečenia nakladania s odpadmi v súlade s predpismi Európskej únie; - plánované rozšírenia turistických a cyklistických trás KSK; - rozvoj environmentálnej výchovy na školách a školských zariadeniach; - politika Európskej únie smerujúca k trvalo udržateľnému rozvoju; - možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ 	Ohrozenia <ul style="list-style-type: none"> - hydroklimatické zmeny; - zanedbanie environmentálnej výchovy; - zahusťovanie výstavby na úkor zelene; - časová a finančná náročnosť; - nekontrolované a neriadené lesné a pôdne hospodárstvo; - nekontrolované vypúšťanie septikov (žúmp); - nekontrolovaný nárast nelegálnych skládok.

Tab. 36 SWOT analýza - prírodné zdroje

SWOT ANALÝZA ĽUDSKÉ A SPOLOČENSKÉ ZDROJE	
Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> - pretrvávajúci nárast počtu obyvateľov v obci - rozvoj bývania – nové IBV; - vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku; - kvalitná vzdelanostná úroveň obyvateľov obce; - bohaté zručnosti miestnych obyvateľov; - poloha obce v bezprostrednej blízkosti mesta Košice; - ľahká dostupnosť a možnosť využívať sieť rozmanitých služieb v meste Košice; - veľký záujem obyvateľov o rozvoj obce; - možnosť využívať služby školských zariadení nachádzajúcich sa v meste Košice; - ľahká dostupnosť a možnosť využívať služby centier sociálnej starostlivosti; - širšia ponuka voľných pracovných miest v blízkom meste Košice a blízkych podnikoch; - široká ponuka a ľahká dostupnosť rekvalifikačných kurzov pre nezamestnaných. 	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> - nízky počet novonarodených detí v obci; - nutnosť dochádzania detí a žiakov do MŠ a ZŠ; - nutnosť dochádzania za prácou; - vzrastajúci nezáujem o veci verejné a spoločný záujem; - nedostatok financií; - chýba centrum voľného času pre deti a mládež v obci; - nedostatok kultúrno spoločenských podujatí pre obyvateľov.
Príležitosti <ul style="list-style-type: none"> - atraktivita vidieckeho bývania v obci zvyšujúca počet obyvateľov; - záujem a podpora zo strany samosprávy; - možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ; - grantové programy a nadácie podporujúce kultúru - okres Košice – okolie zaradený medzi zvlášť podporované regióny; - rozvoj priemyselných parkov a rekreačných oblastí v okolí obce. 	Ohrozenia <ul style="list-style-type: none"> - pokles demografického vývoja; - pokles počtu detí do 15 rokov; - starnutie obyvateľstva; - nedostatočné finančné kompenzácie presunu kompetencií zo štátu na samosprávu; - postupný zánik pracovných príležitostí pre obyvateľov s nižším vzdelaním; - deti a mládež vystavené väčšiemu riziku ovplyvnenia sociálno-patologickými javmi typickými pre veľké mestá; - zvýšenie nezamestnanosti z prehĺbenia ekonomickej krízy.

Tab. 37 SWOT analýza - ľudské a spoločenské zdroje

SWOT ANALÝZA MATERIÁLNE A FYZICKÉ ZDROJE	
Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> - poloha obce v blízkosti veľkého a významného mesta, ktoré je významným dopravným uzlom a križovatkou obchodných ciest; - blízkosť medzinárodného letiska; - rozvoj bývania, vysoká atraktivita bývania v obci a pretrvávajúci vysoký záujem o stavebné pozemky; - pozitívny prístup samosprávy; - obec je plynofikovaná; - vodovodná a kanalizačná sieť vo výstavbe; - dostatočná energetická sieť; - dostupnosť telekomunikačných služieb; - bohatá tradícia a hlboké korene tradícií a kultúrnych podujatí v obci; - príprava výstavby športového areálu; - ľahká dostupnosť rôznorodých zdravotníckych zariadení v meste Košice; - ľahká dostupnosť rôznorodých športových zariadení v meste Košice. 	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> - zlý stav miestnych komunikácií v obci; - nedokončená vodovodná sieť; - nedokončená kanalizačná sieť; - nedostatočné pokrytie obce mobilnými operátormi a internetom; - nízka vybavenosť občianskou infraštruktúrou; - nedostatok parkovacích miest; - nevyhovujúci Dom smútku; - chýbajúce a nedostatočne chránené detské ihriská; - nedostatok financií na kultúru a šport v obci; - začínajúci vandalizmus a krimilita; - obmedzené finančné zdroje malej obce.
Príležitosti <ul style="list-style-type: none"> - možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ na rozvoj obce; - vybudovanie diaľnic spájajúcich západ a východ SR - rozšírenie kultúrnej spolupráce v rámci regiónu Rudohorie a mestom Košice; - rozširovanie služieb KIDS a zvýšenie kapacity intervalov autobusovej prepravy; - dokončenie technickej infraštruktúry v obci. 	Ohrozenia <ul style="list-style-type: none"> - nízky záujem investorov o východné Slovensko; - stagnujúca výstavba diaľnic v KSK a SR; - nedostatočná finančná podpora štátu pri presune kompetencií; - nárast individuálnej automobilovej dopravy; - ekonomické a finančné dopady hospodárskej krízy - zlý neuspokojivý vzťah medzi životným štýlom obyvateľstva a športovaním; - ďalší nárast nezamestnanosti.

Tab. 38 SWOT analýza – materiálne a fyzické zdroje

SWOT ANALÝZA EKONOMICKÉ ZDROJE	
Silné stránky <ul style="list-style-type: none"> - výhodná poloha obce v blízkosti významného dopravného uzla a rekreačnej nádrže Bukovec; - existencia základných rozvojových dokumentov UPD, PHSR - ukončená ROEP - dostatok disponibilnej a kvalifikovanej pracovnej sily; - ľahká dostupnosť a rôznorodosť bankového a poisťovacieho sektora v meste Košice; - ľahká dostupnosť obchodných reťazcov a služieb v meste Košice; - dobré podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a agroturistiky; - bohatá história; - spolupráca s okolitými obcami – región Rudohorie, MAS Rudohorie, spoločná úradovňa. 	Slabé stránky <ul style="list-style-type: none"> - neoptimálne využívanie prírodného potenciálu pre CR; - chýbajúce zariadenia cestovného ruchu; - nedostatočná ponuka služieb cestovného ruchu; - zanedbávanie prírodných atraktivít; - odchod kvalifikovanej pracovnej sily; - nedostatok primeraných miestnych pracovných príležitostí; - nízka úroveň HDP/obyv. v porovnaní s priemerom Európskej únie; - nutnosť dochádzania za službami; - nízke využívanie štátnych podporných programov a fondov EU miestnymi podnikateľmi; - nedostatočná dopravná a technická infraštruktúra.
Príležitosti <ul style="list-style-type: none"> - zmena daňového a odvodového systému SR; - rast priamych zahraničných investícií na východe SR; - možnosti využívania fondov Európskej únie; - vytváranie priaznivejších podmienok pre podnikanie v SR; - využitie prírodného potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu; - predpoklady pre rozvoj nových odvetví hospodárstva; - rozvoj blízkych priemyselných parkov; - dokončenie technickej infraštruktúry. 	Ohrozenia <ul style="list-style-type: none"> - celosvetová ekonomická kríza - nedokončená diaľnica Košice – Bratislava; - nízka podpora štátu živnostníkov a MSP; - nárast odlevu kvalifikovanej pracovnej sily; - klesajúca ekonomická aktivita; - pokles výroby v U. S. Steel Košice; - pretrvávajúci nezáujem investorov o Východné Slovensko; - slabá propagácia východu Slovenska; - nedostatočné stimuly pre budúcich investorov zo strany vlády SR.

Tab. 39 SWOT analýza - ekonomické zdroje

2.4 Vízia obce

Vízia obce Baška na nasledujúce roky je výsledkom spoločných stretnutí členov komisie pre prípravu a spracovanie Programu, ako aj vyhodnotenia dotazníkového prieskumu u obyvateľov obce.

Vízia podľa oblastí je nasledovná:

Prírodné zdroje

Chceme aby v najbližších rokoch bola celá naša obec obklopená upravenými plochami, jednotne udržiavanými verejnými priestranstvami s lavičkami a chodníkmi spríjemňujúcimi život uvedomelým obyvateľom a návštevníkom obce chrániacich okolité životné prostredie. Kvalitné životné prostredie prejavujúce sa čistým ovzduším, nízkym hlukom, kvalitnou povrchovou a spodnou vodou, odpadmi a chemikáliami nezaťažanou pôdou, udržiavanými lesmi a zachovanými prirodzenými biotopmi si budú obyvatelia obce vážiť, chrániť a starať sa oň. Riadené odpadové hospodárstvo, triedenie odpadov a environmentálna výchova budú úplnou samozrejmosťou pre všetkých občanov obce.

Ľudské a spoločenské zdroje

Chceme, aby naša obec dosiahla priaznivý demografický vývoj s množstvom hrajúcich sa detí, pracujúcich dospelých a spokojných dôchodcov. Prajeme si, aby deti a mládež mali prístup ku kvalitnej starostlivosti, výchove a vzdelávaniu, ktoré bude systematicky prepojené s aktívnou politikou trhu práce. Chceme, aby každý obyvateľ obce, ktorý chce pracovať mal možnosť sa zamestnať primerane svojim schopnostiam s adekvátnym ohodnotením.

Materiálne a fyzické zdroje

V tejto oblasti si prajeme, aby naša obec mala k dispozícii kvalitnú technickú infraštruktúru, bola kvalitne dopravne sprístupnená s dostatkom kvalitného bývania, kvalitnými službami občianskej vybavenosti, s množstvom príležitostí na príjemné športové a kultúrne vyžitie všetkých obyvateľov obce.

Ekonomické zdroje

Chceme, aby obec Baška bola v budúcnosti prosperujúcou, optimálne hospodáriacou obcou s pozitívnymi ukazovateľmi vo väčšine ekonomických sektorov, plne využívajúcou všetky možnosti cestovného ruchu – jednoducho príjemným miestom pre život.

Obec Baška sa bude snažiť pretransformovať uvedenú víziu na skutočnosť využitím všetkých možných finančných zdrojov domácich aj doplnkových z Európskej únie, aby tak prispela k skvalitneniu života občanov obce.

2.5 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza z analýz SWOT. Účelom tejto analýzy je spresnenie a výber kľúčových oblastí kam by mala smerovať podpora s maximálnym využitím faktorov rozvoja. Tým sa zabezpečí čo najvyššia adresnosť tohto rozvojového dokumentu.

Pre určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja platí:

silné stránky + príležitosti = faktory rozvoja

slabé stránky + ohrozenia = disparity

Kľúčové disparity:

- nedostatočná environmentálna infraštruktúra a environmentálne povedomie obyvateľstva;
- nízka kvalita dopravnej a technickej infraštruktúry;
- nedostatočná občianska vybavenosť a zlý technický stav existujúcej občianskej vybavenosti v obci;
- vzrastajúci nezáujem obyvateľov o veci verejné a spoločný záujem;
- nedostatočná rozvinutosť a nízka kvalita služieb

Hlavné faktory rozvoja:

- rozvoj bývania a skvalitňovanie základnej infraštruktúry obce (technickej a občianskej);
- zvyšovanie povedomia a zručností miestnych obyvateľov;
- využiť vysoko hodnotný a bohatý územný, prírodný a kultúrny potenciál obce Baška a jej okolia pre rozvoj podnikania a cestovného ruchu
- vytváranie partnerstiev a regionálna spolupráca

3 Rozvojová stratégia

Hlavným cieľom definovania rozvojovej stratégie je určenie programovej štruktúry pre dané programovacie obdobie. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria:

- ciele
 - priority
 - opatrenia
 - aktivity

Pri definovaní stratégie vo všetkých typoch programových dokumentov je dôležité dbať na to, aby jednotlivé ciele na seba nadväzovali a aby opatrenia a aktivity boli koherentné, teda aby sa neprekrývali.

Rozvojová stratégia obce Baška pozostáva z 3 špecifických cieľov a 9 priorít, ktoré sú zosúladené s nadradenými programovými dokumentmi SR. Špecifické ciele predstavujú jasnú, výstižnú a hutnú charakteristiku cieľového stavu. Dosiahnutie tohto stavu je zámerom rozvojovej stratégie na detailnejšej úrovni ako je globálny cieľ. Z hľadiska uskutočniteľnosti, monitorovania a hodnotenia bol vybraný menší počet špecifických cieľov. Prostredníctvom definovania priorít boli určené hlavné oblasti, ktoré je potrebné podporiť a rozvíjať. Opatrenia predstavujú súhrn aktivít pomáhajúcich realizovať priority. Opatrenia boli vybrané tak, aby sa minimalizovalo ich prekrývanie. Aktivity predstavujú typy činností – projektov, ktoré sa obec bude snažiť v rámci vymedzených opatrení realizovať.

Stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Baška je spracovaná na programovacie obdobie 2008 až 2013 a zameriava sa na komplexný rozvoj obce a jej obyvateľov v súlade s princípmi trvalej udržateľnosti a zachovania miestnej vidieckej identity.

Skvalitnenie života obyvateľov obce Baška, budúci všestranný rozvoj obce v rámci regiónu a rast jej konkurencieschopnosti spočíva v prvom rade vo zvyšovaní pripravenosti obce na čerpanie dotácií z národných zdrojov a fondov EÚ. Skvalitňovanie a upevňovanie partnerských vzťahov na miestnej, regionálnej i cezhraničnej úrovni taktiež rozšíri a podporí komplexnejšie čerpanie z fondov EÚ. Za veľmi dôležité považuje aj zvyšovanie povedomia miestneho obyvateľstva v rôznych oblastiach, či už záujmu o veci verejné, predchádzania rôznych foriem diskriminácie, vzájomnej komunitnej spolupráce a súdržnosti, bezpečnosti, zdravého spôsobu života a pod.

V oblasti zvýšenia konkurencieschopnosti obce vo vzťahu k iným obciam patrí k základným úlohám obce dobudovanie chýbajúcej a rekonštrukcia existujúcej infraštruktúry, najmä výstavba a rekonštrukcia chodníkov, ciest a verejných priestranstiev, rekonštrukcia Domu smútku, vybudovanie viacúčelového športového ihriska a skvalitnenia informovanosti a internetizácie obce.

Environmentálna infraštruktúra obce je zameraná predovšetkým na dokončenie výstavby vodovodu, kanalizácie a ČOV a tiež skvalitnené nakladanie s odpadom, zvýšenie environmentálneho povedomia u obyvateľov, na výstavbu zberného dvora a malého obecného kompostoviska.

V rámci sociálnej oblasti má obec Baška v pláne ďalej podporovať aktivity komunitnej a sociálnej práce, tiež aktivity zamerané na zníženie nezamestnanosti a udržiavania pracovných návykov. Tiež bude podporovať rozvíjanie potrebných sociálnych služieb, tak aby sa mohli všetky sociálne skupiny obyvateľov i blízkeho okolia ľahšie zapájať do spoločenského života.

Ekonomický rozvoj bude predovšetkým zameraný na rozvoj CR, agroturistiky a služieb a tiež efektívne poľnohospodárstvo a lesníctvo s využitím ich diverzifikácie v prospech rozvoja vidieckych aktivít.

3.1 Strategické a špecifické ciele

Ciele tvoria hierarchicky usporiadanú štruktúru, na ktorej vrchole sa v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce nachádza globálny cieľ. Hierarchii globálnych cieľov je nadriadený strategický cieľ, ktorý reprezentuje cieľový stav celej Slovenskej republiky a je definovaný v jej Národnom strategickom referenčnom rámci (NSRR). Každý programový dokument by mal mať zadefinovaný jeden globálny cieľ. Jeho zadefinovanie vychádza z priorit Národného rozvojového plánu SR. Špecifické ciele predstavujú charakteristiku cieľového stavu už na detailnejšej úrovni d jasnejším a výstižnejším pomenovaním. Jednotlivé priority vymedzujú prioritné oblasti strategického plánovania obce, ktoré nadväzujú na špecifické ciele. Je potrebné, aby priority boli zosúladené s prioritami nadradených programových dokumentov (najmä programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja).

Základný strategický cieľ NSRR:

„Výrazne zvýšiť do roku 2013 zamestnanosť, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja“.

Globálny cieľ: *Zvýšenie kvality života obyvateľov obce Baška vyváženým a trvalo udržateľným rozvojom obce a jej okolia.*

Špecifické ciele a priority:

1. Rozvoj a skvalitňovanie základnej infraštruktúry obce Baška rešpektujúc ochranu a skvalitňovanie prírodných daností a životného prostredia obce.
 - 1.1 Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce.
 - 1.2 Rozvoj dopravnej infraštruktúry obce.
 - 1.3 Rozvoj občianskej infraštruktúry obce.
2. Skvalitňovanie života obyvateľov efektívnym rozvojom ľudských zdrojov a prispôsobivosti.
 - 2.1. Aktivizácia obyvateľstva.
 - 2.2 Súdržnosť a lokálpatriotizmus.
 - 2.3 Znižovanie nezamestnanosti.
3. Ekonomický rozvoj obce Baška.
 - 3.1 Efektívne poľnohospodárstvo.
 - 3.2 Cestovný ruch a agroturistika.
 - 3.3 Trvalo udržateľný rozvoj vidieka.

Priority a opatrenia:

1.1 Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce.

- 1.1.1 Ochrana a využívanie vodných zdrojov.
- 1.1.2 Obnova a ochrana krajiny, prírody, obecných parkov a zelene.
- 1.1.3 Zlepšenie hospodárenia s odpadmi.

1.2 Rozvoj dopravnej infraštruktúry obce.

- 1.2.1 Rozvoj a skvalitnenie autobusovej prepravy.
- 1.2.2 Výstavba a rekonštrukcia vnútornej dopravnej infraštruktúry v obci Baška.

1.3 Rozvoj občianskej infraštruktúry obce.

- 1.3.1 Rozvoj a skvalitňovanie bývania.
- 1.3.2 Rozvoj kultúrnej a spoločenskej infraštruktúry v obci.
- 1.3.3 Rozvoj športovej infraštruktúry.
- 1.3.4 Rozvoj technickej infraštruktúry.
- 1.3.5 Rozvoj sociálnej a zdravotnej infraštruktúry v obci.
- 1.3.6 Boj s kriminalitou a vandalizmom a rozvoj prevencie kriminality.

2.1 Aktivizácia obyvateľstva.

- 2.1.1 Zvyšovanie povedomia (informačné kampane).
- 2.1.2 Spolková činnosť.
- 2.1.3 Zručnosti a tradície.

2.2 Súdržnosť a lokálpatriotizmus.

- 2.2.1 Komunitná spolupráca a prevencia rôznych foriem diskriminácie.
- 2.2.2 Rozvoj spolupráce.

2.3 Znižovanie nezamestnanosti.

- 2.3.1 Aktívne opatrenia podpory zamestnanosti.

3.1 Efektívne poľnohospodárstvo.

- 3.1.1 Rastlinná a živočíšna poľnohospodárska výroba.
- 3.1.2 Lesníctvo.

3.2 Cestovný ruch a agroturistika.

- 3.2.1 Infraštruktúra a zariadenia.
- 3.2.2 Rozvoj a skvalitňovanie služieb.

3.3 Trvalo udržateľný rozvoj vidieka.

- 3.3.1 Obnoviteľné zdroje a úspora energií.
- 3.3.2 Tradičné vidiecke aktivity a regionálny rozvoj.

Popis špecifických cieľov

ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 1	<i>Rozvoj a skvalitňovanie základnej infraštruktúry obce Baška rešpektujúc ochranu a skvalitnenie prírodných daností a životného prostredia obce.</i>
Popis cieľa	<p>Na základe analýzy súčasného stavu základnej infraštruktúry v obci Baška sa dajú definovať kľúčové nedostatky obce, ktoré majú negatívny vplyv na jej budúci rozvoj. To sú predovšetkým environmentálna (nedokončený vodovod a kanalizácia), dopravná (nevyhovujúce miestne cesty, chodníky a parkoviská) a občianska (základné služby a vybavenosť pre obyvateľov – Dom smútku, športové a detské ihriská, internetizácia, telekomunikačné pokrytie a pod.)</p> <p>Odstránenie týchto nedostatkov je kľúčovým a východiskovým faktorom pre dosiahnutie vyššej kvality života v obci. Rozvoj a skvalitnenie základnej infraštruktúry obce priamo ovplyvní kvalitu života miestnych obyvateľov a tiež napomôže naštartovať a rozbehnúť jej budúci ekonomický rozvoj, ktorý taktiež prispeje k zvyšovaniu kvality života obyvateľov obce.</p>
Súlad so strategickými národnými a regionálnymi dokumentmi	<p>Rozvoj a skvalitnenie základnej infraštruktúry obce Baška rešpektujúc ochranu a skvalitnenie prírodných daností a životného prostredia obce Baška prispeje výraznou mierou k zvýšeniu jej konkurencieschopnosti a ekonomickému rozvoju obce a tým aj k zvýšeniu hrubého domáceho produktu (HDP) na obyvateľa čo podporí jeho rast aj na národnej úrovni a dopomôže k splneniu základného strategického cieľa NSRR.</p> <p>Špecifický cieľ č.1 je v súlade s cieľmi Regionálneho operačného programu (ROP), ktorý podporuje vyvážený regionálny rozvoj prostredníctvom zvyšovania konkurencieschopnosti regiónov a tiež OP Životné prostredie, OP Informatizácia spoločnosti a tiež Programu rozvoja vidieka SR.</p> <p>Cieľ je v súlade s Rozvojovým plánom Slovensko-Východ s Oblasťou Ekonomický rozvoj hospodárstva, téma Ekonomický rozvoj vidieka, priorita 1 Zvýšenie atraktivity vidieka a regenerácia vidieckych sídiel, Oblasťou Životného prostredia, témami Kvalita zložiek životného prostredia, Ochrana a tvorba krajiny.</p> <p>Cieľ je v súlade a prispeje k naplneniu cieľa Košického kraja zadaného v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja 2006 -2013 (PHSR KSK) v osi 1. Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti dopravy, priorita 1.1 Modernizácia a rozvoj diaľnic, opatrenie 1.1.5 rekonštrukcia miestnych komunikácií, 1.1.6 Zníženie nehodovosti na cestách, v osi 2. Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti životného prostredia, priority 2.1 Zvýšenie integrovanej ochrany, racionálneho využitia vôd a protipovodňovej ochrany, 2.3 Dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva ..., 2.4 dobudovanie infraštruktúry ochrany a regenerácie prírodného prostredia a krajiny, v osi 5. Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti vzdelávania, priorita 5.2 Podpora rozvoja športu.</p>

Tab. 40 Špecifický cieľ č. 1

ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 2	<i>Skvalitňovanie života obyvateľov obce efektívnym rozvojom ľudských zdrojov a ich prispôsobivosti.</i>
Popis cieľa	<p>V procese prípravy a aktualizácie PHSR obce postupne vyplynula potreba posilňovania povedomia miestnych obyvateľov za účelom predchádzania apatie obyvateľstva a nezájmu o veci verejné a zároveň prevencie negatívnych javov vzájomného spolužitia komunity v obci. Počet obyvateľov obce sa rýchlo rozrastá, pribúdajú nové IBV a je potrebné podporiť vzájomné súžitie nových a doterajších obyvateľov. Zároveň je potrebné pravidelným informovaním a kampaňami poukázať na potreby obce, negatívne javy v spoločnosti ako sú rôzne formy diskriminácie alebo závislosti a hľadať metódy ich predchádzania. Zároveň je potrebné podporiť environmentálne a charitatívne povedomie a tiež zdravý životný štýl, pretože aj to je veľmi dôležitým predpokladom rozvoja skvalitňovania života miestnych obyvateľov. V obci žije mnoho zručných a nadaných ľudí, ktorých je potrebné podporiť, taktiež je dôležité aktivizovať vytváranie miestnych záujmových spolkov a združení.</p> <p>Obec sa nachádza na východe SR, ktorý výrazne zaostáva v zamestnanosti a konkurencieschopnosti nielen v rámci EU, ale aj v rámci SR. Celý región má pretrvávajúce problémy s vysokou nezamestnanosťou, ktorá sa s prehlbujúcou celosvetovou hospodárskou krízou môže ešte zväčšiť a preto je potrebné naďalej podporovať zamestnanosť miestnych obyvateľov predovšetkým prostredníctvom aktívnych opatrení podpory zamestnanosti ako je celoživotné vzdelávanie a uchovávanie pracovných návykov.</p>
Súlad so strategickými národnými a regionálnymi dokumentmi	<p>Efektívny rozvoj ľudských zdrojov a ich prispôsobivosti a komunitnej súdržnosti priamo prispieva ku zvyšovaniu kvality života miestnych obyvateľov. Vytvorí sa tak pozitívne a otvorené prostredie pre rozvoj nielen spoločenských, ale aj ekonomických aktivít, ktoré prispievajú k zvyšovaniu kvality života v obci a zvyšovaniu jej konkurencieschopnosti.</p> <p>Rozvoj ľudských zdrojov v obci Baška je v súlade s cieľom operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, ktorý sa zameriava na rast zamestnanosti, založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile a operačného programu Vzdelanie, ktorý dbá na vzdelávanie nezamestnaných a kontinuálne zvyšovanie kvalifikácie a rekvalifikáciu zamestnancov. Je tiež v súlade s Rozvojovým plánom Slovensko-Východ s Oblasťou Sociálnou a témami Služby zamestnanosti a podpora zamestnatel'nosti a Vzdelávanie.</p> <p>Rozvoj ľudských zdrojov v obci Baška je v súlade aj s cieľmi Košického kraja zadanými v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja v osi 4. Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti ľudských zdrojov, Priority 4.1 Zvýšenie zamestnanosti, 4.2 Podpora sociálnej inklúzie a osou 5. Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti vzdelávania prioritou 5.1 Prepojenie systému odborného vzdelávania a prípravy s trhom práce.</p>

Tab. 41 Špecifický cieľ č. 2

ŠPECIFICKÝ CIEĽ Č. 3	<i>Ekonomický rozvoj obce</i>
Popis cieľa	<p>Na základe analýzy kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja bolo stanovené, že jedným zo základných faktorov rozvoja je využiť vysoko hodnotný a bohatý územný, prírodný a kultúrny potenciál obce Baška a jej okolia pre rozvoj podnikania a cestovného ruchu. Tento bohatý domáci potenciál sa obec bude snažiť využiť pri rozvíjaní a skvalitňovaní podnikania v rôznych hospodárskych odvetviach s dôrazom na rozvoj podnikania a služieb v oblasti cestovného ruchu a agroturistiky. Zároveň bude podporovať efektívne a trvalo udržateľné poľnohospodárstvo a lesníctvo a rôzne formy ich diverzifikácie v prospech vidieckych aktivít a agroturistiky. Dôležitým trvalú udržateľnosť je aj využívanie všetkých dostupných foriem obnoviteľných zdrojov energií (OZE).</p>
Súlad so strategickými národnými a regionálnymi dokumentmi	<p>Trvalo udržateľný rozvoj podnikania, služieb a cestovného ruchu prispeje výraznou mierou k ekonomickému rozvoju obce a tým aj k zvýšeniu hrubého domáceho produktu (HDP) na obyvateľa čo podporí jeho rast aj na národnej úrovni a dopomôže k splneniu základného strategického cieľa NSRR.</p> <p>Rozvoj podnikania, služieb cestovného ruchu a využívania OZE prispeje k ekonomickému rozvoju obce a zvýšeniu jej konkurencieschopnosti čo je v súlade s cieľmi operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, ktorý podporuje rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb a tiež Regionálneho operačného programu (ROP), ktorý podporuje infraštruktúru CR. Cieľ je v súlade s Rozvojovým plánom Slovensko-Východ s Oblasťou ekonomického rozvoja a hospodárstva s témami Cestovný ruch a Ekonomický rozvoj vidieka.</p> <p>Rozvoj podnikania a služieb v obci Baška je v súlade a prispeje k naplneniu cieľa Košického kraja zadaného v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja v rámci osi 7. Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rozvoja vidieka, Priority 7.1 Zvýšenie konkurencieschopnosti, odborného vzdelávania a poradenstva v poľnohospodárstve, 7.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti, odborného vzdelávania a poradenstva v lesnom hospodárstve a zlepšenie zdravotného stavu lesov, 7.3 Podpora vyššieho využitia OZE, 7.4 Zapojenie subjektov poskytujúcich služby vo vidieckom CR do medzinárodných systémov a 7.5 Realizácia prístupu Leader.</p>

Tab. 42 Špecifický cieľ č. 3

Špecifické ciele a ich priority

Popis opatrení a zoznam indikatívnych aktivít

Kategória	Názov
Špecifický cieľ 1	Rozvoj a skvalitňovanie základnej infraštruktúry obce Baška rešpektujúc ochranu a skvalitňovanie prírodných daností a životného prostredia obce.
Priorita 1.1	Rozvoj environmentálnej infraštruktúry obce
Opatrenie	Ochrana a využívanie vodných zdrojov
aktivita 1.1.1.1	Dokončenie vodovodnej siete
aktivita 1.1.1.2	Dokončenie výstavby kanalizácie
aktivita 1.1.1.3	Príprava a výstavba kanalizácie na území IBV
aktivita 1.1.1.4	Výstavba ČOV
aktivita 1.1.1.5	Príprava a výstavba vodovodu na území IBV
aktivita 1.1.1.6	Úprava koryta potoka a jeho okolia
Opatrenie 1.1.2	Obnova a ochrana krajiny, prírody, obecných parkov a zelene
aktivita 1.1.2.1	Starostlivosť o vybrané územia prírody, krajiny a životné prostredie
aktivita 1.1.2.2	Zalesňovanie, zazeleňovanie
aktivita 1.1.2.3	Úprava a revitalizácia obecných parkov a zelene
Opatrenie 1.1.3	Zlepšenie hospodárenia s odpadmi
aktivita 1.1.3.1	Vybudovanie zberného dvora
aktivita 1.1.3.2	Odstraňovanie environmentálnych záťaží
aktivita 1.1.3.3	Výstavba malého obecného kompostoviska
aktivita 1.1.3.4	Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu
aktivita 1.1.3.5	Rozmiestnenie odpadkových košov v obci
aktivita 1.1.3.6	Skvalitňovanie a rozširovanie separovania odpadov
Priorita 1.2	Rozvoj dopravnej infraštruktúry obce
Opatrenie 1.2.1	Rozvoj a skvalitnenie autobusovej prepravy
aktivita 1.2.1.1	Zintenzívnenie intenzity autobusovej dopravy
aktivita 1.2.1.2	Rekonštrukcia autobusových zastávok
Opatrenie 1.2.2	Výstavba a rekonštrukcia vnútornej dopravnej infraštruktúry v obci Baška
aktivita 1.2.2.1	Rekonštrukcia a výstavba miestnych ciest a chodníkov
aktivita 1.2.2.2	Rekonštrukcia a výstavba lávok a rigolov
aktivita 1.2.2.3	Rozširovanie parkovacích plôch
aktivita 1.2.2.4	Rekonštrukcia a rozširovanie verejného osvetlenia
aktivita 1.2.2.5	Dopravné značenie a dopravné subsystémy v záujme bezpečnosti obyvateľov.
Priorita 1.3	Rozvoj občianskej infraštruktúry obce Baška
Opatrenie 1.3.1	Rozvoj a skvalitňovanie bývania
aktivita 1.3.1.1	Príprava územia IBV
Opatrenie 1.3.2	Rozvoj kultúrnej a spoločenskej infraštruktúry v obci
aktivita 1.3.2.1	Rekonštrukcia Domu Smútku a skvalitnenie pietnych služieb
aktivita 1.3.2.2	Rekonštrukcia Kostola
aktivita 1.3.2.3	Doplnenie vybavenia a inventáru knižnice
aktivita 1.3.2.4	Rekonštrukcia Kultúrneho domu

aktivita 1.3.2.5	Úprava okolia OcÚ a amfiteátra
aktivita 1.3.2.6	Zriadenie poštových služieb
aktivita 1.3.2.7	Zriadenie bankomatu v obci
aktivita 1.3.2.8	Vytvorenie internetovej miestnosti v obci
Opatrenie 1.3.3	Rozvoj športovej infraštruktúry
aktivita 1.3.3.1	Výstavba viacúčelového športového ihriska
aktivita 1.3.3.2	Výstavba detského ihriska
aktivita 1.3.3.3	Vytvorenie tímu hokejistov a futbalistov a ich materiálne zabezpečenie
Opatrenie 1.3.4	Rozvoj technickej infraštruktúry
aktivita 1.3.4.1	Rozšírenie internetizácie obce
aktivita 1.3.4.2	Rozšírenie obecného rozhlasu
aktivita 1.3.4.3	Rozšírenie telekomunikačnej siete
Opatrenie 1.3.5	Rozvoj sociálnej a zdravotnej infraštruktúry v obci
aktivita 1.3.5.1	Rozvoj a skvalitnenie opatrovateľskej služby
aktivita 1.3.5.2	Rozvoj komunitnej sociálnej práce v obci
aktivita 1.3.5.3	Rozvoj terénnej sociálnej práce v obci
aktivita 1.3.5.4	Rozvoj zdravotnej starostlivosti v obci
aktivita 1.3.5.5	Zriadenie lekárne v obci
aktivita 1.3.5.6	Náhradné ubytovanie v krízových situáciách
aktivita 1.3.5.7	Rozvoj charitatívnych služieb
Opatrenie 1.3.6	Boj s kriminalitou a vandalizmom a rozvoj prevencie kriminality
aktivita 1.3.6.1	Zvyšovanie bezpečnosti miestnych obyvateľov
aktivita 1.3.6.2	Prevencia kriminality a vandalizmu

Rozvojová os 2	Skvalitňovanie života obyvateľov obce efektívnym rozvojom ľudských zdrojov a ich prispôsobivosti
Priorita 2.1	Aktivizácia obyvateľstva
Opatrenie 2.1.1	Zvyšovanie povedomia (informačné kampane)
aktivita 2.1.1.1	Environmentálna výchova a zvyšovanie povedomia o ochrane prírody
aktivita 2.1.1.2	Aktivizácia a zapájanie obyvateľov do verejného života a diania v obci
aktivita 2.1.1.3	Zvyšovanie povedomia v oblasti separovania a nakladania s odpadmi
aktivita 2.1.1.4	Zvyšovanie športového povedomia obyvateľstva, predovšetkým detí a
aktivita 2.1.1.5	Zvyšovanie charitatívneho povedomia miestneho obyvateľstva
aktivita 2.1.1.6	Zvyšovanie povedomia zdravého životného štýlu a prevencie civilizačných
Opatrenie 2.1.2	Spolková činnosť
aktivita 2.1.2.1	Zriadenie klubu dôchodcov
aktivita 2.1.2.2	Zriadenie klubu mládeže
aktivita 2.1.2.3	Rozvoj MVO
Opatrenie 2.1.3	Zručnosti a tradície
aktivita 2.1.3.1	Obnova a zachovávanie tradícií v obci, oživovanie ľudových remesiel
aktivita 2.1.3.2	Podpora a propagácia zručnosti miestnych živnostníkov a remeselníkov
aktivita 2.1.3.3	Pravidelné organizovanie obecných dní
aktivita 2.1.3.4	Propagácia obce a jej historických koreňov
Priorita 2.2	Súdržnosť a lokálpatriotizmus
Opatrenie 2.2.1	Komunitná spolupráca a prevencia rôznych foriem diskriminácie
aktivita 2.2.1.1	Zvyšovanie komunitnej súdržnosti v obci
aktivita 2.2.1.2	Zriadenie pamätnej izby významných rodákov.

aktivita 2.2.1.3	Udeľovanie čestného občianstva významným osobnostiam v obci
aktivita 2.2.1.4	Informačné kampane ako prevencia rôznych foriem diskriminácie
Opatrenie 2.2.2	Rozvoj spolupráce
aktivita 2.2.2.1	Rozvoj spolupráce na miestnej, regionálnej a národnej úrovni
aktivita 2.2.2.2	Rozvoj spolupráce – obec a podnikatelia, obec a verejný, tretí sektor
aktivita 2.2.2.3	Rozvoj cezhraničnej spolupráce
Priorita 2.3	Znižovanie nezamestnanosti
Opatrenie 2.3.1	Aktívne opatrenia podpory zamestnanosti
aktivita 2.3.1.1	Udržiavanie pracovných návykov
aktivita 2.3.1.2	Celoživotné vzdelávanie miestnych obyvateľov
aktivita 2.3.1.3	Poradenstvo a pomoc pri hľadaní zamestnania

Rozvojová os 3	Ekonomický rozvoj obce
Priorita 3.1	Efektívne poľnohospodárstvo
Opatrenie 3.1.1	Rastlinná a živočíšna poľnohospodárska výroba
aktivita 3.1.1.1	Informovanosť o dotáciách pre poľnohospodárov
aktivita 3.1.1.2	Podpora SHR a malých farmárov
aktivita 3.1.1.3	Podpora výkupu a spracovania domácej poľnohospodárskej nadprodukcie
aktivita 3.1.1.4	Podpora diverzifikácie na rozvoj zariadení a služieb CR a agroturistiky
aktivita 3.1.1.5	Ochrana pôdy pred eróziou, vetrolamy, zavlažovanie, odvodňovanie
Opatrenie 3.1.2	Lesníctvo
aktivita 3.1.2.1	Efektívne a trvalo udržateľné lesné hospodárstvo
aktivita 3.1.2.2	Skvalitňovanie a údržba lesných ciest a chodníkov
aktivita 3.1.2.3	Úprava okrajových lesných porastov
Priorita 3.2	Cestovný ruch a agroturistika
Opatrenie 3.2.1	Infraštruktúra a zariadenia
aktivita 3.2.1.1	Rozvoj cyklistických trás a turistických chodníkov
aktivita 3.2.1.2	Skvalitnenie značenia chodníkov
aktivita 3.2.1.3	Rozvoj agroturistických fariem a rančov
Opatrenie 3.2.2	Rozvoj a skvalitňovanie služieb
aktivita 3.2.2.1	Propagácia CR
aktivita 3.2.2.2	Rozvoj ubytovacích a stravovacích služieb
aktivita 3.2.2.3	Rozvoj zariadení pre voľno časové aktivity turistov
aktivita 3.2.2.4	Rozvoj ubytovaní na súkromí, rozvoj služieb a požičovní
Priorita 3.3	Trvalo udržateľný rozvoj vidieka
Opatrenie 3.3.1	Obnoviteľné zdroje a úspora energií
aktivita 3.3.1.1	Využitie slnečnej energie – výroba tepla a elektrickej energie
aktivita 3.3.1.2	Zvýšenie využívania biomasy
aktivita 3.3.1.3	Zvýšenie využívania tepelných čerpadiel
aktivita 3.3.1.4	Bioplynové stanice
Opatrenie 3.3.2	Tradičné vidiecke aktivity a regionálny rozvoj
aktivita 3.3.2.1	Rozvoj vidieckych aktivít
aktivita 3.3.2.2	Pravidelná aktualizácia PHSR a UPD obce
aktivita 3.3.2.3	Rozvoj služieb obyvateľstvu

Tab. 43 Popis Špecifických cieľov, opatrení a aktivít

Akčný plán

P. Č. ¹	Názov aktivity ² (projektové zámery)	Stručné zdôvodnenie	Cieľová skupina ³	Časový ⁴ harmonogram (rok)	Rozpočet ⁵ (v Sk/€)	Zdroj financií ⁶
1.	Výstavba kanalizácie, ČOV, vodovodu.	Je nutné ukončenie prác a kolaudácia.	Miestne obyvateľstvo všetkých vekových kategórií, podnikatelia, turisti	2009 - 2010	45 mil. Sk / 1 493 726€	Obec + Envirofond + VVS a.s.
2.	Rekonštrukcia ciest a chodníkov.	Po ukončení výstavby kanalizácie je potrebné vybudovanie niektorých ciest a chodníkov.	Miestne obyvateľstvo všetkých vekových kategórií, návštevníci, turisti	2010 - 2011	10 mil. Sk / 331 939€	Obec + EU fondy
3.	Rekonštrukcia Domu Smútku, zvonice, cintorínu.	Rekonštrukcia z dôvodu rapídneho navýšenia obyvateľov obce Baška.	Miestne obyvateľstvo, obyvateľstvo susedných obcí	2009 - 2010	4,5 mil. Sk / 149 373€	Obec + EU fondy
4.	Rozšírenie internetu.	Kvôli kopcovitému terénu obce nie je kvalitný signál internetu, preto je nutné vybudovanie ďalšieho vykrývača.	Miestne obyvateľstvo, obec, podnikatelia, návštevníci, turisti	2009	20 tis. Sk / 664€	Obec + EU fondy

¹ Číslovať podľa dôležitosti (1 predstavuje najvyššiu dôležitosť)

² napr. vypracovanie projektovej dokumentácie, výstavba, rekonštrukcia, nákup, vysporiadanie pozemkov...

³ Kto bude mať úžitok z projektu

⁴ Predpokladané obdobie realizácie (po rokoch)

⁵ Približná potreba finančných prostriedkov

⁶ napr. z rozpočtu obce, fondy EÚ, sponzorské dary, súkromný investor...

P. Č. ¹	Názov aktivity ² (projektové zámery)	Stručné zdôvodnenie	Cieľová skupina ³	Časový ⁴ harmonogram (rok)	Rozpočet ⁵ (v Sk/€)	Zdroj financií ⁶
5.	Rekonštrukcia kostola.	V roku 2011 bude obec oslavovať 200-té výročie postavenia kostola, rekonštrukcia je teda pri tejto príležitosti.	Miestne obyvateľstvo - veriaci	2009	2,5 mil. Sk / 82 985€	Obec + súkromné + VÚC
6.	Výstavba malého obecného kompostoviska, zberného dvora a odstraňovanie nelegálnych skládok .	Je vypracovaný projekt na vytvorenie zberného dvora a malého obecného kompostoviska. Pribežne je vždy potrebné odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu.	Miestne obyvateľstvo, obec, podnikateľské subjekty	2009 - 2011	1,2 mil. Sk / 39 833€	Obec + EU fondy
7.	Doplnenie vybavenia a inventáru knižnice.	Výmena starého nábytku a rozšírenie ponuky pre občanov.	Miestne obyvateľstvo predovšetkým deti a mládež	2009 - 2013	20 tis. Sk / 664€	Obec + MKSR
8.	Rekonštrukcia Kultúrneho domu.	Pokračovanie v rekonštrukcii exteriéru budovy (výmena odkvapov, rekonštrukcia fasády)	Miestne obyvateľstvo každej vekovej kategórie	2009	500 tis. Sk / 16 597€	Obec + EU fondy
9.	Príprava územia IBV.	Príprava územia pre 42 nových RD požadovaných podľa územného plánu a požiadaviek obyvateľstva.	Miestne obyvateľstvo	2009 - 2010	4 mil. Sk / 132 776€	Obec + MVRR + súkromné
10.	Rozšírenie obecného rozhlasu.	Z dôvodu IBV.	Miestne obyvateľstvo	2009 - 2013	2 mil. Sk / 66 388€	Obec + MFSR

P. Č. ¹	Názov aktivity ² (projektové zámery)	Stručné zdôvodnenie	Cieľová skupina ³	Časový ⁴ harmonogram (rok)	Rozpočet ⁵ (v Sk/€)	Zdroj financií ⁶
11.	Rozšírenie telekomunikačnej siete.	Z dôvodu IBV.	Miestne obyvateľstvo	2009 - 2013	2 mil. Sk / 66 388€	Súkromné
12.	Výstavba viacúčelového ihriska, detského ihriska.	V obci sa nenachádzajú žiadne funkčné využiteľné športoviská.	Miestne obyvateľstvo predovšetkým deti, mládež a športovci	2009 - 2013	3,5 mil. Sk / 116 179€	Obec + EU fondy
13.	Významní rodáci, tradície, ľudové zručnosti.	Udržiavanie tradícií v obci a zviditeľňovanie obce.	Miestne obyvateľstvo, remeselníci, živnostníci, turisti, návštevníci	2009 - 2013	500 tis. Sk / 16 597€	Obec + súkromné + MKSR
14.	Úprava verejných priestranstiev.	Nutnosť úpravy obecného potoka po ukončení vybudovania vodovodu a kanalizácie v centre obce a vytvorenie parku.	Miestne obyvateľstvo, turisti, návštevníci	2010 - 2012	2 mil. Sk / 66 388€	Obec + EU fondy
15.	Vytvorenie tímu hokejistov a futbalistov a ich materiálne zabezpečenie.	Podpora amatérskeho športu, rozvoj športových návykov. Zabezpečenie materiálneho vybavenia.	Športovci amatéri, deti a mládež	2010 - 2012	400 tis. Sk / 13 278€	Obec + súkromné
16.	Zvyšovanie bezpečnosti v obci.	Znižovanie kriminality a vandalizmu vytvorením susedských hliadok, zavedením kamerového systému z dôvodu neustáleho ničenia verejného majetku.	Miestne obyvateľstvo, turisti, návštevníci	2010 - 2012	300 tis. Sk / 9 958€	Obec + MVSR
17.	Rozvoj cezhraničnej spolupráce.	Rozšírenie cezhraničnej spolupráce na základe obecných dní.	Miestne obyvateľstvo	2010 - 2012	500 tis. Sk / 16 597€	Obec + EU fondy

P. Č. ¹	Názov aktivity ² (projektové zámery)	Stručné zdôvodnenie	Cieľová skupina ³	Časový ⁴ harmonogram (rok)	Rozpočet ⁵ (v Sk/€)	Zdroj financií ⁶
18.	Využitie obnoviteľných zdrojov – slnečná energia.	Z dôvodu úspor energie, inštalácia slnečných kolektorov na budovách Obecného úradu a Kultúrneho domu.	Obec	2010 - 2013	3 mil. Sk / 99 582€	Obec + EU fondy
19.	Podpora zručností miestnych živnostníkov a remeselníkov.	Daná skupina funguje na základe živnosti a je k dispozícii pri rôznych príležitostiach.	Živnostníci a remeselníci	2010 - 2013	300 tis. Sk / 9 958€	Obec + súkromné
20.	Rozvoj agroturistických fariem a rančov.	Rozvoj činnosti a zvýšenie publicity. Agroturistického areálu Lojšov dvor.	Malí farmári, samostatne hospodáriaci roľníci, podnikatelia, turisti, návštevníci	2009 - 2013	50 mil. Sk / 1 659 696€	Obec + súkromné + MPSR

Tab. 44 Akčný plán

3.1.1 Súlad rozvojových osí a priorít so strategickými rozvojovými dokumentmi

Definované špecifické ciele, priority a opatrenia sú plne v súlade so strategickými rozvojovými dokumentmi na úrovni NUTS I, NUTS II a NUTS III.

Je nevyhnutné dokázať súlad stanovených cieľov so strategickými rozvojovými dokumentmi, medzi ktoré možno zaradiť:

3.1.1.1 Národný strategický referenčný rámec SR na roky 2007-2013

Strategickým cieľom NSRR je výrazne zvýšiť do roku 2013 zamestnanosť, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja.

Na základe východísk stratégie a v nadväznosti na vytýčený strategický cieľ SR, je stratégia NSRR postavená na strategických prioritách a ich cieľoch, ktoré sa bude snažiť prostredníctvom financovania operačných programov v programovom období 2007- 2013 naplniť.

Sústava priorít NSRR pre cieľ Konvergencia:

Strategická priorita	Špecifická priorita	Fond
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	1.1 Regionálna infraštruktúra	ERDF
	1.2 Environmentálna infraštruktúra a ochrana životného prostredia	ERDF + KF
	1.3 Dopravná infraštruktúra a verejná osobná doprava	ERDF + KF
2. Znalostná ekonomika	2.1 Informatizácia spoločnosti	ERDF
	2.2 Výskum a vývoj	ERDF
	2.3 Infraštruktúra vysokých škôl	ERDF
	2.4 Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií	ERDF
	2.5 Modernizácia zdravotníctva	ERDF
3. Ľudské zdroje – zamestnanosť, sociálna inklúzia a vzdelávanie	3.1 Moderné vzdelávanie pre znalostnú spoločnosť	ESF
	3.2 Podpora rastu zamestnanosti a sociálnej inklúzie	ESF
4. Technická pomoc	Horizontálna téma	ERDF

Tab. 45 Sústava priorít NSRR pre cieľ Konvergencia

Zoznam operačných programov na programovacie obdobie 2007 – 2013

	Operačný program	Riadiaci orgán	Fond
1	Regionálny operačný program	MVRR SR	ERDF
2	Životné prostredie	MŽP SR	ERDF, KF
3	Doprava	MDPT SR	ERDF, KF
4	Informatizácia spoločnosti	ÚV SR	ERDF
5	Výskum a vývoj	MŠ SR	ERDF
6	Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	MH SR	ERDF

7	Vzdelávanie	MŠ SR	ESF
8	Zamestnanosť a sociálna inklúzia	MPSVR SR	ESF
9	Zdravotníctvo	MZ SR	ERDF
10	Technická pomoc	MVRR SR	ERDF
11	Bratislavský kraj	MVRR SR	ERDF

Regionálny operačný program (ROP)	
Prioritné osi programu	Aktivity na dosiahnutie cieľa
1. Infraštruktúra vzdelávania	1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie , a modernizácia vybraných predškolských zariadení, základných a stredných škôl
	1.2 Obstaranie vybavenia, vrátane IKT vybavenia vybraných predškolských zariadení, základných a stredných škôl v nadväznosti na ich rekonštrukciu, rozšírenie a modernizáciu.
2. Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	2.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia zariadení sociálnych služieb a zariadení na výkon opatrení sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately
	2.2 Budovanie zariadení sociálnych služieb a zariadení na výkon opatrení sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately
	2.3 Obstaranie vybavenia, vrátane IKT, vybavenia zariadení sociálnych služieb a zariadení na výkon sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately v nadväznosti na ich rekonštrukciu, rozširovanie, modernizáciu a budovanie.
3. Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu	3.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia pamäťových a fondových inštitúcií na miestnej a regionálnej úrovni (galérií, knižníc a múzeí)
	3.2 Revitalizácia nevyužitých, resp. nevodne využitých nehnuteľných kultúrnych pamiatok v území vo vlastníctve verejného sektora s využitím na rozšírenie činností pamäťových a fondových inštitúcií a ich využitia v kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu, v odôvodnených a výnimočných prípadoch je možné revitalizované pamiatky využívať na kultúrno-spoločenské a osvetové účely.
	3.3 Obstaranie vybavenia pamäťových a fondových inštitúcií na miestnej a regionálnej úrovni a kultúrno-spoločenských a osvetových zariadení v nadväznosti na ich rekonštrukciu, rozširovanie a modernizáciu, obstaranie IKT vybavenia.
	3.4 Podpora nekomerčnej verejnej infraštruktúry (verejné priestranstvá, parkoviská, orientačné tabule, chodníky, odpočívadlá, verejné WC atď.) priľahlej k strediskám CR s celoročným využitím v územiach s medzinárodným a národným významom a územiach v regióne vyššej kategórie ako príslušný región
	3.5 Podpora prezentácie cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni, vytváranie a podpora existujúcich turisticko- informačných kancelárií, vytváranie partnerstiev na úrovni samospráv a súkromného sektora a regionálnych klastrov.
	3.6 Podpora tvorby ucelenej ponuky produktov cestovného ruchu s dôrazom na efektívne využitie prírodného a kultúrneho potenciálu prostredníctvom prípravy kultúrno-poznávacích turistických trás na územiach s medzinárodným a národným významom a územiach

	v regióne vyššej kategórie ako príslušný región.
4. Regenerácia sídiel	<p>4.1 Obnova a čiastočne budovanie hmotnej infraštruktúry sídiel v rámci samostatne dopytovo orientovaných projektov, realizovaných v centrách obcí, resp. centrách častí obcí identifikovaných ako kohézne a inovačné póly rastu vrátane ich ťažísk osídlenia, zamerané na :</p> <ul style="list-style-type: none"> -úpravu verejných priestranstiev a prvkov verejnej zelene - výstavbu a rekonštrukciu verejných osvetlení - výstavbu a rekonštrukciu chodníkov a cyklistických trás -rekonštrukciu miestnych komunikácií -rekonštrukciu mostov a lávok v nadväznosti na realizáciu investičných aktivít zameraných na miestne komunikácie, chodníky a cyklistické trasy - rekonštrukciu a výstavbu zastávok - rekonštrukciu a výstavbu verejných WC - úpravu a reguláciu povodí v zastavaných územiach obcí a miest a to výlučne v nadväznosti na realizáciu iných investičných aktivít -opodstatnenú rekonštrukciu inžinierskych sietí (kanalizácia a vodovodov) a to výlučne v nadväznosti <p>na realizáciu iných investičných aktivít regenerácie sídiel alebo v súvislosti s obnovou a budovaním verejnej hmotnej infraštruktúry vidieckych obcí so separovanými alebo segregovanými rómskymi osídleniami.</p>
	4.2 Realizácia integrovaných stratégií rozvoja vo vybraných mestských oblastiach postihnutých alebo ohrozených fyzickým zničením alebo sociálnym vylúčením , vrátane obnovy bytových domov
	4.3 Obnova a čiastočne budovanie hmotnej infraštruktúry obcí so segregovanými a separovanými rómskymi osídleniami vo vidieckom prostredí
	4.4 Príprava a aktualizácia rozvojových dokumentov na úrovni regiónov NUTS 2 a 3
	4.5 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia zariadení nekomerčných záchranných služieb a v dvoch osobitných stanovených prípadoch aj budovanie zariadení HaZZ v súlade s Koncepciou plošného rozmiestnenia síl a prostriedkov HaZZ
	4.6 Obstaranie vybavenia zariadení nekomerčných záchranných služieb, vrátane IKT vybavenia a s výnimkou dopravných prostriedkov
	4.7 Obstaranie vybavenia zariadení nekomerčných záchranných služieb v nadväznosti na intervencie do stavebných objektov
5. Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obsluhu regiónov	5.1 Rekonštrukcia a modernizácia ciest II. a III. triedy na území cieľa konvergencia
	5.2 Rekonštrukcia a budovanie dopravných subsystémov zabezpečujúcich zvyšovanie úrovne dopravných, bezpečnostných a a environmentálnych aspektov

Operačný program Životné prostredie (OP SP)	
Prioritné osi programu	Operačný cieľ
1. Integrovaná ochrana, racionálne využívanie vôd	1.1 Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou z verejných vodovodov
	1.2 Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd v zmysle záväzkov SR voči EÚ
	1.3 Zabezpečenie primeraného sledovania a hodnotenia stavu povrchových vôd a podzemných vôd
2. Ochrana pred povodňami	2.1 Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami
	2.2 Vybudovanie povodňového varovného a predpovedného systému
3. Ochrana ovzdušia a minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy	3.1 Ochrana ovzdušia
	3.2 Ochrana ozónovej vrstvy Zeme
	3.3 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie
4. Odpadové hospodárstvo	4.1 Podpora aktivít v oblasti separovaného zberu
	4.2 Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov
	4.3 Nakladanie s nebezpečnými odpadmi spôsobom priaznivým pre životné prostredie
	4.4 Riešenie problematiky environmentálnych záťaží vrátane ich odstraňovania
	4.5 Uzatváranie a rekultivácia skládok odpadov
5. Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny	5.1 Zabezpečenie priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín a živočíchov a území vrátane realizácie monitoringu druhov a biotopov
	5.2 Zlepšenie infraštruktúry ochrany prírody a krajiny vrátane zavedenia monitorovacích systémov za účelom plnenia národných a medzinárodných záväzkov.
	5.3 Zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti, vrátane posilnenia spolupráce a komunikácie so zainteresovanými skupinami.

Operačný program Doprava (OP D)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1. Železničná infraštruktúra	1.1 Modernizácia a rozvoj železničných tratí (TEN -T + ostatné trate v súlade s nariadením pre Kohézny fond)
2. Cestná infraštruktúra (TEN - T)	2.1 Rozvoj diaľnic (TEN -T)
3. Infraštruktúra intermodálnej prepravy	3.1 Rozvoj siete základných verejných terminálov intermodálnej prepravy
4. Infraštruktúra integrovaných dopravných systémov	4.1 Výstavba nosnej infraštruktúry pre prevádzkovanie integrovaných dopravných systémov v mestách Bratislava a Košice
5. Cestná infraštruktúra (rýchlostné cesty a cesty I. triedy)	5.1 Modernizácia a rozvoj rýchlostných ciest
	5.2 Modernizácia a rozvoj ciest I. triedy

6. Železničná verejná osobná doprava	6.1 Rozvoj železničnej verejnej osobnej dopravy
--------------------------------------	---

Operačný program Informatizácia spoločnosti (OP IS)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1. Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb	1.1 Elektronizácia verejnej správy a rozvoj elektronických služieb na centrálnej úrovni
	1.2 Elektronizácia verejnej správy a elektronických služieb na miestnej a regionálnej úrovni
2. Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry	2.1 Zlepšenie systémov získavania, spracovania a ochrany obsahu zo zdrojov pamäťových a fondových inštitúcií
	2.2 Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, archivovanie a sprístupňovanie digitálnych dát
3. Zvýšenie prístupnosti k širokopásmovému internetu	3.1 Rozvoj a podpora trvalo udržateľného využívania infraštruktúry širokopásmového prístupu

Operačný program Výskum a vývoj (OP VV)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1. Infraštruktúra výskumu a vývoja	1.1 Obnova a budovanie technickej infraštruktúry výskumu a vývoja
2. Podpora výskumu a vývoja	2.1 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja ako pilierov rozvoja regiónu a podpora nadregionálnej spolupráce
	2.2 Prenos poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe
3. Infraštruktúra vysokých škôl	3.1 Budovanie infraštruktúry vysokých škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu

Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (OP KHR)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1. Inovácie a rast konkurencieschopnosti	1.1 Inovácie a technologické transfery
	1.2 Podpora spoločných služieb pre podnikateľov
	1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch
2. Energetika	2.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike
	2.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu
3. Cestovný ruch	3.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu
	3.3 Rozvoj informačných služieb cestovného ruchu, prezentácie regiónov a Slovenska

Operačný program Vzdelávanie (OP V)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1. Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy	1.1 Premena tradičnej školy na modernú
	1.2 Vysoké školy a výskum a vývoj ako motory rozvoja vedomostnej spoločnosti
2. Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja ľudských zdrojov	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania
	2.2 Podpora ďalšieho vzdelávania v zdravotníctve
3. Podpora vzdelávania osôb s osobitými vzdelávacími potrebami	3.1 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít
	3.2 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitými vzdelávacími potrebami

Operačný program Zamestnanosť a sociálna inklúzia (OP ZSI)	
Prioritné osi programu	Opatrenia
1.Podpora rastu zamestnanosti	1.1 Podpora programov v oblasti podpory zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti a dlhodobej nezamestnanosti
	1.2 Podpora tvorby a udržania pracovných miest prostredníctvom zvýšenia adaptability pracovníkov, podnikov a podpory podnikania
2. Podpora sociálnej inklúzie	2.1 Podpora sociálnej inklúzie osôb ohrozených sociálnym vylúčením alebo sociálne vylúčených prostredníctvom rozvoja služieb starostlivosti s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity
	2.2 Podpora vytvárania rovnosti príležitostí v prístupe na trhu práce a podpora integrácie znevýhodnených skupín na trh práce s osobitným zreteľom na marginalizované rómske skupiny
	2.3 Podpora zosúladenia rodinného a pracovného života
3.Budovanie kapacít a zlepšenie kvality verejnej správy	3.1 Zlepšenie kvality služieb poskytovaných verejnou správou a neziskovými organizáciami

Operačný program Zdravotníctvo (OP Z)	
Prioritné osi programu	Rámcové aktivity na naplnenie špecifického cieľa
Modernizácia zdravotníckeho systému nemocníc	Výstavba nových kapacít, likvidácia starých kapacít
	Rekonštrukcia a modernizácia budov : -prevádzkových súborov - stavebných objektov
	Dodávka zdravotníckej techniky – high technology – -diagnostická, -operačná
	Dodávka IT a iného prístrojového vybavenia
Podpora zdravia a predchádzanie zdravotným rizikám	Rekonštrukcia a modernizácia budov: - prevádzkových súborov - stavebných objektov

	Dodávka zdravotníckej techniky - diagnostická - detekčná - demonštračná
	Dodávka IT a iného prístrojového vybavenia
	Rekonštrukcia a modernizácia transfúziologických pracovísk: - prevádzková časť - stavebná časť
	Dodávka prístrojového vybavenia
	Dodávka IKT vrátane on-line prepojenia transfúziologických pracovísk

- Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do r. 2010 (schválená uznesením vlády SR č. 140/2005) a Stratégia konkurencieschopnosti Slovenska do r. 2010 – Akčné plány (schválené uznesením vlády SR č. 557/2005)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (schválená uznesením vlády SR č. 978/2001 a uznesením Národnej rady SR č. 1989/2002) a Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja SR na r. 2005 – 2010 (schválený uznesením vlády SR č. 574/2005)
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS) (schválená uznesením vlády SR č. 1033/2001)
- Rozvojový plán Slovensko - Východ
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja
- národné a miestne koncepcie, stratégie a programy pre rozvoj rôznych oblastí života

3.1.1.2 Rozvojový plán Slovensko - Východ

Tento rozvojový plán je zostavený na úrovni NUTS II, Slovensko Východ. Skladá sa z 3 oblastí, 12 rozvojových tém a 26 priorít:

A Oblasť ekonomického rozvoja a hospodárstva	
Rozvojové témy	Priority
Produktivita a konkurencieschopnosť	Strategická ekonomická infraštruktúra
	Podpora malého a stredného podnikania
	Podpora regionálnych inovačných systémov a ekonomiky založenej na vedomostiach
Cestovný ruch	Kvalita služieb a produktov cestovného ruchu vo významných oblastiach
	Efektívne využitie a rozvoj turistického, prírodného a kultúrno-historického dedičstva
Ekonomický rozvoj vidieka	Zvýšenie atraktivity vidieka a regenerácia vidieckych sídiel
	Diverzifikácia poľnohospodárskych, lesníckych a príbuzných činností na vidieku

B Oblasť životného prostredia	
Rozvojové témy	Priority
Kvalita zložiek životného prostredia	Kvalita povrchových a podzemných vôd
	Integrovaná ochrana a racionálne využívanie vôd
	Kvalita ovzdušia
Nakladanie s odpadmi	Predchádzanie vzniku odpadov
	Materiálové a energetické zhodnocovanie odpadov
	Zneškodňovanie odpadov
	Eliminácia rizík na životné prostredie z environmentálnych záťaží
Ochrana a tvorba krajiny	Ochrana a revitalizácia krajiny
	Komplexná ochrana územia pred povodňami
	Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie
Zvyšovanie regionálneho environmentálneho povedomia	Environmentálna výchova ako prostriedok zvyšovania regionálneho environmentálneho vedomia

C Oblasť sociálna	
Rozvojové témy	Priority
Služby zamestnanosti a podpora zamestnatel'nosti	Sprístupňovanie trhu práce marginalizovaným skupinám obyvateľov
Sociálne služby	Rozvoj sociálnych služieb
	Rozvoj špecializovaných centier sociálnych služieb

Sociálno-právna ochrana	Predchádzanie sociálno-patologickým javom a vzniku krízových situácií v rodine
	Rozvoj činnosti sociálno-právnej ochrany a kurately v súlade s potrebami obyvateľov
Zdravotná starostlivosť	Modernizácia zdravotníckych zariadení
Vzdelávanie	Efektívne prepojenie škôl a trhu práce
	Zlepšenie prístupu k ďalšiemu vzdelávaniu

3.1.1.3 Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja

Tento rozvojový dokument je na úrovni NUTS III Košický samosprávny kraj. V tabuľkách na nasledujúcich stranách sú bližšie rozvedené osi a opatrenia tohto rozvojového dokumentu, ktorý bol schválený v roku 2008.

1 Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti dopravy	
1.1 Modernizácia a rozvoj diaľnic	1.1.1 Výstavba cestnej infraštruktúry
	1.1.2 Výstavba rýchlostných ciest
	1.1.3 Modernizácia a výstavba ciest I. triedy
	1.1.4 Modernizácia a výstavba ciest II. a III. triedy
	1.1.5 Rekonštrukcia miestnych komunikácií
	1.1.6 Zníženie nehodovosti na cestách
1.2 Modernizácia a rozvoj železničnej infraštruktúry a rozvoj verejnej železničnej osobnej dopravy	1.2.1 Modernizácia a rozvoj železničnej tratí (TEN-T a ostatné trate v súlade s nariadením pre Kohézny fond).
	1.2.2 Obnova železničných mobilných prostriedkov pre regionálnu a medziregionálnu dopravu na elektrifikovaných
	1.2.3 Podpora mobility cestujúcich s obmedzenou pohyblivosťou a obmedzenou schopnosťou orientácie
	1.2.4 Podpora regionálnej a prímestskej dopravy
1.3 Rozvoj integrovanej dopravy	1.3.1 Vytvorenie a rozvoj integrovaného dopravného systému (IDS)
1.4 Rozvoj intermodálnej prepravy	1.4.1 Vybudovanie siete verejných terminálov intermodálnej prepravy, ktoré budú spĺňať parametre stanovené Dohodu AGTC vrátane kvalitného železničného a cestného napojenia na základnú dopravnú sieť

2 Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti životného prostredia	
2.1 Zvýšenie integrovanej ochrany, racionálneho využitia vôd a protipovodňovej ochrany	2.1.1 Dobudovanie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou
	2.1.2 Dobudovanie odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd
	2.1.3 Zvýšenie ochrany územia pred povodňami, vrátane vybudovania povodňového varovného a predpovedného systému
	2.1.4 Zlepšenie sledovania a hodnotenia stavu povrchových a podzemných vôd
2.2 Zvýšenie ochrany ovzdušia, ozónovej vrstvy a minimalizácia nepriaznivých vplyvov klimatických zmien	2.2.1 Podpora aktivít smerujúcich k ochrane ovzdušia
	2.2.2 Podpora aktivít smerujúcich k minimalizácii nepriaznivých vplyvov klimatických zmien, vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie
	2.2.3 Podpora aktivít smerujúcich k ochrane ozónovej vrstvy Zeme.
2.3 Dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva, znižovanie a eliminovanie negatívnych vplyvov environmentálnych záťaží a skládok odpadov na zdravie	2.3.1 Dobudovanie infraštruktúry na likvidáciu odpadov zo zdravotnej starostlivosti
	2.3.2 Dobudovanie infraštruktúry na likvidáciu odpadov z veterinárnej starostlivosti
	2.3.3 Dobudovanie infraštruktúry na likvidáciu odpadov a obsahom PCB a iných POPs
	2.3.4 Dobudovanie infraštruktúry na likvidáciu komunálnych odpadov (odpady z domácností a podobné odpady z obchodu, priemyslu a inštitúcií) vrátane ich zložiek zo separovaného zberu
	2.3.5 Dobudovanie infraštruktúry pre separovaný zber

2 Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti životného prostredia	
obyvateľstva a ekosystémov	2.3.6 Odstraňovanie environmentálnych záťaží a uzatváranie a rekultivácie skládok odpadov
2.4 Dobudovanie infraštruktúry ochrany a regenerácie prírodného prostredia a krajiny	2.4.1 Podpora zabezpečenia priaznivého stavu biotopov a druhov prostredníctvom vypracovania a realizácie programov starostlivosti o chránené územia vrátane území NATURA 2000 a programov záchrany pre kriticky ohrozené druhy rastlín, živočíchov a území realizácie monitoringu druhov a biotopov
	2.4.2 Podpora zlepšenia infraštruktúry ochrany prírody a krajiny prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení ochrany prírody a krajiny vrátane zavedenia monitorovacích systémov za účelom plnenia národných a medzinárodných záväzkov
	2.4.3 Podpora zlepšenia informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti, vrátane posilnenia spolupráce a komunikácie so zainteresovanými skupinami

3 Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti základnej infraštruktúry	
3.1 Obnova a budovanie základnej infraštruktúry	3.1.1 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia školských zariadení
	3.1.2 Budovanie, rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia zariadení sociálnych služieb
	3.1.3 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia zdravotných zariadení
	3.1.4 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia pamäťových, fondových a kultúrnych inštitúcií, vrátane obnovy kultúrnych pamiatok
	3.1.5 Obnova a čiastočné budovanie hmotnej infraštruktúry sídiel v rámci samostatne dopytovo orientovaných projektov, realizovaných v centrách obcí, resp. centrách častí obcí identifikovaných ako kohézne a inovačné póly rastu
	3.1.6 Rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia zariadení nekomerčných záchranných služieb vrátane obstarania vybavenia zariadení
3.2 Revitalizácia oblastí ohrozených sociálnym vylúčením skupín obyvateľov	3.2.1 Budovanie základnej infraštruktúry v oblastiach ohrozených sociálnym vylúčením skupín obyvateľov, vrátane obnovy bytových domov
3.3 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu	3.3.1 Podpora vzniku jednotného regionálneho turisticko-informačného systému a jednotnej prezentácie cestovného ruchu v rámci regiónu, vrátane podpory Turisticko-informačných kancelárií
	3.3.2 Podpora vzniku domácich produktov vrátane budovania infraštruktúry cestovného ruchu na Víennej ceste
	3.3.3 Podpora vzniku domácich produktov vrátane budovania infraštruktúry cestovného ruchu na Železnej ceste
	3.3.4 Podpora vzniku domácich produktov vrátane budovania infraštruktúry cestovného ruchu na Gotickej ceste
	3.3.5 Podpora vzniku domácich produktov vrátane budovania infraštruktúry cestovného ruchu na Kráľovsko-cisárskej pošt. ceste

4 Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti ľudských zdrojov	
4.1 Zvýšenie zamestnanosti	4.1.1 Podpora programov v oblasti podpory zamestnanosti a riešenia nezamestnanosti a dlhodobej nezamestnanosti, s cieľom postupnej realizácie plnej zamestnanosti
	4.1.2 Podpora tvorby pracovných miest prostredníctvom rozvoja podnikania
4.2 Podpora sociálnej inklúzie	4.2.1 Podpora sociálnej inklúzie prostredníctvom rozvoja sociálnych služieb a opatrení sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity
	4.2.2 Podpora vytvárania rovnosti príležitostí v prístupe na trh práce a podpora integrácie znevýhodnených skupín na trh práce s osobitným zreteľom na marginalizované rómske komunity
4.3 Podpora rodinnej politiky	4.3.1 Definovanie základnej úlohy, ktorá sa od rodiny očakáva, ochrana tradičnej manželskej rodiny
	4.3.2 Podpora programov na zvyšovanie pôrodnosti
	4.3.3 Podpora zosúladenia rodinného a pracovného života a starostlivosti o malé deti

5 Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti vzdelávania	
5.1 Prepojenie systému odborného vzdelávania a prípravy s trhom práce	5.1.1 Premena tradičnej školy na modernú
	5.1.2 Podpora vysokých škôl, výskumu, výskumu vývoja ako motorov rozvoja vedomostnej spoločnosti
	5.1.3 Podpora celoživotného vzdelávania
	5.1.4 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunit
	5.1.5 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami
5.2 Podpora rozvoja športu	5.2.1 Podpora mládežníckeho športu
	5.2.2 Podpora vrcholového športu
	5.2.3 Podpora športu pre všetkých
	5.2.4 Podpora športových podujatí
	5.2.5 Podpora materiálo-technického zabezpečenia športu

6 Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti znalosti ekonomiky	
6.1 Podpora výskumu a vývoja v podnikoch	6.1.1 Podpora zavádzania inovácií – podpora aktivít zameraných na inováciu a modernizáciu výrobkov, služieb, strojov, prístrojov, zariadení, tvorba prototypov, podpora inovácií v systémoch riadenia, pre podnikateľské subjekty
	6.1.2 Podpora výstavby a vybavenia hmotnej infraštruktúry rekonštrukcie priestorov, konferenčných miestností, a technologických „high-tech“ priestorov, pre podnikateľské subjekty

6 Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti znalosti ekonomiky	
	6.1.3 Podpora realizácie nových technológií a výrobkov založených na výsledkoch vedy a výskumu prostredníctvom podnikateľských subjektov a následný transfer poznatkov vedy a výskumu prostredníctvom podnikateľských subjektov do praxe
	6.1.4 Podpora vzniku klastrov za účelom prehĺbenia spolupráce medzi súkromným sektorom, vedecko-technickými a informačnými centrami, univerzitami a samosprávami v určitých odvetviach priemyslu a služieb, v ktorých má KSK rastový potenciál
6.2 Podpora obnovy a budovania technickej infraštruktúry výskumu a vývoja na vysokých školách a vo výskumných inštitúciách	6.2.1 Podpora obnovy výskumnej a vývojovej infraštruktúry a prístrojov vybavenia na vysokých školách, výskumných inštitúciách, výskumných centrách a ostatných organizáciách výskumu a vývoja
	6.2.2 Podpora sietí excelentných pracovísk výskumu a vývoja
	6.2.3 Podpora prenosu poznatkov a technológií získaných výskumom a vývojom do praxe – podpora aplikovaného výskumu a vývoja
	6.2.4 Podpora budovania infraštruktúry škôl a modernizácia ich vnútorného vybavenia za účelom zlepšenia podmienok vzdelávacieho procesu
6.3 Podpora využitia rizikového kapitálu pre malé a stredné podniky (Holdingový fond JEREMIE (Joint European Resources for Micro and Medium Enterprises – Spoločné európske zdroje pre malé a stredné podniky))	6.3.1 Podpora začínajúcich mladých a stredných podnikov prostredníctvom využívania záručných schém
	6.3.2 Podpora začínajúcich mladých a stredných podnikov prostredníctvom využívania rizikového kapitálu
	6.3.3 Podpora budovania sietí Business Angels

7 Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rozvoja vidieka	
7.1 Zvýšenie konkurencieschopnosti, multifunkčných, odborného vzdelávania a poradenstva v poľnohospodárstve	7.1.1 Podpora investícií do kapitálovej vybavenosti a do nových technológií v agrosektore
	7.1.2 Podpora odbytových združení
	7.1.3 Vytváranie podmienok na výrobu energetických plodín na biomasu pri zachovaní potravinovej sebestačnosti
	7.1.4 Podpora ekologického poľnohospodárstva a výroby biopotravín
	7.1.5 Podpora spracovania poľnohospodárskej produkcie v potravinárskom priemysle a na priamy predaj
	7.1.6 Diverzifikácia aktivít prvovýroby do služieb pre všetkých pracujúcich v sektore poľnohospodárstva
	7.1.7 Podpora stredného odborného školstva poľnohospodárskeho
	7.1.8 Rozvoj vzdelávacích a poradenských služieb pre všetkých pracujúcich v sektore poľnohospodárstva
7.2 Zvyšovanie	7.2.1 Podpora modernizácie, inovácie a efektivity lesníckeho sektora

7 Zmiernenie disparít na regionálnej úrovni v oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rozvoja vidieka	
konkurencieschopnosti, odborného vzdelávania a poradenstva v lesnom hospodárstve a zlepšenie zdravotného stavu lesov	7.2.2 Vytvorenie podmienok na trvalo udržateľné využívanie lesnej pôdy
	7.2.3 Podpora využívania lesa ako zdroj na biomasu
	7.2.4 Rozvoj vzdelávacích a poradenských služieb pre všetkých pracujúcich v lesnom hospodárstve
7.3 Podpora vyššieho využívania obnoviteľných zdrojov energie	7.3.1 Podpora využívania biomasy ako najperspektívnejšieho zdroja energie na vidieku
	7.3.2 Podpora využívania geotermálnej energie
7.4 Zapojenie subjektov poskytujúcich služby vo vidieckom cestovnom ruchu do medzinárodných systémov	7.4.1 Zvýšenie atraktivity sídiel
	7.4.2 Zlepšenie kvality služieb vo vidieckom turizme
	7.4.3 Zlepšenie jednotnej propagácie mikroregiónov v rámci Košického kraja
7.5 Realizácia prístupu LEADER	7.5.1 Zlepšovanie manažmentu, riadenia a mobilizácie rozvojového potenciálu vo vidieckych oblastiach

4 Implementačná stratégia

4.1 Finančný plán

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Baška je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť dostatočné zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zabezpečenie regionálneho rozvoja obce Baška je možné z rôznych zdrojov. Okrem vlastného rozpočtu obce môžu sa využiť aj zdroje zo štátneho rozpočtu a štátnych fondov. Nezanedbateľné finančné zdroje predstavujú aj prostriedky fyzických osôb, rôznych právnických osôb, združení, medzinárodných organizácií, nadácií a samozrejme bankové úvery. Doplnkovými zdrojmi finančného zabezpečenia regionálneho rozvoja obce budú aj prostriedky z rôznych fondov EÚ.

Rozpočet obce Baška je vyrovnaný a úverová záťažnosť je nízka čo predstavuje veľmi dobrú východiskovú situáciu pre budúce finančné zabezpečenie PHSR obce. V rozpočte obce sa budú pravidelne vyčleňovať dostatočné disponibilné finančné zdroje pre spolufinancovanie realizácie PHSR v závislosti od schválených projektov. Výška vyčlenených prostriedkov bude indikatívna, pretože reálne čerpanie finančných prostriedkov bude závislé aj od pripravenosti projektov a kritérií schvaľovacieho procesu. Návrhové zdroje financovania prípadne spolufinancovania projektov budú využívané spôsobom, aby celková suma dlhu obce ku koncu rozpočtového roka neprekročila 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a zároveň výška ročných splátok návratných zdrojov vrátane úrokov neprekročila 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

V programovacom období pre roky 2007 – 2013 prevažne platí pre obce 5% spolufinancovanie z vlastných zdrojov. Vlastné zdroje žiadateľa môžu predstavovať pôžičky respektíve úvery od finančných inštitúcií a iné súkromné zdroje.

4.1.1 Rozdelenie financií na programové obdobie

Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Vlastné zdroje
		Verejné zdroje	Fondy EÚ	Národné verejné zdroje				
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	
	A = B + H	B = C + D	C	D = E + F + G	E	F	G	H
2008	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
2009	1 386 639 €	1 317 307 €	1 178 643 €	138 664 €	138 664 €	0 €	0 €	69 332 €
2010	1 515 153 €	1 439 395 €	1 287 880 €	151 515 €	151 515 €	0 €	0 €	75 758 €
2011	627 218 €	595 857 €	533 135 €	62 722 €	62 722 €	0 €	0 €	31 361 €
2012	447 972 €	425 573 €	380 776 €	44 797 €	44 797 €	0 €	0 €	22 399 €
2013	412 582 €	391 953 €	350 695 €	41 258 €	41 258 €	0 €	0 €	20 629 €
Spolu	4 389 564 €	4 170 086 €	3 731 129 €	438 956 €	438 956 €	0 €	0 €	219 478 €

Tab. 46 Finančný plán

4.1.2 Rozdelenie financií na priority a opatrenia

Finančná tabuľka PHSR podľa priorít a opatrení.

Opatrenie	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Vlastné zdroje
		Verejné zdroje	Fondy EÚ	Národné verejné zdroje				
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	
	A = B + H	B = C + D	C	D = E + F + G	E	F	G	H
p. 1.1	1 599 947 €	1 519 950 €	1 359 955 €	159 995 €	159 995 €	0 €	0 €	79 997 €
op. 1.1.1	1 493 726 €	1 419 040 €	1 269 667 €	149 373 €	149 373 €	0 €	0 €	74 686 €
op. 1.1.2	66 388 €	63 068 €	56 430 €	6 639 €	6 639 €	0 €	0 €	3 319 €
op. 1.1.3	39 833 €	37 841 €	33 858 €	3 983 €	3 983 €	0 €	0 €	1 992 €
p. 1.2	331 939 €	315 342 €	282 148 €	33 194 €	33 194 €	0 €	0 €	16 597 €
op. 1.2.2	331 939 €	315 342 €	282 148 €	33 194 €	33 194 €	0 €	0 €	16 597 €
p. 1.3	655 248 €	622 486 €	556 961 €	65 525 €	65 525 €	0 €	0 €	32 762 €
op. 1.3.1	265 551 €	252 274 €	225 719 €	26 555 €	26 555 €	0 €	0 €	13 278 €
op. 1.3.2	249 618 €	237 137 €	212 176 €	24 962 €	24 962 €	0 €	0 €	12 481 €
op. 1.3.3	129 456 €	122 983 €	110 038 €	12 946 €	12 946 €	0 €	0 €	6 473 €
op. 1.3.4	664 €	631 €	564 €	66 €	66 €	0 €	0 €	33 €
op. 1.3.6	9 958 €	9 460 €	8 464 €	996 €	996 €	0 €	0 €	498 €
p. 2.1	26 555 €	25 227 €	22 572 €	2 656 €	2 656 €	0 €	0 €	1 328 €
op. 2.1.3	26 555 €	25 227 €	22 572 €	2 656 €	2 656 €	0 €	0 €	1 328 €
p. 2.2	16 597 €	15 767 €	14 107 €	1 660 €	1 660 €	0 €	0 €	830 €
op. 2.2.2	16 597 €	15 767 €	14 107 €	1 660 €	1 660 €	0 €	0 €	830 €
p. 3.3	1 759 278 €	1 671 314 €	1 495 386 €	175 928 €	175 928 €	0 €	0 €	87 964 €
op. 3.3.1	99 582 €	94 603 €	84 644 €	9 958 €	9 958 €	0 €	0 €	4 979 €
op. 3.3.2	1 659 696 €	1 576 711 €	1 410 742 €	165 970 €	165 970 €	0 €	0 €	82 985 €
Spolu	4 389 564 €	4 170 086 €	3 731 129 €	438 956 €	438 956 €	0 €	0 €	219 478 €

Tab. 47 Rozdelenie finančných prostriedkov na opatrenia a priority

4.2 Zabezpečenie realizácie

Podľa platnej legislatívy SR obec vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a zabezpečuje jeho plnenie.

4.2.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie

Orgánom zodpovedným za plnenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Obce Baška bude obecné zastupiteľstvo, ktoré bude v prípade potreby využívať služby rôznych odborných organizácií a spolupracovať s externými odborníkmi a konzultantmi, špecializujúcimi sa na poradenstvo, prípravu a implementáciu projektov a PHSR.

Koordinátorom plnenia Programu bude Obec Baška, ktorá môže poveriť koordináciou plnenia PHSR starostu obce.

Hodnotenie plnenia PHSR Obce Baška bude vykonávané 1 krát do roka hodnotiacou správou roku predchádzajúceho a to vždy najneskôr do konca tretieho mesiaca roku nasledujúceho. Hodnotiaca správa bude spracovaná podľa možností – buď vlastnými kapacitami s využitím odborných konzultantov, alebo bude spracovaná externým hodnotiteľom po špecifikovaní zadávacích podmienok na hodnotiacu správu.

4.2.2 Harmonogram realizácie

Harmonogram plnenia PHSR Obce Baška pozostáva z 2 základných etáp:

- Etapu 1. predstavuje schválenie aktualizácie PHSR Obce Baška na roky 2008 -2013 a jeho postupné dopĺňanie, aktualizáciu a prispôbovanie aktuálnym potrebám a možnostiam obce v závislosti od nových výziev podporujúcich spolufinancovanie realizácie aktivít.
- Etapu 2. predstavuje realizáciu jednotlivých aktivít (projektov) v závislosti od harmonogramov výziev a úspešnosti jednotlivých projektov v hodnotiacom procese.

5 Vypracovanie

Koordinátor:

Ján Serbin, starosta

Členovia komisie:

p. Ružena Janitorová

p. Michal Suchý

p. Jozef Kováč

p. Slavomír Gálik

RNDr. Miroslav Stanič

Ing. Nárožný

Ing. arch. Ľudovít Pozdech

Externí koordinátori: Ing. Viera Mihoková, EuroKONZULT Slovakia, n.o.

5.1 Pod'akovanie

Starostovi obce a zároveň koordinátorovi za všetko úsilie vynaložené pri príprave podkladov pre prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Baška a taktiež za pozitívny a aktívny prístup pri spracovávaní Programu.

Všetkým členom komisie na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Baška za ich aktívny prístup a podnetné informácie.

Obec Baška tiež ďakuje rôznym inštitúciám (Štatistický úrad, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny) a ďalším spoločnostiam ktoré svojimi údajmi výrazne prispeli k spracovaniu Programu.

Všetky práva, predovšetkým autorské právo tohto dokumentu sú chránené autorským zákonom. Všetky práva sú vyhradené, najmä právo na kopírovanie, distribúciu a preklad. Žiadna časť nesmie byť akoukoľvek formou (tlačou, fotokópiou, elektronickým alebo iným spôsobom) bez predchádzajúceho písomného súhlasu organizácie EuroKONZULT Slovakia, n. o. reprodukována alebo s použitím elektronického off-line systémov ukladaná do pamäti, spracovaná či šírená.

spôsobom) bez predchádzajúceho písomného súhlasu organizácie EuroKONZULT Slovakia, n. o. reprodukována alebo s použitím elektronického off-line systémov ukladaná do pamäti, spracovaná či šírená.